

Centar lokalne demokratije LDA

Omladinski kulturni klub – Književni almanah mladih
stvaralaca Niša

Pripremili:

Milena Čelić

Ivan Cvetanović

Izdavač:

Centar lokalne demokratije LDA

Obrenovićeva 28, Niš

Za izdavača

Saša Marinkov

Štampa

ABAK

Tiraž

280

**KNJIŽEVNI ALMANAH
MLADIH STVARALACA NIŠA**

Niš, 2011.

UVOD

Književni almanah mladih Niša, koji je pred vama, plod je projekta „Omladinski književni klub“ koji je podržan na konkursu Saveta za kulturno stvaralaštvo grada Niša 2010. godine. Nastao je sa ciljem afirmacije mladih pisaca Niša starosti od 18 do 35 godina. Radovi su prikupljeni putem konkursa na koji se prijavilo preko dvadeset učesnika. Estetska raznovrsnost radova ukazuje na bogat izraz mladih Niša, njihovu informisanost i uvid u savremene tokove, ne samo srpske književne scene, već i svetske. Postupak tzv. fragmentacije gde subjekt nije taj koji oblikuje tekst, već obrnuto, je postupak kojim se formira i oblikuje jedan postmoderni tekst. Književno delo ima funkciju procesa stvaranja, a ne konačno i zaokruženo delo. Žan Bodrijar je odredio kao jedno od glavnih obeležja postmodernizma gubitak realnog u književnim tekstovima gde simulacija nadjačava stvarnost i gde ima sličnu vrednost kao i reprezentacija realnog. Mnogi mladi autori u ovom Almanahu pokazuju svoj senzibilitet koji odgovara jednom novom duhovnom talasu gde su igra, slučajnost, proces, participacija, pozajmljivanje, (I.Hasan), glavni nosioci i činioci književnog teksta. Ovi mladi ljudi se svojim jasnim stavom zalažu da jezikom iskažu i istaknu pravo na različitost, a ne uniformnost u životu, i u literaturi i kao da su doslovce sledili reči Z. Lesića koji je naglasio da postmoderna poetika preferira stilsku neujednačenost i mešavinu narativnih tehnika.

Naravno da u mnogim radovima preovladava tradicionalni odnos prema književnom delu, greške u postupku i realizaciji ideja, ali da ponovim još jednom, očito je prisustvo talenta kod ovih mladih ljudi i odlučnost da izraze sebe na jedan svež i originalan način. Takođe se iskreno nadam da će ovaj Almanah postati deo književne i kulturne scene grada Niša i da će kontinuirano i redovno nadalje pratiti književne puteve mladih Niša.

Ivan Cvetanović

Milica Rašić

Rođena je 1989. godine u Nišu. Studentkinja je filozofije na Filozofskom fakultetu u Nišu. Završila je gimnaziju „Stevan Sremac“ u Nišu, i odmah potom upisala filozofiju. Piše uglavnom poeziju. Članica je književnog kluba „Prejaka reč“ od 2008. godine.

PUT

Krenuću na sedam strana sveta,
usedmostručen, a jedan.

Bez zadatog cilja, a putnik sam.
Moj je put popločan svim što svagda ištem.
Kroz glad i kroz žeđ, iz besmisla
traženi smisao niče –
tek obris,
dokaz poverenja u smernost svog smeru
činim svojim odredištem.

Raspolutiću se u sedam delova,
pa od njih još sedam,
dok beskonačno podeljena moja polovina
ne postane cela.
Tada će iz moje tačke ishodišta
poći pismonoša da večnosti preda
moja pisma, kao dokaz - da me nema.

Rastočen sam izvor
u sedam večnih reka,
a od njih još sedam,
i još sedam...

REČ

I

Uzdam se u reč;
reč je nestalnosti hram;
hram je svet,
a u svetu svetosti nema mesta.

Na mestu mog pada izrasta koren –
koren čega?
Šta je u korenu što će izbiti na površinu?
Može li se koren uzdići put neba?

Nebesnici me međ' sebe primaju
jer sam koren.
Ukorenjen u sebe,
i samo sobom krojen.

II

Uzdam se u reč;
rečju se iskazuje bit,
a biti - svetu je teško;
jer težina nužno znači - breme,
a breme teži tamo gde je bit.

Misle da je lako - postojanje.
Svagda pridaju sebi taj večni epitet.
Početak je Biti – pokajanje
za vreme neznanja da bili smo.

Postojanje se zove imenom Postojanost,
a postojanom postojbina je u Večnom.
Večnosti je dom u dve suprotnosti:

jedna je zemlja,
a druga nebo.
Prosto je ironija
što su jedno drugom
odveć nalik.

III

Uzdam se u reč.
Reč uvek silazi s neba –
zato je večna,
al' zaustavlja se u ljudima,
oni su tek slutnja,
i zato je u njih reč
tužno pritivrečna.

Kako ne biti slutnja?
Kako od slutnje postati - čovek?
Postati čovek znači - ukoreniti se.
Smisljena je jedino reč koju izgovara koren.

IV

Ja izgubih svoja protivrečja,
i sad imam Reč.
Koren sam, i hoću da bujam,
a to samo svojom rečitošću umem.
Sudbina je rečitosti, ipak, samo vera
da će tamo iznad
pronaći još koju slutnju
da je ukoreni.

Jer želim korenima bremenitu zemlju.
Jer se koren uvek uzdiže put neba.

SUMNJA

Noći protkane su slutnjom
težnji onostranih.
Moj san skriva odraz
Đavolovih nesanica.
Mesto lica
vetar miluje
neznano naličje.

Vazda umoran je duh, i napet,
nad sopstvenom čistotom zabrinut.
Preki san, što ne traje ni minut
celodnevnih sumnji uzročnik je.
I ne da glavi klonuti u bezdan
mirnih, mračnih sati,
u nigdinu.

I ne znam da l' je živo
što u sebi želim da umorim,
što misao navodi na neznan put.
Bezbedno utvrđene
sve istine danje
snom sporim.

I možda moje samosvesno biće
kroz san živi svoju skritu ćud.
Krajnje jasna, neželjena slika –
da l' je strah od bludi,
il' je sâma blud?

U OVAJ ČAS

U ovaj čas te se odričem - jer Ja si.
Najednom, sâm ja nisam Sobom.
Od Mene odriču me neki tavni glasi,
prilaze mi mnoštva protivrečja,
zavode đavolski, osmehom me,
iz sebe izgnanog, učinivši robom.

Al' sopstvo svoje, srećom, davno raspolutih,
čime dvostruk, trostruk, il' bezmeran postah.
U svakom Tebi sam ja - Ja ceo.
Razdeljenim jastvom ipak ceo ostah.
Ne vide đavoli, slepi pred celinom
da sâm sam jedva Sebe deo.

Protivrečja hoće da govornikom budem.
Nište moju smernost što bezmerju hrli;
ištu moju vernost jedinome zboru
koji, negda tih, sad silno glasovit,
prožima me u istovrsnog glasja horu
Vas. U Vama se čuvam, svagda vrlim.

I konačnost svoju hoću da ukinem,
hoću da ste Mnom, i da sam Vama.
Uspinjanje Večnom uzajamnost ište.
Vezaćemo korak, kročićemo istodobno, kao jedan,
srodivši se. Ujednostručenost Nas će
lakoćom popločati nam ushodište.

I shvatam:
U vama sam jedino iskonski i drevan;
kroz vas žudim svom utelovljenju.

Neophodnost Pojedinog Mene
neč'ji tuđ i nedostojan san je snevan.
Obnevideo, zaslepljen sam sjajem Naše sene;
poznamo se u tom jasnom Sopstva magnovenju.

OSLOBAĐANJE

I

U plahoj noći
osećam da mračim
pogleda hod.

Kroz treptaj zvezda
oku mi, jasan,
namiguje svod;

u nultom satu
zavodljivo preči
da svrši se dan.

Gledaj, plamsaj me noći
vazda kle;
gledaj, nedohvat me
da kročim zove,
al' ne poznam gde.
Očajan, čezne me san.

Ja slutim
da kud snenog noć me vodi –
ne snim.

Novog otkrića
u bludnoj misli
istine zrim.

Zorom će
prohodni puti, i vidni
brazdati tle.
Zorom će,
ko usudi se,
budnošću smeo,
prividom imeniti sne.

Ja čekam
da mudro opet se
smrači nedozreli mi zor.

II

Gledam te gde studiš nad plamenim sopstvom;
u dnu ti, neutaživ, tinja novostečen zor.

Studno već u krvi ti vrenje;
studno se draži tu ugnezde.
A plamsaj tihuje putanjama noći,
da hudim ti pogledom otpozdrave zvezde,
dok ih ništiš gordim mimogledom.

Drhturavi odsjaj mudro, ipak, traje.
Pred stamenom mu vlašću drhti tvoja gordost.

Tvom usnulom vrhu ne poseže ruka,

izda, kad zanemi, sa zvezdama dosluh;
sâm obgrljen si sobom, al' od tebe dalje –
plam u tebi žudi uzašašću.

U dnu ti neumoran, klet i stamen,
tinja novostečen zor.
Dozrećeš vrh sebe kad dostudiš.

III

Spoznajom se opora gorčina na mestu srca
račva u dva puta:
jedan sni vrh tebe, žudno upire se
da dosegne vrh gde najviše te ima.
Drugi strmoglavo stremi,
u beznadnom padu,
hladnim ponorima.

Al' glasi se čudno u dnu tvoga uha,
već večnostima tvojim bićem vrda,
neki smutni glas, dojavljuje:
ponori bi hteli da postanu brda,
mame da se sazda jednost tvoga duha,
jer jednost uvek beše;
kušnja dvojakost je.

Sad tiho smiruju se uzavrela ti bdenja,
spreman si da sniš; sad prelako
i s osmehom iskoračiš
iz tmine koja ne puštaše nulti sat.
I već brojiš: JEDAN.
Daleko od zore. Al' već slutiš cvat –

prethodnik plodu tvojih noćnih zrenja.

IV

Gorostasnom svodu
iz pogleda vratih gordost.
Sveprožimajućim snom gordi se moj stas.

U mom dozrenju ceo svod usplamti,
razbukovala tmina od njega ište spas.
Pred snenim mi pogledom ustuknuše zvezde.

Stamen, posve lako im se vinuh;
Minuh, al' ostade plamen.

Vladimir Jovanović

Vladimir Đ. Jovanović rođen je 1984. godine. Živi u Nišu. Studira filozofiju na Filozofskom fakultetu niškog Univerziteta, piše poeziju i prozu. Član je književnog kluba „Prejaka reč“, na kome, sa svojim prijateljima, uživa u dobroj literaturi. Izbegava da o sebi piše u trećem licu, zato su mu biografije, koje sastavi sam, svedene na nekolicinu sasvim nebitnih informacija.

PERSPEKTIVA

Kada ih je poslednji put potražio,
Boje nisu bile na uobičajenim mestima,
Slika je zalutala usred svojih mogućnosti,
Kistovi su oponašali utrnuti pokret.

Jedini put varvatstvo se osmelilo
Da opravda svoju prizemnost.

Dok sunce zalazi iza taloga njihovih kostiju,
Urlik gladnog vuka miluje gradske doline.
Taj predani hodočasnik ostavlja prijatelje
I zavetuje se jagnjećom krvlju,
Da će prevazići sopstvenu glad.

Licemerje se stidi svojeg vlasnika...

Najteže je preboleti obmane
Upućene samome sebi.
Senka osenčane senke
Oslikane gladi vuka
U prljavoj krvi,
Kao pitoma zver
Koja zahteva dozvolu zabrane,
Zarad motivisanog očaja
Kojeg je prihvatila
Za svoju suštinu.

Senka odbija da se povinuje!
Vuk jeste jagnje,
Slika jeste svet.

ONI

Spalili su stope najljubavnijih pesama.
Sada dah čarlija na opepeljenim usnama,
A tihe želje prizivaju dlanove gole.
Neka isčeznu sva zemaljska slova;
Nevažno je... Oni vole!

Porodili su zahtev najljudskijeg nagona.
Sada zub zablista pred krvavim vratom,
A žeđ savija kolena da gordo puze.
Neka odvaži se sva stidljivost nebesa;
Prevažno je... Oni mrze!

Okitili su ime najprijatnijom titulom.
Sada ponos ide za odbeglim suzama,
A Iskušenička-Java krivotvorca se gnuša.
Neka prežaljen je svaki miris cveta;
Ta laž je istinita.... Oni su duša!

Iscedili su srž najudobnijeg spokoja;
Sada očaj svedoči o živosti svega,
A snu preostaje da postane jedini most.
Neka okajane su sve strepnje starosti;
To istina je laži... Oni su kost!

Odstojali su minut najmrskije počasti;
Sada svetlost miluje zahvalna lica,
A jezik izdaje ka sladostrasti hrli.
Neka umukne čitav svet pred detetom;
U igri je Biće... Oni su vrli!

Pokopali su trzaje najdivnije bezbrige;
Sada se nered pretvara u jednačinu
Koja šapće: „Svaki jedan, je jedno svi!“
Neka zaječe zaboravljene harfe uteha;
U shvatljivom je sumrak... Oni su zli!

JEZIKOVANJE

Napornog li posla,
Čupati sopstveni jezik,
Nije nimalo lagodno.
Ovaj moj prilično je kratak.
Oduvek je imao opor ukus.
Mokar je, klizav i krut,
Pride je sramno neosetljiv.
Ometa me dok govorim.
Prsti, ipak, strahuju da ga iskidaju,
Kao da ih primoravam
Da ustanu protiv sebe.

Pa čemu ti drhtaji, pobogu?
Ne bi trebalo strahovati.
Bol je stara poznanica
I davno je postala podnošljiva.
U boli sjedinjujem elemente.
U njoj je čitavo moje Ja,
I sa mojim prstima,
Sa jezikom u njima,
Sa zubima zarivenim u njih,
Dok grize i stenje
I kuša moju gorku krv.

Ono je oduvek bilo moje Ja,
Mada često nije umelo
Da prepozna sebe.

Bitno je završiti započeto.
Moje Ja, veruje da nemam
Pametnije zabave.

Prljavog li posla,
Čupati sopstveni jezik,
Mada, on nije zaslužio bolje.
Kad budem završio s njim,
Za nagradu ću pustiti
To lažljivo parče mesa
Da otplovi gradskom
Kanalizacijom.
Možda će tamo sresti
Nešto što mu prija.
Možda će postati osetljiviji.

Meni, za utehu,
Ostaju prsti, zubi,
I gorka krv u ustima.
Dosta je.

Dušan Milenković

Rođen 1991. godine u Nišu. Student je na filozofskom fakultetu u Nišu, departman za filozofiju.

Počinje da piše u drugom razredu osnovne škole, i od tada aktivno učestvuje na književnim konkursima širom zemlje. Do sada je objavio dve zbirke pesama a svoje radove objavljuje i u mnogim časopisima i zbornicima. Dobitnik je više književnih nagrada. Višestruko je nagrađivan na Nevenovom festivalu, na festivalu „Izvor žive reči“ u Kolarima (na kome je bio proglašen za apsolutnog pobednika festivala), na „Festivalu humora“ u Lazarevcu (na kome je i njegova cela prva zbirka nagrađena), na festivalu „Gordana Brajović“ u Aleksincu (na kome je i cela druga zbirka nagrađena), „Festivalu „Dani dečije poezije i proze“ u Dragincu itd. Dobitnik je nagrade „Branko“ na Brankovom kolu, a nagrađivan je i na festivalima „Dosta su svetu jedne Šumarice“ u Kragujevcu, „Danima dečije poezije“ u srpskom Sarajevu i na mnogim drugim. Bio je jedan od finalista konkursa „Cognitia Libera“ za radove iz oblasti filozofije. Jedan je od osnivača književnog kluba „Prejaka reč“, koji uspešno radi već više od 6 godina.

GORITE, VATRE ZEMALJSKE

Gorite, vatre zemaljske, sve zidove slabosti i htenja
da Duhom obgrljen uvid u Zanos osmehom probudi zrak;
ja ne tražim znanost da besciljnom krpim rupe razočarenja:
pepelom stasava Ljubav bez straha van tog pouzdanog
mnjenja;
pepelom sopstvenim skinimo senke, maske sebi skrivenog lika,
duše jednostavnih obrisa sveljudskih, zaboravom zatočenih.
Zar verom u viši Razlog, Dobrom sveosnovanog smisla naših
bdenja
ne sanjamo sveti tren – unutrašnje vatre naše novog
vaskrsenja?

NIKAD RAVNODUŠAN

Nikad nisam ravnodušan ja sam dušan malo nakrivljeno
Preživljeno i palo slušan znam ja kušan znam jad

Ne znam biti nepripremljen kad sam spremljen znatno
neobično
Slično zlatno stremljen plam nad podzemljem štiti nam sne

Ipak želim biti razveseljen vaseljenski al` čovečno
večno val namenski opredeljen da kiti smelim zrak

JEDNOSTAVNA PESMA

Ovakav zid ne negira vrela
Već štiti od naleta lažne slobode
Dostojanstvo sveca bez htenja gospode

Ovakav zid ne odvaja dela
Zidara što peva bez hleba i vode
Od koraka onih što ka njemu hode.

Zid otvara vrata svog vela
Mornari kad Osmeha, vranca, izvode
Da zidaru na njemu u susret brode

Marko Marjanović

Rođen 1989. godine u Nišu gde i danas živi i studira na Pravnom fakultetu. Član je Književnog kluba "Tekstura". Svoju poeziju nezavisno promovirao zbirkom od šesnaest pesama za čiju izradu je potreban svega jedan papir. Zbirka "Pesme" nastala je jula 2011. godine uz veliku i nesebičnu umetničku pomoć Ane Aleksov. Marko se pored pisanja bavi muzikom i član je sastava The Combs.

KRUG

I posle ove vatre
ostaće pepeo
njega će sa kamena
oprati voda
i neće ostati ništa
voda postaće oblak
i grom će udariti u drvo.

ČISTA PESMA

Izaći ću prljav na ulicu.
sa zemljom pod noktima
i blatom na nogama.
mirisaću na priču iz voza
umotanu u kaput sa potkrovlja.

Biću neokupan i neobrijan
i kulturniji od mnoge gospode.

MOJA ZEMLJA

Galame laži
Kada trubi prošlost-
Ne prepozna li nas neko
Pomisliće da smo od Sunca!

Kažu bilo je bolje

Ono vreme,
Ne ponovilo se nekima.

Zdravo gladni
U neizmenjeno sutra,
Glave će site
Na odmor poći.

Ko će našu
Istoriju razumeti?

ŠETNJA

Zašao u predgrađe
Bogatom mesečinom
Odeveno

Pod nogama
Senke ukroćenih zveri
I teških boginja

Fontana opominje
Da srcu je milo
Šta neznane oči vide

U zlatnome kavezu
Bezбриžno i tupo
Neki ljudi žive

PROFESORI

Obolela srećo,
Lišena sjaja i slave,
Nemi mudraci
Naša kolena su slaba.

Teško kiši
Da salomi kamen,
Nepravično je velik
I tvrd.

Uvele godine,
Pred vama sve se zeleni
Oko kljuca
Pokisli dren.

O radosti, pobedo utešna,
Oboriste još jedan dren.
U sebi poraste kamen,
Zablista na tren.

Obolela srećo,
Ludost pod ruku
Pa na dalek put.

ZELENA ODBRANA

Zastanite,
Neobuzdane prirode
Počujte huk.

Kuća je nekome
Visoki dud.

Uspavajte vatru
Šumi neometen put.

Živi zeleno
Leptom oploděn vid.

O ANINIM PISMIMA

1.
Ruke mi mirišu
na tvoje reči

2.
Tvoja pisma sada
Čitam zatvorenih očiju

PESMA O SREĆI

Ti si prisustvo sasvim izvesne smrti
Koja često, avaj budi savest i vetar
Podsticaj ariji koju treba pevati
O trenutku sreće čiji život je čuvar!

I neka si daleka, nedostižna, snena
Ti si ljubav koja ključa mojim krvotokom.
Osmeh na usnulom licu a u duši rana
Večita noć nad ugašenim plamenom.

Ideal si moje mladosti, čežnje i lepote,
Zanosna uspomena i tajna nedorečena.
Ti si moj podsetnik da jošte sam dete
I da se za snovima ide do krajnjih visina.

Ptice se zbog tebe u mome oku bude!
Al' iz duše moje srećne, tiho se čuje:
Da ljubav je krilo pod vetrovima nade
Radosno i nemirno dokle god putuje!

Ti si prisustvo sasvim izvesne smrti
I neka si daleka, nedostižna, snena
Ideal si moje mladosti, čežnje i lepote,
Ptice se zbog tebe u mome oku bude!

ZAKLJUČAK

Drvo samo živi,
Ne sluti:
Dolazi čovek
Da poseče šumu.

Čovek će od drveta
Da napravi kovčeg
I korisno drvo
Prihvatiće sve nemo.

Čovek ubije čoveka
I čoveka pojedu crvi.
Crv se zavuče u drvo
I tu spokojno spava.

Drvo nije zlopamtilo.

Branislava Novković

Rođena sam jednog prohladnog februarskog jutra 1985. godine u Prištini. Studentkinja sam na Pravnom fakultetu u Nišu. Počela sam da pišem u svojoj 26. godini, nakon tragičnog događaja koji je na mene ostavio dubok trag. Nikada nisam mislila da se ozbiljno bavim pisanjem ili da sebe nazovem piscem. Više je to bilo nešto samo moje, deo mene, deo moje sreće i moje tuge. Ne znam kako da okarakterišem svoju poeziju, znam samo da pišem o najdubljim strahovima, unutarnjoj sreći, veri, nadi, ljubavi i onome ko sam i šta sam ja...

SREĆA

Imam deset puta više osmeha nego suza,
sto puta više sunca nego kiše,
hiljadu puta više sreće nego tuge
milion puta više svetlosti nego pomrčine,
i beskonačno više ljubavi
kojom mogu voleti ceo svet.
Voleti, tako ga ludo voleti
Prkositi, bolu se u lice cerekati,
ustati, i ponosono hodati.
Leteti, plavim nebom se okupati,
Voleti, tako jako, skoro nestvarno, voleti,
Na kraju sve će to neko pozlatiti,
rukom ti kosu gladiti, čvrsto te u naručju držati
i kao senka pratiti.
Zvezde ti sa neba skinuti, i tebi, na ruke doneti.
Suze ti sa lica brisati, a tugu, kao loš san, najuriti.
I zauvek te čuvati...

SREŠĆEMO SE NEKADA...

Znam, srešćemo se nekada.

Ti ćeš biti ti, ja ću biti ja.

I znaćemo, osetićemo one lepršave žmarke u stomaku,
kao onda kada se desi onaj prvi poljubac.

Možda smo predugo lutali, ti i i ja,
besciljno tragali za svojim drugim JA.

A ko će znati, možda smo se i sreli negde, nekada,
stajali pod istim krovom dok je kiša pljuštala,
a da nismo ni znali.

Poći ćeš sa mnom bez reči, tamo gde trenutak postaje večnost,
gde se tama preliva u svetlost,
gde reke postaju okeani.

Što se čudis, takav svet postoji,
potrebno je samo širom oči da otvoriš, i vidiš
ono što drugi ne vide, i veruješ, beskrajno veruješ.

I znam, moja ogoljena detinja duša će se zasmejati,
onako grohotno i nevino, kako samo ovi veliki ljudi umeju.

Ko zna, možda smo bili korak jedno do drugog, a mimoišli se za
tren.

Mene možeš voleti, iako je sa mnom opasno hodati, jer me je
teško sustići,

sa mnom se možeš smeјati, mada, se smeјati ne umem.

Možeš me držati, mada padam uvek.

Znaš, ja sam ti jedinstven primer samoće, ali me ti možeš
razumeti.

Srešćemo se negde, znam,

to neće biti običan susret, to će biti prožimanje naših
ogoljenih, detinjih duša.

Dobro je milo moje, dobro je...

Vladan Milkić

Rođen u Nišu 1976. godine.

Interesovanja: Rad sa decom predškolskog uzrasta, književnost i jezik, majstorisanje, razgovori...

Piše po malo, uči po malo, majstoriše po malo, a i razgovara u prolazu, po malo.

NEKE TU I TAMO PESME

Iza jednog brda
znam
čujem da tamo zriču
uvek sam tamo
iza brda
nogu uz nogu uz sve to
i lepo
znam
moj pogled sad skače prema njemu
i lomi se
i ne lomi se
travka se nagne i
hop
skočim
tek tako
i ostane samo vetar
to sam brdo
možda izmislio
ili sam sve to stavio na gomilicu
i
eto ga
brdo
ali zriču iza njega
to znam
čujem da tamo zriču

* * * *

Prostrane livade
podrška svake vlati trave
kao ruke prijatelja koje nas dočekuju i odbacuju
da letimo
po kojima se prostiremo
proširujemo
opuštamo
često zaboravim da postoje

* * * *

Oslobođeni smo
slobodno koračamo, mislimo
slobodno kažem da imaš lepe oči
ti slobodno slušaš
priroda teče oko nas
nema ideja, nema tiranije smisla
uživamo u znanju da ne znamo
šta se dešava
sigurni na nogama laki kao oblaci
preskačemo brda i smejemo se
milujem ti kosu
ruka povija pšenicu
zrela zrna iskaču
iz nje

POSLE KIŠE

To jutro je mirisalo na ljiljane koji su mu bistrili vidike
i podsećalo na ona sa šumom na ramenu.
Betonske oči prozora lagano sklapaju zaostale kapke,
dok zadnje izmaglice u pravcu sunca nestaju i tope se na
vrhovima žutih oblaka.
Jutro iscrtanih stakala što jure po gradu, kada za doručak
jedemo oblake.
Levo nebo kažiprstom u vrtlog
Ptice na susednom nebu
Otvaram prozor
Ulica je prazna
Samo neba na njoj
Kao oblaci
Nebo gore
Nebo dole
Ja između
Čardak
Ni na nebu
Ni na zemlji
Na zemlji
Ulica
Na ulici
Oblaci
U oblacima
Neba
Na nebu
Ptica
Pod pticom

Zemlja
Pod pticom
Nebo
U oku
Ptica u oblaku
U oku
Ptica na nebu
Jedan... Dva...Tri
Ptice
Jedna ptica
Tri neba
Jedno nebo
A mene
Ni na nebu
Ni na zemlji
Čardak
Tri neba i tri ptice
... a u sobi svaki deo naoštren svežinom, moje telo
naoštreno svežinom
najednom, ježimo se i ja i soba.
Zatvaram prozor (što ne govori da je ulica ispunjena)
ulica je prazna.
A u sobi ja i naježena praznina.
U uglu sobe na tavanici radoznala muva (što se svuda
muva)
naletela na nit pa zuji na prozor.
Pauk ne zuji već ćuti i radosno mrda nožicama
- mota je.
Uz svežinu neko uhvati muvu, neko kijavicu.
Ja kijam, pauk mota, muva ćuti predala se.

Ja opet kijam, ja se ne predajem; ja nisam muva!
A da li sam pauk možda!?
mogao bih biti; radosno je biti pauk kada ti muva zazuji u mreži!
Pauk nisam, mrežu imam, hvatam muvu i pauka
i pitam se ko sam, gde sam i šta ću sa lovinom

U nekoj čudnoj, egzotičnoj, dalekoj nekoj zemlji
verovatno postoji narod koji jede paukove.
A u nekoj još daljoj, egzotičnijoj, i čudnijoj zemlji
narod čiji pripadnici čuvaju paukove u uglovima
sobe da im hvataju muve koje oni jednostavno
uberu sa mreže i u slast pojedu.
Narodom koji jede paukove kruži priča o jednoj dalekoj
najdaljoj, najčudnovatijoj zemlji gde ljudi ne jedu
paukove... (čudni neki ljudi)

OVDE SAM

Ovde sam
zbunjen
kada to dozvolim
da budem
jak
da budem
svilena čelična nit
da budem

ovde sam
jer napolju nema prinčeva
ni vitezova
nema

ovde
čekam svoj trenutak
a pitam li se
šta je to trenutak
odo

ovde sam
da ne zaboravite
na ovu kuću
na njene nestalne pragove
na vrata varljiva

ovde sam
jak
da budem
svilena čelična nit
da budem
da je bacam vama
h v a t a j t e!

PRIČE O VLADANU

(Priča o Vladanu, kako beži iz fakultetske čitaonice pred noćima razjarenih koleginica, i kako traži skrovito mesto gde bi mogao na miru da čita, te kako bi završio fakultet, pa postao profesor i primao platu, a ne obratno; i kako bi obrazovao porodicu; ili, još bolje, kako bi mu čika Sveta plaćao kiriju i čistio stepenište, a ovaj uživao na terasi gledajući dimenzije kroz koje prodiere lepota njegove cure koja je beskonačna).

* * * *

Tri dana je Vladan. Dok se ulicom prelivaju boje leta. On šeta ispunjen skromnošću. Korak po korak. Mudri pojedinci, zatečeni, osećaju njegove korake kao po prvi put savršena merila kojim će premeriti zemlju. I broje, nemo, u glas: JEDAN DVA TRI . . . nesigurni u ispravnost jedinica kojim broje. Nesigurni i slobodni. Ispunjeni osećajem ponovnog rođenja. Tri dana je Vladan!

* * * *

Vladan, kako lepo ime! Vladan u krošnjama drveća zanet okretanjem lišća. Vladan, on pleše s vazduhom i česticama nepojmljivih kvaliteta. Vladan u jarbolu lađe koja ide istinitim putem. Vladan u kosi svoje devojke koja misli da on sedi kući, koja misli da zavesu njiše vetar, koja zatvara prozore, koja zatvara vrata, koja viče na promaju, koja viče na Vladana, koju miluje vetar, koju voli Vladan. . . Vladan, kako lepo ime!

* * * *

Noću zvezde namiguju Vladanu. Noću se mesec trudi da mu se sviđi, i navlači oblake ko kapu, stavlja zvezde u kosu. Žene ustaju i protežu se kraj prozora kraj kojih prolazi Vladan. Noć pada da vidi Vladana,

dan sviće da vidi Vladana. On šeta ispunjen skromnošću. On šeta koracima koji su novi, on gleda očima koje su nove. Prostor se topi i pretvara u miris. Za njim ostaju tragovi po vodi. Vladan, kako lepo ime!

* * * *

Kao i obično, jutro je nestrpljivo iščekivalo da Vladan izađe iz kuće. Kao i obično Vladan je izašao, a jutro je uzviknulo: "Dobar vladan Vladane!", ali neobično, Vladan nije rekao "dobro jutro Jutro", i jutro je ponovilo: "Dobar vladan Vladane, pa to sam Ja, Jutro, zar me se ne sećaš".

"Jutro!?", reče Vladan, "jutro?!...to je prošlost za mene".

"Ali kako", reče jutro "pa ja..."

Ali Vladan ga više nije čuo, i nastavi nekim svojim putem, a jutro ostade zbunjeno i tužno da plače ispred Vladanove kuće koja nije Vladanova.

Mravi iz komšiluka ga ugledaše i počеше da se gurkaju.

"Eno ga Vladan", reče onaj koji ga je prvi video.

"Hajde da ga pozdravimo", rekoše svi u glas.

"Zdravo Vladane!", uzviknuše oni.

Vladan ih pogleda na trenutak pa lagano uspravi glavu ka nekom svom cilju. Zbunjeni mravi povikaše još glasnije.

"Zdravo Vladane, pa to smo mi mravi, hajde da se igramo!"

"Mravi?!", reče Vladan, "Igra?! To je prošlost za mene."

I nastavi nekim svojim putem.

Mravi ostadoše razrogačenih očiju, zbunjeni, a neki u očaju prigriše svoje mrvice i briznuše u plač.

"Mi smo prošlost za njega".

A Vladan je koračao u budućnost ostavljajući za sobom prošlost...

* * * *

Priča o tome kako je Vladan jednom prilikom nestao, i kako ga nigde nije bilo, i kako ga niko nije ni tražio, jer niko nije ni primetio da Vladana nema. A šta je u stvari bilo? Ustvari je bilo to da su svi mislili da je Vladan, eto, samo postao nevidljiv, jer i oni bi to sigurno postali, da mogu, da su Vladan.

* * * *

Priča o Vladanu kako se jednog potpuno neobičnog jutra, koje je obećavalo još neobičniji dan, probudio sasvim obično.

“Ako je ovo običan dan”, reče Vladan, “ustao si tako neobično”.

“U S T A O S I T A K O N E O B I Č N O”, odzvanjalo je u glavi pauka koji u Vladanovoj sobi ne plete mrežu kao i obično, već neobično, prisluškuje, i nekulturno – što je obično.

“A ako običan dan ne postoji”, reče Vladan, “onda si samo ustao, ništa neobično, ni jutro!”.

“N I J U T R O”, odjekivalo je u glavi pauka koji nije ni primećivao da mu se u uglu mreže koprca muva nesrećnica, koja nije kao i obično bila obazriva, nije bila obazriva kao i obično; dosta neobično.

* * * *

Priča o Vladanu kako je postao tužan dečak i kako je zaboravio na svet koji ga čeka napolju i kako je dosadio svojoj sobi, i navukao vlagu zidovima kraj kreveta; i još o tome, kako za njega ništa više nije imalo smisla, i kako je on odlučio da umre negde daleko od sveta jer on više nije bio deo njega.

Nikola Marković

Rođen je 1990. godine u Kotoru. Studira književnost na Filozofskom fakultetu u Nišu. Veliki je obožavalac R'n'R muzike i borac za opstanak iste. Od 1998. godine živi u Nišu. Završio je Gimnaziju "Svetozar Marković". Nada se da će se u bližoj budućnosti kupati u moru u kojem je Hemingvej lovio ribu.

BURA

Ako se jednom ogledaš
U odrazima davno zasejanog gneva
Shvatićeš, da su ti poslednje dane tvog bivšeg JA
Istrgli...dok se niz padine očaja kotrljala jedna, jedina suza.

Nemo ćeš posmatrati nemir sa Trga Dokonih
I pustiti vetar da te šamara.
Nećeš mariti kad ti pred očima
Nestane poslednji zrak svetionika.

Shvatićeš da je „veštica“ bila samo izgovor
Razočaranih idealista
Dok su na lomači nestajale nad žene.
Ali te neće biti briga za to...

NE SANJAM VIŠE TAJ SAN

Bulevar Zorana Đinđića protezao se dobra tri kilometra. Pešačio je svake noći, istim putem, dok se vraćao bunovan u sitne sate, i razmišljao ostavljajući tragove u snegu, ili trulom lišću. Svaka noć je krila nove povode za život. I svaka je mirisala drugačije. Bilo je onih noći bez mirisa, bez boja, bez emocija. Najčešće je išao sam. Ponekad bi se rastajao sa Njom na uglu Ulice 7.juli i Ive Lole Ribara. Koračao bi oslobodilačkim hodom, pevušeći tiho „Hurt“. Unosio bi se u čarobne taktove ove melodije i postajao svestan sopstvene egzistencije, tek kada bi ispred hirurške klinike kroz polumrak video siluete zabrinutih ljudi koji su se tu iz noći u noć smenjivale.

*What have i become my sweetest friend...*Odlazilo je u etar uvek na istom mestu. Taj stih je retko kada zakoračio dalje od mesta gde Sremska ulica seče Bulevar.

Na mestu gde završava lanac ćevabdžinica koje je često preletao gledajući u drugu stranu, čekala ga je uvek ista pomisao. „ Sve sahrane su iste!“ Razmišljajući o tome, nije ni primećivao kompoziciju bolničkog voza koji počinje Gradskom bolnicom, nastavlja se Pasterovim zavodom preko Hitne pomoći, i konačno vagon pete klase zvani Vojna bolnica.

I focus on the pain, the only thing that's real tiho je naviralo u svest, kada bi nakon silnih zdravstvenih objekata najzad ugledao Čele Kulu, morbidno fascinantnu građevinu u kojoj nestaje svaka nada.

Jedno od onih bezbojnih večeri, u kojima se emocije zaodenu u nevidljivi plašt, a vulkan očaja kulja apokaliptičnom brzinom bilo je i tada. Rastao se sa njom na istom onom mestu. U preseku visina začaranog trougla čija su temena Bucino ćoš, pivnica *Centar* i skoroprojektovani fensi kafić kojem je retko ko znao ime, nestajala je poslednja trunka njihovog u poslednje vreme korektnog odnosa.

Ne, to se nije zvala ljubav. To se zvalo HRONIČNO TOLERISANJE MANA.

„Hurt“ je sve jače tutnjao u njegovim ušima. Jače nego ikada ranije. Znao je da je ovaj konačni rastanak najbolji. Ipak je Nišava te večeri čudno tekla. Osećao se zadah mrtvih sećanja. Niš je bio premali da se u njemu sakrije čovek koji je sahranio svoje ideale.

Odvezla se u purpurnom Reno-u Clio.

Opaljen ranim prolećnim suncem izvlačio je osmeh iz mamurne duše opijene lošim jeftinim medicinskim alkoholom na kome piše VODKA@

Ležeći na krevetu sorealističke proizvodnje, dugo je razmišljao. Pod glavom mu je jastučnica sa printom Mikija Mause, ili već nekog Diznjevog junaka koja je dočaravala njegov prkos odrastanju i mladalački bunt. Pokriven je frotirom maslinasto zelene boje koji je veče pre zgrabio iz ćaletove sobe. Prethodne dane gurao je u zaborav. Osećao je da nešto treba napisati. Hteo je da piše danima. Da sedi i piše. Onda bi pustio da to odstoji. Pustio bi da on odstoji. Da odstoji u krečani života koja mu steže vrat. Ali ne nije išlo. Nije bilo vreme za to!

Ustao je i zakoračio u novi dan. Dan je nudio različite opcije. Nijedna nije bila toliko jaka da se prikopča za njegovo promenljivo raspoloženje.

Doneo je odluku! Sa police koja je godinama visila na istom zidu u njegovoj sobi, i već polako pretela da će popustiti pred naletima zemljine teže, zgrabio je knjigu. Obukao se i izjurio iz kuće. Kretao se suprotnom stranom Bulevara i tukući se sa uspomnama žurio prema centru grada. Ideja nije bila revolucionarna. Ličila je na one ideje koje u naletima polusna deluju genijalno. Ipak u tom trenutku mu se činila jedinom ispravnom. Stezao je Kaporove “Folirante” koje je prethodne godine dobio od nje za rođendan. Približavao se čas rastanka od glupavih etiketa koje ga vezuju za nju. Ulični prodavac

mu je ponudio cenu od 200 dinara. Možda bi je otkupio i za trista da nije bilo te glupave posvete.

“Foliranti ne vole posvete” pisalo je prefinjenim ženskim rukopisom na unutrašnjoj strani korice. “Tvoja Ja”.

Nije mario za ljude koji su komentarisali loš gradski saobraćaj. Nije više razmišljao ni o čemu. Koraćao je ponosno, sa novčanicom od dvadeset banki prema svetom mestu na kojem će se pričestiti gurmanskom pljeskavicom. Najzad je mogao ,da se na mestu gde prestaje onaj čuveni Kešov stih, pozabavi punjenjem svog stomaka. Jurio je srećno prema čevabdžinici osetivši da konačno ima moć. Ispred hirurgije nije bilo nikoga. Svet je konačno dobio boju. Semafor na preseku Pasterove i Bulevara nije radio. Čuo je negde da je Pasterov zavod izgrađen u vreme bujanja polnih bolesti. U tvrđavi gde je povremeno odlazio nekada je bila javna prodavnica ljubavi. Maštao je o zagrljaju hetere dok su niz ulicu prolazile kurve sa očima kortizane. Zakoraćio je, zanesen trepkanjem žutog svetla preko ulice. Pare je čvrsto držao u džepu.

“*Everyone know goes away in the end*” čulo se kroz poluotvoren prozor u trenutku kada je purpurni Reno Clio naleteo na njega.

Ana Mitrović

Rođena 2.3.1981. u Nišu. Završila Filozofski fakultet 2008. godine na Studijskoj grupi za književnost i srpski jezik. U Fazi pisanja kratkih priča.

Inspirativno polje - Ljudi, Ljudski strahovi, samoća, ljubav prema nametnutom, ljubav kao jedini pokretač.

PRIČA O DUŠANU I MIHAJLU

Druga etapa preživljavanja

Poglavica gordo držeći glavu priđe i reče:

“Ova vatra će goreti dok ti goriš! Ukoliko vetar bude duvao u smeru rasta kokosovog oraha, dan će postati noć i mesec će se rastopiti kao kockica putera. Održavaj plamen i viđaćeš jutro“.

Kažiprst je drhtao, ali sam prigrllila baklju kao novorođenče, ušla u kolibu i sela na panj. Prostorija je bila prepuna senki mojih najdražih. Suze skliznuše niz latice prokljalih lijana; od pokošene trave nastade oslonac za glavu. Kako sam dospela ovde? Ko je iskucao povelju ludosti? Zašto je Mala Roksi opet bez povezače? Baka na bicikli prozujala kroz asfalt, Dušan je uveliko kopao rupu. Mihajlo prigrlli stvarnost zureći kroz prozorsko okno.

„Nema druge, mora da sam rukama prekrila srce dok je voz izbacivao putnike bez karte. Ili je dimni lavirint zastarele mašine već proklizio krvotokom. Kažu da je ovo rupa nad rupama. Dušan i Mihajlo tvrde da amajlije u obliku orla, lava i srne donose sreću i blagostanje. Sama sam izabrala dubinu sopstvene rupe. Leva podlaktica pomodre od štipanja. Ovo je ipak stvarno, stvarno, za stvarno! Ali, u snu se jasno video arhitektonski promašaj! Na kamenitim pločama obgrljenim travom i gladiolama, ležala je moja uspomena na 28. rođendan i naglas proklinjala detinjaste navike i Veliki San. Ni Dušan ni Mihajlo ne znaju za moju bol. Tako i treba da bude“.

Branka Đokić

Rođena je 1986. godine u Novom Sadu. Živi u Nišu. Studentkinja je na departmanu za psihologiju na Filozofskom fakultetu. Od kada zna za sebe, igra se rečima. Profesorka srpskog jezika i književnosti i nekolicina bliskih prijatelja su je ubedili u to da poseduje izvestan dar za pisanje.

NAJSVETLIJI DAN

Vam, doktore, beskrajno Vam hvala. Sada se osećam sasvim dobro! Svetlo je prejako, doduše, ali za to i služe tamne naočari. Ne želim ponovo da stanem pred onaj prozor, strašno je, prosto strašno... budite dobri pa navucite zavese. Idem da donesem vino...

...Da Vam pošteno priznam, kad ih već pominjem - oduvek sam mrzela naočari za sunce! Mrzela sam način na koji umrtvljuju sunčev sjaj, a iz perspektive nekoga ko je čitavog života osuđen da koristi pomagala za vid, nikako nisam razmela zašto bi neko DOBROVOLJNO nosio naočare, jer sam ja konstantno tražila povod i zgodan izgovor da ih se oslobodim. Ne da nekad nisu bile i od koristi, ako zanemarimo onu osnovnu - poštedele su me brojnih neprijatnih susreta sa ledenim grudvama tokom dugih zimskih dana u detinjstvu. Poštedele ili uskratile? Kako ko voli.

Odveć širim priču, ali, još jedna mala stvar me muči - znate li, dobri doktore, zašto slepi ljudi nose tamne naočari? Sasvim slepi ljudi... oprostite na neznanju, ali, šta će im?! Došla sam na strašnu pomisao i prosto se stidim kao pas što ću je naglas reći, ali Vi me razumete, nećete zameriti...

...smatram da to čine kako nebi uzrujavali poglede drugih ljudi, slučajnih prolaznika, potpunih neznanaca koje susreću, hodajući prometnom ulicom. Ti šareni pogledi puni sunca, oblaka, ptica u letu, dnevno-političkih tema, kulinarskih dilema, utisaka sa prvog sastanka, pitanja, odgovora, novih pitanja na odgovore... zamislite samo susret dva radoznala, razigrana, lepršava pogleda! 'Trep, trep, drago mi je!' Trep, trep, i već ode dalje... Čitavi razgovori se vode, čitavi svetovi se mimoilaze u samo jednoj sekundi.

Ti bi se pogledi doslovce slomili pri susretu sa pogledom slepog čoveka, sa pogledom koji je prazan... sa svojevrsnim mrtvačkim kovčegom vizuelnih utisaka, ako dozvolite da budem potpuno

BEZOČNA i NEUVIDAJNA pri ovoj digresiji. Hehehe... stvarno sam bezobrazna što se na ovu tužnu temu još i pomalo šalim, ali vi poznajete i pratite moje mentalne igrarije, sa odsutnim osmehom posmatrajući kako se igram kosom, dok misli slobodno teku.. Vi dobro sagledavate i uočavate da mnogo toga što mi preko usana pređe i sama doživim kao iznenađenje. Hehehe,'sagledavate i uočavate!' Retko kad razmišljam u ozbiljnom tonu, to je za one što nemaju vremena da žive. Ne kažu džabe - mrtav ozbiljan.

U redu, prestaću sada, počinjem da se osećam loše... ili da mislim da bi trebalo da se osećam loše. Svejedno. Naučili su me da je autosugestija čudo, i ja im rado verujem... ili su mi to sugerisali, pa moram, heheheh. Da, zaista, dovoljno je! Oprostite.

Znam zašto me tako gledate. To je pogled brižnog roditelja upućen neposlušnom detetu. Pogled koji mi kaže da mogu da se igram još sasvim malo, ali da ću uskoro svakako morati da se uozbiljim, i to me zaista rastužuje, dragi doktore, rastužuje me čak i više od pogleda kroz taj prozor. Istina je da i ja, baš kao mališan sa krhkom igračkom u ruci, dragom uspomenom na šta god i koga god, znam da ću biti u nemilosti kada uspomena padne na tlo i razbije se u paramparčad.

...Zašto sam i dalje budna? Mislim da lekovi više ne deluju. Znam da nije vaša krivica, učinili ste što ste mogli i hvala Vam, zaista, hvala. Traćim Vaše vreme.

...Šta nam onda preostaje? Da priznam, konačno, zašto je pogled sa prozora tako bolan za moje oči? Reći ću, jer nemam izbora. Uostalom, osećam se apsurdno krivom što sam ovako dugo ćutala. Tužna je istina da sam ne samo počela da nosim naočari za sunce, već i da u tome uživam. Ili da... shvatili ste do sada, verujem da uživam. Teško je ovih dana napraviti razliku.

...i dugo je čitav svet imao božanstveni žućkasto-crvenkasti ton, topao i bezbrižan, obećavajući... prepoznajete već opis tog jedinstvenog, utešno jednoličnog pogleda kroz tamne naočari. Dugo mi nećije oči nisu opisale miris kafe u ranu zoru, dugo moj pogled

nije šapnuo drugome kako je to izgubiti se potpuno u ozvezdanom svodu. Preobratali su me, doktore, ali zaboravili su da mi preobrate pogled. Kad su uvideli grešku, dali su mi tamne naočare, da ga sakrijem od sveta. Mogla sam, reći ćete, da prođem i gore. Mogli su oči da mi iskopaju. Represija, ipak, ima svoju cenu. Moj pogled nije navikao da bude vezan, on mora negde da luta, i zato odlazi u san.

Pomalo mi je žao što je 'posao' urađen aljkavo, jer da nije, nebismo ni vodili ovaj razgovor a ja bih i dalje bila potpuno bezbrižna. Mnogo mi je više, međutim, drago. To, usuđujem se da se nadam, znači nedvosmislenu prevagu ka novom samouništenju i neizvesnom spasenju. Prethodno je bilo kratkog veka.

Potrebna je bila sitna lukavost, amaterska magija koja me je razoružala oprezno, učinivši da se osetim bezbedno i naterala da na tren skinem tamne naočare. Da susretнем pogled koji ne uzmiče i ne skriva se, i da čujem ono što tako grčevito krijem od sebe. Toliki trud, a potreban je bio samo mali trik da uvidim da su 'oni' samo deo mene, i da je moj jedini prozor - ogledalo. Sama sam se preobratala, i pogled je stravičan.

...I, eto nas, dragi doktore, na kraju večeri, na početku dana. Ponovo će svetlo pobediti noć. Pomerite zavesu, najzad, pokazaću Vam. Eno ga... veći i uočljiviji nego ikada pre. Sedi tu, na klupi, razmetljivo klateći nogama u lošoj imitaciji dečije nemarnosti, strpljivo čekajući da ga udostojim pažnje.

Megakonflikt. Otac svih konflikata sa kojima sam se ikada suočila, kažem Vam bez pretencioznosti i melodramatičnosti. Jednostavno uspeva da obuhvati sve... pa, sve čega mogu da se setim. Elementarna stvar, dragi moj. Ponavljam se, ali pitanje je tu sa razlogom - čovek suštine ili forme? I zašto?! Pustite zavese sad, dobri doktore, beskorisne su. Neće on otići nikuda.

Da, sada sam sasvim loše, i osećam se bolje nego ikada. Sada se sasvim osećam kao ja. Hvala na poseti, hvala na svemu. Nazdravljam u Vaše i u NJEGOVO IME: hvala ti, maslinasto zeleno! I hvala tvom pogledu.

Ostavite mi, ipak, kad pođete, te naočare za sunce... i lekove. Nikad se ne zna.

MAJMUNSKA POSLA

... a nekad sam, bože me sačuvaj, to činila iz zadovoljstva (ili inferiornosti?... Zadovoljstva zbog uspešno prikrivene inferiornosti?! Vrag bi ga znao). Bilo je to, ipak, mračno, kiselkasto - gorko vreme tumananja po ivicama maglovitih provalija, a u te krajeve nikako ne želim da se vraćam, čak ni mislim, što se može videti iz činjenice da se velikog dela tog u crno okovanog perioda i ne sećam propisno. To nikako ne znači da se odričem svojih ćudljivih i nedozrelih alter ega ili da želim da ih po svaku cenu zaturim pod tepih, praveći se da ih nikad nije ni bilo. Ne! Pristojna, tiha sahrana (po kišnom danu, radi poetike... ili patetike), nekoliko krinova ili kala (jer karanfile ne volim), i zdravica, dve, za večni pokoj minulih dana su sasvim u redu. Od ružne i zarazne navike 'pljuvanja' oslobađala sam se i oslobodila postepeno, mehanizmom slepog sujeverja iliti verovanja u karmu - what goes around, comes around, ko drugome jamu kopa... give a little love and it all comes back to you, i sve tako... Problem sa karmom je sto uravnoteženje stigne prekasno, rečju, kad je tebi blago ili potpuno svejedno, a to je onda hod od minusa ka nuli. Nula je, opet, ok u većini slučajeva, ali gde je tu dobro staro zadovoljstvo? Nema ga. Samo nula. Odvratno bezlična i bljutavo neutralna nuletina, koja je izdaleka izgedala mnooogo primamljivije.

Elem, kad mene danas vidite kako bezočno 'pljujem', pa još repetiram, budite uvereni da je stvar duboko emocionalne prirode. Heh... a šta kod mene nije emocionalne prirode?! Zloupotrebiti neuroticizam koji probija plafon kao svojevrsan paravan nije rešenje, znam, ali mi i nije namera da se ograđujem, ma šta neki mislili o mojim motivima da prvo razbacam govna na sve strane, a onda se tim istim govnama namažem. Inače, prva od dve slatke stvari koje sam do sad otkrila o psihologiji jeste da je pomenuta odličan, univerzalni alibi (pretežno pred samim sobom) - kakvu god gadost nosio na duši, tu je neka od bezbrojnih teorija da te prigrlj na majčinska prsa... pardon, grudi.

Druga je da za sve neuspehe u životu možeš da okriviš sirote roditelje - počev od genetskih limita, preko kritičnih momenata u razvoju ličnosti, pa sve do sklonosti ka poročnom životu.

Čika Darwin tvrdi (tvrdio je, to jest, dok je bio u stanju) da su emocije rudimentarni životinjski zaostatak, oblik ponašanja koji je kod ljudskog soja izgubio svrsishodnost, u smislu da se više ne kezimo jedni drugima u lice, režimo ili ujedamo na ulici. Tome sasvim fino služi govor ... tačnije, verbalna agresija, ili moje toliko pominjano 'pljuvanje'. Agresija je, pak, po nekim teorijama, reakcija na prelazak praga tolerancije tenzije, a ova je rezultat osujećenja, frustracije ciljeva. Verbalna agresija je, dakle, preusmerena, 'pomerena' u smislu objekta ili forme... hmmm... izivljavanja. Nije lepa ni takva ali, ako mene pitate, mora negde i nekako da se eliminiše (što mi je glavni argument uporne želje da posedujem boksersku vreću). Usmerena agresija je uglavnom zakonom kažnjiva i svodi se na niz neprijatnih radnji čiji su rezultat, osim instant olakšanja, rasturen nameštaj, saobraćajni znači ili zubići. Lično je nikad nisam praktikovala jer je smatram primitivnom.

Ok, ni moje afektivno prosipanje nije naročito dostojanstveno, ali tu je uvek činjenica da niko nije ostao hendikepiran zbog mene, da me

teši i greje. Osim toga, pljujem kad zaista moram - kad je tenzija prejaka ili predugo traje, što ni za dlaku ne umanjuje samogađenje koje svaki put osetim nakon takvog izliva.

Čika Darwin je, izgleda, baš lepo razumeo majmune, dok ja od malena imam probleme i samo probleme s njima.

E, tu se opet može razviti nekoliko teorija:

Prva, najlogičnija, kaže da je problem u averziji koju sam stekla jednom davno, u Durlanu, kada se majmunče otrglo nepažljivom gazdi sa kaiša i skočilo na mene, besno me cimajući za kosu (vlasnik je naknadno utvrdio da je razlog napada majmunova sestra, koja je bila večita žrtva njegovih sadističkih izliva, a koja je imala istu, bas istu frizuru kao ja... da, to mi je baš pomoglo).

Druga upliće priču o čukunbabi koju je, dok je bila u šetnji prašumom u Brazilu, propisno izlemao i očerupao majmun iznerviran njenim upornim bekeljenjem... i nameće mogućnost porodičnog prokletstva koje se prenosi zenskom linijom (mada moja mama za tatu tvrdi da je pravi som, al' samo ponekad, a primete ne pominje).

Treća, najkasnije razvijena teorija jeste da me majmuni prosto (iako su članovi zivotinjskog carstva, koje tezim da volim nepristrasno) neprijatno podsećaju na ljude... mislim, volim ja ljude, ali ponekad umeju da budu pravi majmuni.

Ehhh, a danas, eto, svojevolutno puštam jednog majmuna da me vuče za nos. Zašto, ne umem da kazem, i pred tim pitanjem ostaju nemoćne sve psihološke i nepsihološke teorije emocija, motivacije, nagona, kao i maštovita trućanja o 'majmunskom' prokletstvu, ali svakako mogu i hoću da kazem zašto ovoliko pljujem, da se tepih oko mene skuplja - ne iz osvete, ni iz mrznje, čak ni iz povređenosti

(koju umem da otpim baš onako, viteški), već iz razloga što sam eksplicitno protiv kukavičkog, licemernog vođanja i igri čitanja između redova. Još iz ere zelenih autobusa nosim oziljke kao jasnu pouku da takav bezvezan, nedorečen vid komunikacije, iako uzbudljiv, na kraju izgleda kao pucanj iz pokvarene sačmare. Dakle, odstrelite me kao poslednjeg kilavog šumskog zeku, oprostiću ti i čak biti zahvalna, ali budi jednom jasan, ako te tako lepo i pristojno molim, kao jedan Homo Sapiens drugog Homo Sapiensa.

Nacrtaj, bArate..

U suprotnom, nemaš ama baš nikakvog prava da se naljutiš kad ti kazem da si majmun, onaj, jedan, veliki.

Ohhh... sad mi je došlo! Trebalo je nekoliko dana, ali... bilo je tako očigledno. Tako mi i treba kad se hvatam za Darvina i porodično nasleđe, a zaboravljam čoveka koji je osporavan i obozavan, lud i genijalan i, što se mene tiče, tvorac brojnih ideja zbog kojih je za glavu i ramena iznad svih kasnijih teoretičara, ma koliko on bio bizaran i rigidan i ma šta baljezgao o univerzalnim simbolima.

Reč je, naravno, o Frojdu. Konkretno, o ideji ranog učenja kao presudnom faktoru za razvoj ličnosti. Ne isključuje se mogućnost da parola 'čovek uči dok je živ' vazi, ali je konstrukt ličnosti praktično uobličen već oko 5. godine...

...I kakve sad to ima veze sa mojim majmunskim problemom, pitate se, kad se ima u vidu da se napad u Durlanu odigrao dosta kasnije?

Pa, postane jasno kad se uglavi u okvire hipoteze ranog učenja: svi smo mi, kao mali, imali slatke, plišane mede, naše posebne male prijatelje sa kojima smo delili postelju.

E, ja sam imala Đoleta.

Obozavala sam ga, iako je, po maminim rečima, bio najružnija lutka koju je u životu videla. Jednom sam ga zaboravila u Novom Sadu, i morali su da ga pošalju prvim jutarnjim busom za Niš jer niko nije mogao da spava od mog plaća.

A stvarno je bio ruzan... bila je to sklepana, jeftina krpena lutka koja mi je, ipak, svojevremeno značila ceo svet.

Problem je što sam Đoleta izgubila. Ne znam kako ni gde, ali prošlo je jako puno vremena, i negde se jednostavno zagubio.

Mislim da je krajnje vreme da prekinem da rastezem ovaj mamutski blog i saopštim da Đole uopšte nije bio plišani meda.

Đole je bio majmun!!!

Izgleda nisam ni shvatala koliko mi je značio... i tako sam se nesvesno upustila u potragu, ali ne tragom Elektrinog kompleksa, već, eto, za svojim majmunčetom.

Hvala, čika Frojde!

DON'T TALK TO STRANGERS

...Ćutanje nije zlato. Ćutanje je vrednije od zlata... i istinski su bogati oni koji znaju da ćute.

U igri je mnogo više od prostog pitanja časti, osude ili odbacivanja - u igri je duševni mir, koji sam previše puta rušila svojim trapavim pokušajima socijalizacije, a u nastupu pijane simpatije.

Samilost Stranca ima trajanje koliko i jedan letnji dan. Pre ili kasnije, on gubi strpljenje jer ga ispod maske razumevanja neizdrživo svrbi nakazno lice hibrida - persone i ega.

Uostalom, kriva sam ja što tvrdoglavo odbijam da poverujem svojoj nepogrešivoj, zloslutnoj intuiciji koja mi neprestano grebucka po lobanji dok pokušavam da odglumim prisnost... koja vrišti da je saslušam, da, dođavola, poslušam bar jednom...

...I onda shvatim da sam se opet jeftino prodala, za dva osmeha i tri lepe reči.

Velika je ovo kuća... i u njoj je najzad mirno, ali moje su ruke umorne od crtanja. Mislim da konačno u potpunosti razumem pesmu... A tebi, šareni svete maski i šećerlema, na dušu svaka kamenica kojom se na mene baciš.

Tijana Tošić

Rođena je 1987. godine. Završila je gimnaziju Svetozar Marković u Nišu. Od 2006. godine studira biologiju sa ekologijom na Prirodno-matematičkom fakultetu u Nišu i molekularnu biologiju na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu.

SVANULO JE...

Lep dan. Sunce je izašlo i ti se budiš a ne pada ti na pamet kako ti to može biti poslednji dan u životu. Misliš kako ćeš ustati i započeti dan kao i svaki drugi. Misliš o svakodnevnim obavezama i juriš da stigneš i dostigneš neke nebitne stvari koje ti trenutno znače život i koje ti taj isti život određuju i upravljaju njime, a ne pada ti na pamet da sa smirajem dana dolazi i smiraj tvom kratkom, beznačajnom životu i odlaziš u pokoj iznenadno, nespremno i, što je najtužnije, ne svojom voljom. Ne pripadaš grupi ljudi u poznim godinama. Mlad si . Kažu, život je pred tobom. Za koji sat, minut, sekund, život je bio pred tobom, sada ga više nema, iscurio je i ostavio bespomično, bledo telo za sobom.

Nečijom nepažnjom tvoj život je okončan. Zato što neki nesavestan radnik nije našao za shodno da obeleži deo puta na kome se obavljaju radovi ili zato što je neki depresivni, ljut čovek bacio bombu u sred kafića samo da bi zadovoljio neke svoje frustracije i psihičke nepravilnosti, ili si pronašao bombu ili granatu zaostalu od nekih ranijih ratnih sukoba, ili si samo bio u pogrešno vreme na pogrešnom mestu. Na kraju, život se svodi na tvoje prisustvo na pravom mestu u pravo vreme, u pravom trenutku. Ipak, nisu svi ljudi predodređeni za taj trenutak. A možda možeš sam sebe predodrediti za tako nešto.

Ti si dobio poljubac smrti i večiti dubok mrak u svojim zatvorenim očima, večiti mir na tvojim zapečaćenim usnama, spokoj na svojim hladnim rukama sa isprepletanim ukočenim prstima. I... ništa. Ti dobiješ to što dobiješ a svet je i dalje svet oholi, hladan, siv. Tvoj život je promašen i protraćen, nisi ni dobio priliku da ga iskoristiš, a iskreno i realno koliko se ljudi može pohvaliti ispunjenim i srećnim životom. Sunce ponovo izlazi i zalazi, Zemlja se okreće, ljudi i dalje jure male, minorne stvari za koje misle da će im ulepšati život, koje će učiniti da njihov život izgleda kao da ima smisla, koje će mu dati

smisa oa kada ih napokon stignu shvataju da te iste stvari i nisu bile vredne tolikog truda, vremena i muka.

Samo nekoliko ljudi se seća tebe i još uvek za tobom žali. Uskoro će i njihov bol proći, i najjači bol prolazi nakon 6 meseci, i sećaće te se u srećnim i lepim, izabranim trenucima, sa setom u očima. Posećivaće te, ljubiti hladan mermer, krstiće se i paliće ti sveće da pronađeš put u već pomenutom mraku. Doneće ti cveće, čistiće spomenik i vraćaće se svom ustaljenom životu a ti ćeš ostati tu gde jesi, čekajući novi dan i neku novu sveću, da nastaviš tumananje po mraku.

Zašto je potrebno desiti se nešto da nas podseti da je ovaj život koji imamo jedan i da treba da se trudimo da ga ulepšamo, ne samo sebi, već i drugima!? Čak i to podsećanje bude kratkog daha.

Zašto se svet odmetnuo? Zašto su se ljudi odmetnuli, jedni od drugih i sami od sebe? Kuda ovo vodi? Zašto jurimo da stignemo neki život koji nam ne pripada i koji nas na kraju neće učiniti ni ispunjenim, ni srećnim? Da li karma zaista postoji? Ako postoji kako to da smo još uvek ovde!? Ili nismo???

Zašto smo tako mali, sitničavi, prosti, nemilosrdni, iskvareni, željni zla prema drugima?

Život je kratak za takve podlosti ali je dovoljno dug da oplemenimo dušu, nas samih ali i ljudi koji nas svakodnevno okružuju, koje srećemo, koji samo protutnje kroz naš život. Ceo život se pretvorio u dobar marketing i težnju da što bolje prodamo sebe.

Sve je tako lepo, sjajno,čisto, upakovano, premazano sa stotinu bojaa mi samo zatvaramo oči, otvaramo usta i gutamo šta nam se servira, bez prethodnog razmišljanja. Obmanuti smo, ili smo dozvolili da nas obmanu, ili smo, pak, obmanuli sami sebe.

Imamo prava da pitamo i dobijemo prave odgovore, imamo pravo na istinu, na pravdu, na sopstveno odlučivanje, ali ga se mi (ne)svesno odričemo zato što smo ubeđeni da je tako lakše, zato što ne želimo da se borimo ili smo to zaboravili.

Visokosvesni pojedinci koji su spremni i odlučni u svojoj borbi su zataškani, jednostavno su ugušeni nesvešću većine.

Ipak, većina ne snosi odgovornost. Svako je snosi za sebe, jer svako ima prava da odlučuje u svoje ime. Kolektivna odgovornost ne postoji. Svako je odgovoran za sebe.

Zašto smo stvorili toliko barijera među ljudima, toliko "nepremostivih" granica: verskih, nacionalnih, materijalnih, staležnih pa i fizičkih?! Ko nam je dozvolio tako nešto? Ko nam je dao pravo da izolujemo jednu grupu živih bića i da ih mrzimo, samo zato što su različiti?

Kako ćemo znati da li smo u pravu?

Da li sam ja, uopšte, u pravu kada pišem sve ovo?

Zato moramo skinuti sve granice koje smo postavili sebi i drugima i prihvatiti zdravu konkurenciju, takmičenje i kritike. Samo tada ćemo znati da li smo u pravu, i možda još više učvrstisvoja uverenja a možda ih i promeniti. To je reč koje se ljudi plaše. Promena! Uvek su zadovoljni time što imaju, nisu spremni na promene, pa ih zato i ne prizivaju. Većina njih nije svesna da su promene neophodne, da je potrebno napredovanje, uzdizanje. U stanju su da se okupe i da te gledaju belo, kao što iče reče, nevino trepću i promatraju te bezizražajno telećim pogledom. Ovčice su na broju i šišanje može da počne.

Zašto ljudi stalno traže vođu koji će ih organizovati i okupiti? Zar oni sami to zaista ne mogu, bez svađe, sujete, inata? Mogu, ali to ne znaju. Nisu toga svesni. A ta nesvest će doći glave, čak i onim svesnima.

Ali, moja pobeda zavisi od toga koliko se ja borim za sebe! Bori se!!!

Aleksandar Anđelković

Rođen 1975. u Nišu.

Školovao se u Nišu.

Otac, psiholog.

Ljubitelj cyber-punka, egzistencijalizma, jugenstila,
teatra apsurdna i kozijeg sira.

ZUBAREVA KĆI

(fantastična drama koju ne bi trebalo postavljati)

SCENA I

U zubarevu ordinaciju ulazi njegova kći. Uđe, dobro ga osmotri i zaplače.

Zubar: *Što plačeš?*

Kći: (razmaženo viče) *Plače mi se!*

Zubar: (besno) *M' rš kući!*

U ordinaciju ulazi gospođa Onošenko, pogleda u devojčicu kako plače, uplaši se i pođe kući.

Zubar: (i dalje besno, zapovednički) *Ne ti, ti u stolicu. (ćerki) Ti, kući!*

Utom se gospođa Onošenko pretvori u staru babu i ode u starački Dom po pomoć, a zubareva kći razočarana u oca izgubi svaku meru u odnosima sa muškarcima i odade se prostituciji. I boga mi, dobro je zarađivala.

SCENA II

Ručak u stanu zubara.

Za stolom zubar, kći, žena zubareva i komšinica.

Zubar: (ćerki, podrugljivo) *Kurvo!*

Kći: (ocu) *Zubaru!*

Žena: (umirujuće) *De, de...*

Komšinica se vrpolji.

Jedu.

U trpezariju ulazi Kapetan Policije. Zove pojačanje, niko ne dolazi, nervozno se igra prstima.

Kapetan: (razočarano) *Pa, dobro. (Podiže komšinicu) Imenujem te svojim Zamenikom.*

Zatečena situacijom, trudeći se da što bolje ispuni svoju novu društvenu ulogu, raportira...

Komšinica: (odsečno) *Ja, komšinica i Zamenik Kapetana Policije raportiram po redovnoj dužnosti. Na ručku sam kod prijatelja.*

Kapetan: (strogo) *Ko su ti prijatelji?*

Komšinica: *Zubar i njegova kći prostitutka.*

Kapetan: (saginje se, sprema se za akciju, diže ruke u gard) *Ha, hapsi tog ološa!*

Oboje skaču na ženu otimaju joj tanjir... Ulaze policajci.

Policajci: (jednoglasno) *Jel' se opirala gospođice Zameniče Kapetana?*

Zubar, kći, komšinica: (složno) *Nije!*

Policajci odvođe ženu. Svi čestitaju komšinici, a ona se zadovoljno klanja.

ZAVESA

O SOCIOLOGIJI SPORTA

Ova priča bi trebalo da govori o nekim snažnim mladićima, čak preterano snažnim, što, odeveni u smešne kostime, trčkaraju unaokolo.

Ne shvatam baš najbolje njihove namere, ili pak, ne želim baš da ih shvatim. Morate da me razumete. U osnovi je svakako - strah. Naravno, ne od mladića, ili šarenila što ga nosataju, već razuman i svakom, ili bar svakom, muškarcu prihvatljiv – strah. Možda samo i ponekom, ali sve jedno – prihvatljiv. Doduše, možda ne ni prihvatljiv, ali svakako – strah. Strah da ću i ja *poželeti* tako. A što i ne bih!? Ili možda, što i bih?

Dakle, ti mladići, ti snažni mladići, rakao bih čak previše snažni za moj ukus, očigledno imaju cilj. Bojim se – potpuno isti. I tu je drugi problem. *Previše konformizma po jedinici mišićne mase.* A ja tako ne mogu, čak naprotiv. Moja masa, možda i mišićna, prečesto insistira na autonomnim ciljevima, a samim tim i na autonomnom ponašanju. I gde je tu socijalno prihvatljivi konformizam, nema ga, samo obilje telesno-masene samovolje.

Elem, izađem ja među te mladiće, kad moja masa, možda čak i mišićna, otkáže poslušnost. Jasna telesno-(masena)-društvena nepodobnost. Malo što sam sebe ne slušam, jer da je tako nikad se ne bih smucao sa ovim šarenjikavim protuvama, no ne slušam (moje telo-masa) ni trenera. Zrelost za kaznu zatvorom, reklo bi se. Žuti karton je premalo, crveni – neprimeren, a suspenzija – blaga. Eto kuda to vodi.

Izgleda da ova priča uopšte ne govori o nim barabama sa istim ciljem, ali šta ja tu mogu kad nemam ni mozak-ruka zajednički cilj. Izvinite!

SVET DANAS

“Čopor skakavaca zalegao na posao!”

“Zalegli, nema šta.”, kaže meni komšija jutros baš kad sam krenuo na posao. Mada, i nije neki posao, ja to više onako prolazno. Tek da mi prođe vreme, a ako može da se zaradi koja para, što da ne.

“Molim?”, pitam ja komšiju, što se, eto, vraća iz kupovine. A nije ni bog-zna-šta ni kupio. Ja bogami, kad pođem u kupovinu – ja odem u kupovinu. Mama mi kaže da je to zato što sam lenj, pa hoću sve odjednom.

“Kažem, zalegli nemašta!”, doviknu mi komšija baš kad je prolazio neki kamion. Mada, i nije baš neki kamion, video sam ja i bolje i novije. Doduše, ne često, ali mnogo su više mogli da povuku.

“Molim? Ništa ne čujem od kamiona!”, odgovorim ja komšiji. Fin neki gospodičić, taj komšija. Iako i nije baš gospodičić, više je nekako seljak-čovjek. Mada, nije ni fin.

“Što nećeš kamionom?”, viknu on meni nagluvo.

“Ma teraj se i ti i tvoji skakvci tim kamionom!”, kažem ja njemu na uvo, onako baš ljubazno. Doduše, ne baš ljubazno, više onako – grleno. I ne baš na uvo, više nekako – u lice.

A on diže pesnicu, pa me opali po sred njuške.

“Baš nervozan svet danas.”, mislim se ja na ulasku u park. Mada i nije neki park.

ŽRTVA

Mnogo volim plakar. Baš bih voleo da imam jedan. Ja, u stvari, imam jedan, ali ga baš i ne volim. Nije to da ga ne volim, samo – nemam šta da stavim u njega. Ma, u stvari, imam, ali mi je strašno žao. Onako lep plakar, ne ide. Više puta sam hteo. Imao ozbiljnu nameru, ali slaba mi je realizacija. To mi je i doktor rekao. U više navrata. Šta mogu, takav sam – vaška! Mada, vaške imaju dobru realizaciju, baš bih voleo da budem vaška. Ali ne bih mogao da se odreknem plakara. A i ne bih morao. Koliko je meni poznato vaške nemaju stvari, a i ako imaju nemaju puno, a i male su. Tako ne bih opteretio svoj plakar.

Iz ljubavu prema svom plakaru odlučio sam da postanem vaška. Moj doktor se nije složio. Kaže nije to u njegovoj nadležnosti. A, i kaže, slaba mi je realizacija.

“E, doktore, doktore! Mnogo volim plakare!”

“Eh, znam. Nikad vaška od tebe, crni sinko!”

Mnogo mi je teško palo to. Evo, zato ja vežbam sad. Svakoga dana sve sam više vaška. Ima napretka, vidi se to. Na primer, doktor me nije primio: “Nije to moja nadležnost, idi ipak kod veterinara.”

I odem.

“Vaška koja voli plakare,” kaže veterinar, “čest je to slučaj.”

URBANIZACIJA AGRARA

Na poslednjem sastanku Centralnog Komiteta za agrarni razvoj donete su neke odluke. Neke važne odluke. Mnogo se je stručnjaka

složilo oko njih. Čak se je i Drug Predsednik Komiteta javio da kaže koju. Doduše, nije rekao bog-zna-šta, ali je rekao.

Odluke su brzo sprovedene tamo gde im je i mesto. A kad su tamo stigle...

Na poslednjem sastanku Agrarne Zadruga u Podvlasevskom odlučno i revnosno su protumačene odluke, što su, po kuriru iz glavnog grada, stigle direktno sa poslednjeg sastanka CKAR – a. Neki su se mudri ljudi javili da kažu po koju. I da pohvale, dakako, da pohvale. I pohvalili su. A, neki su zaspali. Doduše, ne odmah, ali gotovo odmah. Ma, odmah nakon otvaranja prve (i jedine) tačke Denvnog reda. Mada, ne baš nakon otvaranja, ali odmah nakon čitanja sledećeg:

“Uputstva za urbanizaciju seoskog područja; zaključci sa poslednjeg sastanka CKAR, održano dana...”, e, tu su zaspali.

Ja jesam bio rad da Vam ispričam nešto više o tim zaključcima. Jesam, ali eto, čini se da su svi zaspali. No, ništa zato, ionako sam više želeo da Vam pričam o posledicama. Mada, i o tome nema mnogo toga da se kaže, tek, moj otac je izbetonirao voćnjak. I, to je u stvari to.

ĆUTANJE

Gospođa Prnošenko krade mušmule. Iz dana u dan. Kesa danas, torba sutra, pune ruke mušmula.

Seljak vid'o, ali ćuti. Gospođa Prnošenko i ne sluti.

Gospođa Prnošenko je stara gradska gospođa. Ali, drpi. Malo, malo, pa drpi. Svi ćute.

I Gospodin Prnošenko ćuti.

A, Gospođi Joli dojadilo, ali ćuti.

Gospodin Mesar više i ne obraća pažnju, ali njegova žena, da. Čim Gospođa Prnošenko u mesaru, eto Gospođe Mesar iza nje:

Gospođa Mesar: *Dobar dan, izvolite!*

Gospođa Prnošenko: *Ja bih krmenadlu.*

Gospođa Mesar: *Mmm, i ja bih.*

Gospođa Prnošenko: *I kobasicu.*

Gospođa Mesar: *Može i kobasica.*

Gospođa Prnošenko: *Koliko je to?*

A, Gospodin Mesar: *Za Vas, ništa!*"

I, eto zašto se Gospodinu i Gospođi Mesar raspada brak.

Čuo sam da je Gospodina Piljara ostavila žena. Zatekla ga sa drugom. I kod njega Gospođa Prnošenko ima popust.

Svima teško, ali čute. Čak i Gospodin Komesar Policije. Njega žena ne sme da ostavi, a čini se da i kod njega Gospođa Prnošenko ima popust.

Sve u svemu, Gospođa Prnošenko sasvim lepo živi.

Koliko je samo ćutanja potrebno da bi se lepo živelo!?

Danilo Simonović

Rođen 1979. u Nišu. Završio srednju umetničku školu. Apsolvirao na Filozofskom fakultetu Književnost, sve u Nišu. Suviše veliki obožavalac muzike u suštini da bi Mogao Biti određenijeg ukusa. Ruske klasike drži na najvišoj polici. Nada se najboljem, u međuvremenu se krpi.

TREĆA RUKA PSEUDO-HARMSA

-odlomci-

006

Njegoš je bio veliki zavodnik. I duhovnik. Oko njega su se stalno tiskale paštrovičke narikače i otimale za ruku da je celivaju. On im je davao mudrosne savete, moralne pouke, a katkad bi, kao da izvodi šaljivu poentu na račun svoje tuberkuloze (ili ne daj bože sifilisa), progovarao:

– A, nećete vi meni skoro pojati na grobu. Ima se rašta živjeti!

020 (d)

Mnogo godina kasnije, u drugoj polovini XX veka, jedan pisac će takođe ovu sumnjivu teoriju učiniti očiglednom. To je Borislav Pekić, koji premda je pisao na srpskom jeziku i bio uslovno rečeno poznat kao srpski pisac, bio je rođen u Podgorici, što ga u suštini njegovog transcendentalnog bića čini Crnogorcem, a to je plemenska odrednica njegovog duhovnog porekla. Da nije tako, ne bi mu se mogle otkriti istine mističnim putem dostupne samo Crnogorcima. On je napisao epos *Atlantida*, o borbi robota sa ljudima, gde doduše ne spominje Crnogorce, ali se čitava fama oko sekte Akvarijusa u stvari vrti oko sakramenta vode, koja u stvari predstavlja Njegoševu „vodu sa Izvora Istočnika“... naravno Pekić nije to hteo da podvlači u otvorenoj formi nego u literarnim kodovima (rado je u neoplatonističke izvore kao pritoke slivao na tone izvoda iz lektire). Radnju je namerno smestio u Ameriku, da bi se stvar bolje zataškala. I nije slučajno otišao u Englesku da tamo piše na njihovom maternjem jeziku: to je tajnim kodovima hteo da insinuirá čovečanstvu da u stvari nije bitno krvno poreklo nego duhovno, ali da je sudbina izvesno ispisana mračnopolisom izlivenih krvi u kasapnici istorije, *magistra vitae*. Podvukao je duhovno-istorijsku bliskost Anglosaksonaca sa crnogorskim Atlantidanima. On je

takođe uvek bio zbog nečega sumnjiv. On je sumnjao, *ergo* postojao, i gde god bi opstajao ulivao je u žile sumnju.

023

Dositej Obradović bio je veliki vagabond i veliki pisac i veliki popečitelj, ali mu slava nije davala mira, što je on uvideo kao pogubno za njegov talenat. Patio je od manije gonjenja, koja se u slučajevima paranoidne šizofrenije manifestuje (u sferi uobrazilje), tako da tobožnji hajkači jure 'sumasišavšeg' želeći mu naneti zlo. Dositejev slučaj bio je drugačiji i daleko benigniji. Njega su hajkači jurili želeći da mu nanesu dobro. Pritom uopšte nisu bili umišljeni. Zato je on morao da se prurušava da bi bio takoreći inkognito, kako bi malo mogao dušu da odmori. Ali kako ga uvek otkriju po sentencioznim poentama, morao je da sedi kući (u glavnom kući nekog trgovca ili prosvetnog jataka). Plamteći duh prosvetna umlja nije mu davao mira, pa je on mnogo voleo da piše pisma. U pismima je naravno mogao da izvodi sentenciozne poente do mile volje, ne strahujući da će biti slavljen bučnim ovacijama koje su mu parale bubne opne. Međutim, jednog dana ipak je morao da izađe iz kuće, na svetlost dana i svež vazduh (povremeno je osećao gušenja zbog trauma iz detinjstva) i, sretne - ni manje ni više - samog mladog Sarajliju. Sarajlija je sedeo na klupi okružen bulumentom ženskinja i, nasmejan i raspojasan, pričao devama slatka bezobrazna skazanija, zadevajući im se za grudi kao cvetak. Izgovarao se kako sluša njihove otkucaje srca (svojim malenim ušima po kojima i dobi pseudonim Čubrilo), i sukao je svoje punašne ljupke brkove. I taman kada je Dositej hteo sve da mu skreše u brk, ženskinje se momentalno sjatiše oko njega otimajući se za mudre savete.

Naravoučenije: pravo reci pa gledaj te uteći.

025 (b)

U susretima kada je Vuk naročito zapitkivao Kopitara o toj famoznoj masoneriji, Kopitar bi se tajanstveno smeškao i mrmljao

zagonetke o tome kako ne treba žaliti za prosutim mlekom, ali da ne valja ni previše turske kafe...

029

Gete je mnogo voleo Vuka. I uopšte, srpski folklor. Nevolja je bila u tome što su i braća Grim volela ne samo srpski folklor nego i Vuka. Da su poznavali Dositeja, svi bi oni voleli i njega, ali ne toliko kao Vuka jer prosvetiteljstvo nije više bilo u modi. Vuk je inače u njihovom društvu sebe smatrao veoma skromnim balkanskim filologom. Nije kompleks niže vrednosti razlog što je izbegavao da se druži sa njima. Ne. On je bio posvećen srpskome seljaku. Doduše, znao je da ovi giganti svetske književnosti njega jako simpatišu, samo nije znao zbog čega... možda iz sažaljenja zbog drvene štule. To ga je dodatno deprimiralo. Ali nije ni zato izbegavao da se druži sa njima. Ne. Naprotiv. On je izbegavao da se druži sa njima da se oni ne bi slučajno posvađali zbog njega. A posle bi Njegoš morao da peva o sudaru istorijskih giganata umesto kosmičkih. Pa zar to ne bi narušilo samu primordijalnu harmoniju vaseljene?

037

Prota Mateja Nenadović bio je mnogo zaboravan čovek. Toliko je bio zaboravan, da sam i ja zaboravio da pišem o njemu.

039

Jednom se sabrao sav nemački književni milje kod Getea na večeri, a posebno su se među zvanicama isticala imena kao što su braća Grim, Herder i Šiler. Sve sama eminencija i kompetencija! Svi su čekali Getea, a Gete je čekao Vuka Karadžića. Kao što je poznato, Gete je imao rupu iznad lusteru u gostinskom salonu, pa je virkao posmatrajući kako gosti pokušavaju da vode nekakve usiljene dijaloge od istorijskog značaja. Posebno je motrio na svaki nagli Šilerov pokret, jer mu beše namenio najklimaviju stolicu koja još i škripi, kako bi se umanjila šansa da Šiler ostane na sve četiri nogare.

Svi su čekali Getea, koji je trebalo da sedne u začelje. Ali kada je došao Vuk Karadžić, Gete se stropoštao da ga dočeka i postavio njega u začelje, a sam seo skroz suprotno, na drugoj hemisferi švedskog stola, pošto je ipak malo neumesno da mu sada sedne u krilo. Šileru nije bilo jasno zašto ovaj čovek sa dugim brkovima i drvenom štulom sedi na mestu eminentnog domaćina, dok su se braća Grim u duetu oduševljavali pojavom skromnog balkanskog filologa. Mnogo su ga voleli. Vuk nije znao da će na večeru biti pozvani sve sami živi spomenici, pa se malo preznojavao pokušavajući da održi dostojanstvo u stavu. Razgovor se vodio o folkloru, *alora* baš o temi koja je Vuku bila jedna od omiljenih. Ali on je bio neobično uzdržan u komentarima. Braća Grim u duetu oduševljeno se raspitivahu za srpski folklor, a posebno lirske narodne pesme. Pitali su Vuka (u duetu) – kako to da jedino srpski folklor nema tračka vulgarnosti u svojoj lirskoj čistoti, dok je naprotiv, nemačka lirika duhovno sirovija pošto se katkad omakne poneka bezobrazna nepodopština vulgarne duše. Vuk nije odgovorio na ovo pitanje samo zato što je procenio da nemačka gospoda voli da postavlja retorička pitanja, *alora*, odgovor je nepotreban pa je bolje ćutati kad te neko tobož nešto pita. Ali čim je doputovao natrag u Srbiju, otišao je srpskome seljaku i rekao mu da odsad slobodno može biti vulgaran dok peva.

050

Jednom se Laza Kostić i Đura Jakšić posvađaju oko toga ko je veći patriota. Pošto je Laza znao da ne vredi suprotstavljati se Đuri u verbalnim okršajima (jer se dešava da Đura u afektu zakolje sagovornika ili mu naprosto zavrne šiju), Laza predloži dvoboj perom i mastilom. Trebalo je napisati što potresniji komad na temu patriotizma, a zatim poslati na konkurs. Rečeno-učinjeno! Članovi komisije su prebledeli videvši ko se prijavio i kakve posledice to može imati ako se ne presudi u Đurinu korist. Svima beše stalo do života pa je Đura Jakšić osvojio nagradu od pedeset dukata. Naravno

smesta je otišao u Skadarliju po dedin stari lek. I tako je alkoholizam pobedio kocku, na planu poroka srpskog romantizma.

061

Nikola Tesla bio je anđeo koji zemljom hoda, najpametniji Srbin svih vremena i veliki ktitor elektrodistribucije. Jednom su hteli da ukrste najpametnijeg Srbina i najlepšu Srpkinju – Nikolu Teslu i Lenku Dunđerski – pa da vide šta će da ispadne iz tog braka, odnosno da li će se roditi neko genetsko čudo koje će spasti svet. Međutim, ništa od toga. Tesla nije želeo da ozlojedi Lazu Kostića (posle Getea najviše je čitao Lazu), pa je promrsio nešto o tome kako ova planeta jošuvek nije spremna za takav projekat. Zli jezici čak tvrde da se posle toga vratio u svoju laboratoriju i momentalno kastrirao (Nikola Tesla, ne Laza Kostić, a još manje Gete, ili ne daj bože Lenka Dunđerski).

Milan Jačević

Rođen je 1990. godine. Student anglistike i dete multimedije. Ekstrovertni introvert koji jedine normalne razgovore vodi uz pomoć olovke i papira. U poslednje vreme gubi bitku sa odrastanjem, ali ga to ipak ne sprečava da nastavi da se bori.

23:59:59 (or, Marooned)

Once upon a time, there was a woman... And, that's where the story should end. But, you know stories. Can't hold them down, no matter how hard you try... And people try their hardest all the time.

Once upon a time, there was a woman looking out of her window, on a breezy, vacant night, when someone knocked on the walls of her universe.

Her day starts rather mundanely, as all days tend to do in late fall. She performs her morning routine of getting up, getting dressed and getting caffeinated, intermingled with several frantic visitations to the toilet and a trip over a blanket leaking from her king-size bed, before she realizes there is no need for her to hurry. It is, she has no idea why, her day off from work. Whatever the reason is, and she doesn't feel the need to ponder it at length, she thanks Him for it, gently raising her head and looking up as she does that, and relaxes (between you and me, their communication has been strenuous at best for quite some time). There is now so little she needs to do. So very little. Yes.

Her job is, while we're at it, very simple – she's a secretary for a junior manager of a large company that handles the... Mergers of smaller companies ('assimilations' sounds like a better term, but you'd never catch her referring to it that way in front of her boss). All day long, she jumbles paperwork that probably cost an entire forest of exquisite trees, runs up and down gray corridors and past 90-degree corners and paper-thin walls, greeting her co-sufferers with elegant, essential and, above all, well-practiced ease. Her boss, the aforementioned manager, is only a couple of years older than her, and is, surprisingly, rather kind, even to the point of calling him emotional. They have a life-related chat now and then – nothing too personal, usually commenting on the weather or the increase in prices of gas and canned peaches, their common favorite,

sometimes with a little gossip on the side – but, she can see a silent persona of humanity brewing underneath his persona of business, of corporate leadership, of syntactical precision and brevity in communication. That makes her smile, and feel a bit less lonely. She now wonders how he'll survive the day without her, and then, all of a sudden, remembers that he has a day off, too. Must be all the boredom-related stress that's making her forget these things, she concludes.

Even on her day away from the hustle and bustle, she seems to be looking for things to do. Housework is not an option – not because she's afraid of it, like most women secretly are, or because she detests it, as most women claim they do, but, simply because she has already done it yesterday, or the day before, or sometime last week. Her home is spotless, glimmering in the nuances that only industrial-strength products and cleaning tools can bring out of marble kitchen surfaces and red-and-black bathroom tiles. She thinks of vacuuming – surely, a hair or two, or a speck of dust, escaped from her body or clothes and ended up on the floor – but, upon closer examination (so close, you measure it in the tiniest of prefixes), she concludes that there is nothing to vacuum. Only that uncatchable fragrance of lemon, several molecules-per-million of it subtly looming around the household. Some women spend absurd amounts of money on cleaning ladies. She finds the money's better off in her wallet or bank account, to be spent on outsourcing other tasks. Because cleaning most certainly is not a task, no sir – it's a form of relaxation.

Maybe the fridge needs – no, she checks, it's full to the brim with an assortment of fruit and veg, two gallons of OJ, one gallon of milk, two dozen eggs and a can of whipped cream, two bottles of ketchup (the hot kind, of course), one tube of mayo, and a block of gorgonzola yet to be sliced and enjoyed. She does all of her shopping once a week, packs it into neat, paper bags (she detests the plastic ones, always tear on her), loads them into her

environmentally-friendly car and unloads them on the beautiful, stone-cold counter when she gets home. Then, she proceeds to arrange the groceries and other whatnots in a Tetrisian manner into her fridge, cupboards and drawers. A specific place for everything.

Ah, but surely, the dishes – no, no, those are all clean, dried, put back into place, too. She sighs. Nothing for her to do but wash the cup stained with coffee remains from couple of minutes ago. Lather everywhere. She's not exactly careful. Wondering what to do with the rest of her day. Maybe she'll call a friend over, or go out for drinks. Strange. She used to plan things like these in advance. Now, there's an emptiness of sorts, an empty chunk of life needing to be filled. What to do, what to do, surely, there's something to do... Watch TV? Nah. The quality has gone downhill ever since those reality shows became popular. They're cheap to make, people like them, and, as a result, there are hardly any good dramas or comedies these days. Only the static of people fighting and gossiping each other. To top it all off, her television set has been acting up. The colors randomly come and go; half of the time, she'd be staring at monochromatic space launches, half of the time at full-blown scenery and honey-I'm-homes. So, that's not an option. Hmm...

How about a book? She's been struggling through something called "On the Importance of Danger", a self-proclaimed "post-Jungian, neo-modernist view on human life and the foundations of society", or, as most of her friends refer to it, psychodribble. The author, Thomas Einsam, spent nearly three years researching it – a great period of time for any psychology book – and conducted interviews with nearly a hundred people, men and women of all ages, but mostly those approaching their thirties. The interviews are given in full in the opening part of the book, followed by Einsam's analyses and deconstructions of each and every one. His hypothesis is in no way radical, but it still manages to tap into something primordially hidden, like a repackaged, repolished,

reapplicable truth. It goes, as far as her memory serves her, a little something like this: human beings are primarily binary creatures, not only in the obvious way of gender, but also in all aspects of their psychological and social consciousness. The entirety of our existence can be presented as oscillations between two states, which lie on the fringes of what we normally refer to as life. The first of these is the so-called “zero” state. It is a state of pure energy, characterized by limitless potential for any and all actions and processes which take place both in the mind of an individual and in that individual’s position in the society as a whole. This is the state in which we are anytime we get a new idea, decide on an action or sequence of actions, form a new relationship, start a new job or fall madly in love, as if for the first time. Everything seems infinite and boundless, and this feeling extends to all parts of one’s being. Old problems are instantly washed away and forgotten. Whatever toils and troubles we have to endure seem but a hurdle in the great Olympic discipline that is life. Even our enemies no longer appear to us as vicious, violent creatures, but as creatures made of misguided compassion, evil by proxy of society’s corruption, not by their own will or means. All that is in front of us is a stretch of ethereal paths, so intertwined that they make up a field of potential choices and ways of achieving the only certainty in life, which is now no longer seen as death, but as completion of all goals we have set for ourselves. In this state, life is beautiful.

On the other hand or side of this is the “one” state. Whereas in the zero state our lives buzz and crackle with potential energy, with energy that is the potential, in the one state there is no energy per se, but the effects of it are nevertheless quite evident. This is a state of complete fulfillment and success; the goal is reached, the race is won, the trophy is raised high up in the air, and everyone around seems to cheer in praise of our magnificence and endurance. The fruits of our efforts are finally ripe, whether they are a baby, a painting or a novel, a gold medal, or a lifelong

connection with another person. These fruits now harbor in them all the energy that once made up our aspirations and longings, our desire to connect or leave something behind. Thus, the energy has completed its transformation from the potential to the real. In this state, life is beautiful.

Einsam, however, is not preoccupied with these archetypal states by themselves. He considers more important our understanding of the paths we take on our road from the zero to the one. The implications are these: once we start moving from one to the other, from the ideals in our mind to, in a way, physical realizations of those ideals, the infinite energy we had in the zero state begins to seep from us. The problem with most people, Einsam claims, is that they view this dissipation of energy as their own personal failure. Every setback, every writer's block or pulled muscle or a fight or a screw-up is immediately seen as diminishing to our abilities to reach the goal in question. It is akin to any sort of physical activity – the process gets harder and harder and harder, while the goal seems further and further and further away. Thus, most people undermine and prevent themselves from reaching the one state; instead of focusing and trying even harder, they give up on their first, or second, or third obstacle. Only a handful, only a grain of sand per beach of people manage to sustain the effort and reach fulfillment. All because we seem to have eradicated all of our enemies, all the people who mean us harm and the insecurities they produce in us, while, somehow, managing to neglect, even give strength to, the worst enemy of every single one of us. Even though most people eventually get back to the zero state, high on serotonin once again and ready to take on the world, a part of their energy is forever lost in the void and disillusionment. This is why the great majority of psychiatrists aren't interested in actually helping their patients in the long run, so much as enabling them to cope with the loss of their goals and point them to the acquisition of new ones. "There is a tried and tested way of continually making money from a

patient, and that is to make him fall erratically, senselessly and hopelessly in love with his illness.”

This is where she stopped reading, choosing only to skim through the rest of the book. The author starts what seems to be a story of a patient of sorts, a soul tormented like every one of us, who, she guesses, will manage to reach the mysterious one state by the end of the book. There are illustrations of men in full, medieval armor, with sparks and blood all around them, then, just a couple of pages later, a woman committing seppuku, which kind of baffled her, since she thought that only men did that.

Before she can decide whether or not to continue with the book, she glances at the clock and sees that it is almost past noon, and, sure enough, the doorbell rings that very instant. It is a muffled shriek.

For a second, maybe two, she wonders why everyone’s doorbell has a nice, melodic, almost – but not quite – deafening quality to its ring, and hers sounds like a kitten being strangled by a psychopath in the making. No time for second thoughts, however, as she hears that sound again, a bit longer this time, as is usually the case. She gathers her strength and hair in a fuzzy, white band, and opens it.

Thought you might be home, neighbor, says the middle-aged, white, posh lady at the door as she enters. Yeah, well, I’ve a day off, or something like that, says she as she lets her pass by. The other she promptly takes off her slippers, exchanging them for one of her host’s spares, and, soon enough, the two are sitting next to each other on the balcony, next to a table, next to some half-withered plants, drinking coffee and eating day-old cake.

Quite a nice day we’re having, says the other she. Indeed, says she, looking at her guest with all the warmth of a TV screen; I think I’ll go for a little walk this afternoon, maybe to the park or somewhere – it’s good to be outdoors on such a day. The other she politely smiles, takes a sip of her coffee. Maybe you should, say the

other she, it'll do you good. I can't understand how you can work all day in that stuffy office of yours; you must long for some fresh air. Oh, it's not that bad, says she – at least I get my share of walking, and it really isn't that crowded, once you learn where all the hidden spaces are. The other she politely smiles, tilts her head to one side.

I've had a dream, says the other she, and I thought you might be interested in hearing it, seeing as you were in it, so I came over to tell you all about it. Really, says she, wondering honestly. Yes, yes, don't let it shock you, my dear, you seem to be finding your way into my dreams more and more often these days. The other she politely smiles, takes a sip of her coffee. Well, do tell, neighbor, I'm all ears, says she, and she really is, taking a sip of her coffee.

Well, says the other she, we had a party – well, when I say we, I mean myself, seeing as I was the hostess and all – and you were wearing that purple dress I bought you, not the scruffy one with the narrow straps he bought for your last birthday, but the elegant one I gifted to you last week. Oh, I should probably mention he was at the party, too, although he didn't play much of a role. She wonders yet again, and tilts her head in the vein of her neighbor – she had forgotten all about her husband. Well, anyway, there was the party, and there were the two of you, acting as though, can you imagine, you had never been to such an event. All he did was eat the hors d'œuvre, the little cocktail hot-dogs and those little stacked crackers with bits of meat and various spreads, and that is pretty much all he did. You, on the other hand, got a bit drunk, as I was serving that champagne my husband brought home just last week; you giggled and laughed and seemed quite happy, as people do when they've had one too many. Nevertheless, you showed quite bad behavior, social-wise, and the other guests – the General and his wife, the Captain and his thirteen-year-old daughter, all the other military officials that could make it, and the gay Major and his

pet poodle, all of them were very much displeased, and had to leave early, the other she said, raising her voice appropriately.

Really, she says, quite shocked, somewhat embarrassed for something she did in a dream. The other she politely smiles, takes a sip of her coffee. Indeed, says the other she, they all left quite early, and then there were only the three of us – myself, your husband, you – and I just couldn't think of what to do with you. Your husband was of little help, seeing as he was too busy stuffing himself quite inappropriately. So, I had to grab both of you by the hand, take you back to your flat – I used my spare key, hope you don't mind – and put you both to bed, him in his room, and you in yours. That was very thoughtful of you, she says, I imagine we were quite a bother. No, no, not at all, the other she says and politely smiles and you know, I was just happy to see you quite OK and safe and sound back at your place, and besides, both of you fell asleep along the way, what with all the food and drink you'd had.

A bird seemingly flaps by.

So far, so good, says the other she and you know, but this is where it got really strange. As I was putting you to bed, taking good care not to damage your dress or your shoes or your pretty, curly, long blonde hair, you did something that I really did not expect, not in the slightest. Yes, she says, almost prompting a reaction of unobtained tension from her neighbor. Why, as I was placing your head on your pillow, and after I had covered you with your blanket, you suddenly awoke and leaned your head towards mine, and in the diminished light of the streetlamps that crept through your blinds and windows and silkish curtains, you kissed me on the mouth. Tongue and everything, the other she says, in a coy manner; she fiendishly smiles and raises her head in pride.

Why, neighbor, she says, I do not see why that should be such a strange thing – why, it is completely normal these days, completely normal here, in this city; why, even if you consider it otherwise, you could have attributed my behavior to drunkenness.

The other she gasps for air and you know, but no, no, no, it wasn't the kiss that bothered me, but the fact that you initiated it in the first place, and the fact that I didn't respond accordingly. Instead of kissing you back, you see, and this is the really strange part, I slapped you silly across your cheek and back into a stupor or a sleep or whatever you were in. Can you imagine me doing a thing like that, the other she says and you know. And right after that, I awoke, completely sweaty, with a sudden urge to go into the bathroom and vomit whatever was left of my meal from the night before. Can you imagine me doing a thing like that, the other she says. No, says she, but that must be because my imagination is so limited these days, I can hardly think of a bird in flight.

She smiles, as does her neighbor, both evidently eager to leave the other's company. Their conversation ends with polite nods, yeses and of-courses, shuffling of feet towards the front door of her flat. There is even an invitation to a party that night, possibly the one dreamt of by her neighbor, intermingled somewhere, to which she pays little attention, but nevertheless responds positively. Lying. She'd much rather slit her throat with a dull razorblade. Oh, well. At least now, she has something to do – wash the cups, clean the plates, empty the trash and whatnot. There's also a plan in the air. She rejoices. Strange. It's only a walk in the park.

As she is cleaning the balcony of her neighbor's presence, she cannot help but recall their conversation. Of course, she couldn't give a damn about the dream – what she's interested in is him. It is easy to see how she could forget all other things that occupy her life, all the intricacies, bits and pieces and people that make up her everyday existence, but, how could he slip from her memory? Has it been so long since he left? It always seemed to her that time flies, but never that people we hold dear fly alongside it at such tremendous speeds. In her mind, she curses the day he picked up that awful gun of his and went to fight in a war that would

probably outlive them both. Well... Him, certainly. She plans on putting up a fight.

His face has almost completely faded. It is now quite like trying to recover erased pencil writings. All she can see in her mind's eye are dents where his features used to be. If she had a photo, she could look at it and remember, but it is all a void in this tiny flat of hers; scarcely a place for people, let alone memories. She remembers the night he left and the microfight that they had (aptly prefixed, as they had them almost every day, and none lasted more than a couple of minutes). There was a stench all around them, neither a rancid cacophony of industrial air made by factories only several miles away, nor the stale, climbing breaths of a decomposing creature, occupying the flat below theirs - just their sad, little life of perpetual perpendicularity and disagreement, smaller even than the space enclosed by their walls, windows and doors. A broken plate in the corner of her kitchen, waiting softly for someone to sweep it and its children shards up, stood as evidence of their misfortune. There is no word more suitable for describing what had been swaying like a current between the two of them for the better part of their relationship. People used to wonder why they were together in the first place, and so did she, at times. After a while, people stopped. Like a blind puppy, she followed suit, never again questioning their big I-dos. Still, the violence remained, rearing its beautiful head every now and again – a small vein throb in a futile argument, a change of pitch in everyday conversation at breakfast – and escalating, a wildfire purposefully fueled by timber and petrol of suppressed thoughts. He would place his palm, and, sometimes, other things, on her, to end it all. Not his fault. He didn't know how else to do it.

Throughout it all, she just bore through, pretending to have forgotten all about it the next day, never really doing so. She thought, what else is there for a woman to do? What else is there for her to do? Her only solace was the calm voice of her savior,

which she could evoke at will; His pretty yellow eyes gazing at her naked, while he tried to summon ecstasy for both of them. Up above, she thought, He is looking, and He is enjoying the sight. He will, one day, set me free.

...And just like that, with that little trinket of memory found, she regresses to her balcony, to the now, and finds that she no longer has a single feeling left in her towards her monster of a husband. No longer cursing, but praising the day he left, the day of her liberation. High on pride, she gently raises her head and looks up at the sky, thanking Him silently for answering her prayers.

The day is slowly dragging to an end. The ball of light up above her head begins to lose its glow. Soon, there'll be nothing but a glimmer left, and then, something, and then, nothing. Darkness, or whatever you want to call it. At least, until the neon starts its shift.

She is now in a park, sitting on a simple bench and wearing her moderately-priced, well-padded coat. There are trees, the foundations of every park, and they epileptically move their long branches without a hint of sound; it is forever since they gave up. A single path tears through the makeshift forest, and some well-off people are walking up and down, every which way, maybe trying to make sense of it all, maybe just trying to get home, or away from it. Oh, and there is also a swing-set opposite her, and a small, red-headed girl swinging her precious seconds away. The sight hypnotizes her, and she starts to stare; the girl isn't frightened, not in the least, and even shows great courage for such a young child by walking up to her and sitting down. Now, both of them look at the swing-set, its metal chains dangling in the breeze. No one around.

- Hi. – says the woman.

- Hi. – says the girl.

.

..

...

- What's your name? – says the woman. The child turns her head and gazes at her glorious eyes.

- I'm not supposed to tell. – says the girl.

- Oh, that's OK. – says the woman. They've taught her well. She feels around her pockets, until she finds something that resembles a piece of hard candy. – Would you like a piece of candy? – She says, stretching her hand out towards the child, offering her the spoils of her pocket search.

The girl is ecstatic. She almost grabs the candy, unwraps it, and starts to suck. Ah. Not that well.

- Didn't your parents teach you not to take candy from strangers? And shouldn't they be around? This is hardly a safe place for you.

The girl, unwaveringly, continues to enjoy the candy. Slightly raises her head and looks up. Ah. So they're up there.

...

- You're hardly a stranger. – says the girl.

- How come?

- I know all there is to know about you.

- Oh, really? – says the woman, smiles. – How come?

- Doesn't matter. – suck, suck, suck. – I know that you are twenty-eight, working at that building next to the Tower. You are well-mannered and kind, and often tired. You wake up every morning thinking that you cannot bear another day on this island, and yet, go to sleep at night quite happy. I think you've given up.

Flinches. This is hardly the answer she expected.

- How do you –

- You are also in grief, but you grieve over the wrong things. Your husband has the gun, and he's off fighting them, restoring light. It seems to you, at times, that you are alone, with no one to comfort you over his absence. And you are right, there isn't anyone. You have grown so accustomed to the loneliness that you became afraid of letting it go. You are now defined not by what you are, or

what you have, but by what you lack. So, you try to keep yourself busy. You try to dedicate your entire being to something. You try to banish the thoughts. You make up voices. You describe things using strange words. You even make up people... But...

... There's a strange sense of dissonance in the air. She could swear she heard a voice, one time, reminding her to pet her neighbor's dog as she was leaving the building, but, truth be told, she was afraid of it. Now, all through the park, jagged white shapes slowly rotate to show their brilliance. Among the grass, the violets start their rebellion. It is fall. They will not succeed. This, they know; to this, they pay no attention. The swing-set no longer makes any noise, instead choosing to frighten. It has fallen into a semicoma, and nothing makes any sense. Perhaps her thoughts could shake it out and bring about at least animation, if not spirituality? ... And what about the people? What about the trees? What about the sky overhead, and the not-so-bright sun? Will they all die and turn to stillness? Will nothing prevail over the harshness of winter? Must we all fall victim to life? ... She can feel it now... Feel it fully, but slowly, feel all its untouched coldness and unbridled magnitude; it is coming as a bell, as a cry, as a skipped heartbeat. As lost minutes. She has been hiding from it for so long. Now, it is imminent. It has been saved from perdition by some half-known force, half by her, and half by the... No longer a shade growing behind her back. Now, something with strength to be more, and it's up to her to decide what that more should be. She can feel it now, and that's all that matters. She is not ready. She doesn't seem ready. She thinks she's not ready.

-... But – what?

The little girl. That little girl, sitting next to her. She stands up and walks a step or two. Or eight.

-It is failing. You need to come back.

...

..

A solitary tear digs into her skin, like a rivulet, leaving a trace and a curved marking, akin to a scar. Her head is down, and the tear has nowhere to go but to the pavement. It is hard for it to drop; it hangs for what seems like minutes, as if pondering whether or not to succumb to gravity. Maybe it doesn't want to leave its owner, or maybe the owner doesn't want it to leave. It is irrelevant. Gravity wins.

- Look at the sky. The day is ending. – says the girl. Says the messenger. Says the figment of the imagination.

- No. – says the woman. Says the devil. Says the creator.

- Why not?

- There is nothing there for me to see. I've seen it die a thousand times.

- But now, it will be beautiful.

- No, it will not.

- What makes you so sure?

- I just know. I... Nothing has changed.

- No, you are wrong. It will be as if you're seeing it for the first time. Just look. ... Please, look. ... Please. ... Please. ... I beg of you.

- No.

- If you do not look, I will die with it. You wouldn't want that, would you? You don't want to hurt me. You are much too kind to do that. You've given me candy.

- Stop telling me what I am. I know better than you.

- Please, look.

- No.

- Pretty please?

- NO.

- ... Look. Just look. ... Look, damn you!

She doesn't look... But somehow, she sees. She sees a great ball of dancing flames overhead growing bigger and bigger. It is

dying with a vengeance, threatening to encompass the sky and slay all life along with it. More and more light, more and more yellow and orange and hot, oh, so hot the skin gives in and starts crying, too. They know it will pass. They feel it every day. And yet, every single one of them fear it and secretly hate it. It is the wrath of their lord. It is punishment for their negligence. His fiery, hellish hands extend around them, proclaiming night and violence. Every single day. Every single day. With her eyes closed, she sees it. It is now greater than the sky, and holds more power than any of them could ever dream of. Further still, it is extending. It is proclaiming. It is breaking. Without a sound. ...!

A vacuum sweeps the light away. The finality of today drops like burnt paper from what used to be the sky, like rain, like ash, and touches everyone and everything; it makes a glow, it whispers warmth, it dies to life. And then, for a second or two, there is only the void. Now, she can look. Now, she opens her eyes. It seems almost surreal. Without light, there isn't anything for her but sensation of her own body, and a random thought that surges through her head with all the strength of a wounded ant. No park, no bench, no city. A certain kind of freedom, or, perhaps, an escape. She hardly thinks about it, and that's what makes it special. There is the nothing, sure, but, beyond the simplicity of it, there is both the nothing and her. Two creatures struggling not to feel fear of, to comprehend, to see into, to destroy, the other. There was a time, or maybe two, or maybe the entirety of her life up to that point, when she thought of running away from it, when she would burn her retinas looking at the sky and tilting her head, missing out on that chance encounter. That empty space that demolished light – that was the enemy, surely, a force of passing and of passing only, a hellish construction of His, a curse on human kind, a stigma on creation. She gave it names – names of friends and of things, of protectors and molesters, of those above and those below; names of power, names of ruthlessness, names of evil. His name, and his

name. But naming it only made it stronger. She was both its servant and its master. It was her child and her torturer. It ate away at her memories and gave her new ones, or just left holes. It was an entity of itself. It was a phantom, and it began to take over. As a final, desperate act, she dreamt it away and locked it into the ground beneath her feet. Into this island. She tried to leave it alone, tried her hardest to deny its existence. But, our shadows dream while we live our lives. They grow, and they listen. They wait. Perhaps their dreams aren't that different from ours. Perhaps they too dream of being free. Perhaps, and she always feared this the most, they are safe and sound in our wombs, doing nothing but dreaming of us.

Now, it is all there, in her and around her. The moment is untainted. She looks, and knows by looking; she feels, and thinks by feeling. She is a child embraced by her nightmare. She is a child lighting a match. She is a child, and she is smiling.

The seconds tear away, and the city's fake lights begin their session. They are now bathed in neon glow. The little girl, shivering, still stands in front of her. Going, but, not yet gone. To keep her warm, she runs up and rubs her shoulders with her cold hands, as if to say that all is right, that she forgives her for shouting and getting angry. And there is a cry, no longer hers, but of her young, now fragile companion. People passing by, ghastly and refrained. A dog howling for who-knows-what out in the distance, pretending to be a wolf. Probably a cat, too, laughing at his efforts. All the candy in the world... And, the two of them guessed, so much more, just rising up from fertile soil, humidified by the light of this strange, strange city they call their home.

- Are you alright? – says the woman. Her hand slowly strokes the child's long, colorless hair. The girl gasps at times, but mostly stays silent and afraid. – Would you like me to take you home?

... Silence. Someone turns a head, waves a hand, but, nobody really pays attention. They are covered in scarves and hats,

even though there is only a slight breeze. Only a few of them in pairs, only a few of them holding hands. There is a collective emotion permeating, a look on each and every one of their faces, a half-revealed glimmer in their eyes. She cannot place her finger on it. The closest she comes to is calling it insanity, but that doesn't do it justice. It is almost like a memory of some strange and disturbing event, a collective trauma, a feeling of utter loneliness and fear that even company cannot ameliorate or lift out. They are now broken beings, not even human, dragging their feet towards another place, another one, another tomorrow. Sad chain-smokers and alcohol-divers. Advocates of chemical freedom. Mutilators. Molesters. Hedonists in a time of pain. Those who inject oblivion and run their tongue over happiness. Those who trade their dignity and grace for anything that even resembles a feeling.

They roam, silvery and utterly corporeal, leaving behind, after every step, a droplet of their mind, to sink into asphalt and be lost to lust and insatiability. Those holding their hands do so either because they share their dangling sorrow, or because they are the only thread that keeps them in the here and now. Without them, there are only incessant hallucinations and lawless paranoia, only specters and mind apparitions, only insomniac worlds, only evil playing the lambada while everything slips to ruin. Now, there is bliss and unawareness, but soon, there will only be a shell in which to crawl and skyrocket, only the blank space between their lines, nothing to read, as they push away all those who shepherd them through.

She can feel fear weaving around whatever's left of their souls. It is powerful, threatening to be seen.

Yes. She remembers. She was like them.

Not waiting any longer for a reply, or, perhaps, knowing that none will come, she picks the girl up, gently, as if picking up a flower or a feather, and, like a victor, holds her in her arms as she's walking towards the flat. With every passing second, a sign of life or two

goes missing from the child. Her continual warmth is the only thing that gives the woman hope she's still among the living. Together they wade through the mud and dandelions, over patches of grass and past the barred steel gates of empty industrial complexes. Past the people, past the rumble, past the effervescing breath of contempt. Her body safely in her hands, in a garden, on a small boat that a child built for traversing wild rivers, they walk and skip and stamp in the puddles, looking at the sky as more and more stars are lighting it up; the girl's eyes fixed in a solemn gaze, just barely alive, just barely, alive. They pass the hills and the crags, a ruined forest and a deserted ice-cream shop, abandoned tracks that lead to Somewhere, a graveyard full of skeletons having supper, a group of people waiting for something to wait for. For hours, or minutes, or perhaps even days, they travel over the landscape and among the clouds, taller than their own shadows, listening, watching, as all time unravels and reweaves, and all of creation offers its servitude. Everything turning to something. And then, and only then, do they choose to arrive at a tall, white building. Her building. Home.

- Tired... I think it won't be long now.

- That's OK. Don't worry. I've got you.

- ... What now?

- ... Now... Now, I put you to bed. I could sing, if that'll make you feel better.

- Don't sing. You are... Rubbish at it...

- Well, you would know.

- Read me a story instead. That might help.

- ... There's only one book around, and I'm not sure you'll like it. I'm not sure I like it.

They are cuddled together, on her unmade bed, in her silent, bleached room, her hand around the girl. Quite like a mother and her terminal daughter. Through the window comes a faint light, just enough for her to make out the words in that booklet she thought about reading earlier that day.

- Once upon a time... That's a stupid way to start... Once upon a time, there was a brave knight who lived in a big castle, with a moat and a drawbridge and everything. He was a kind-hearted and generous young man, as they usually are, and his only duty was to protect the princess if she ever needed it. She was as beautiful as light, always dressed in a smile, as they usually are. Her people loved both her and the knight, and she loved both the knight and her people. Light and darkness took their turns in making a day for quite some time, and all was right in the kingdom. One day, however, the princess went missing from her ivory tower, as they usually do. They searched for her everywhere – in the trees, around the castle, in the village cellars and behind the statues. But, she was nowhere to be found. Her father, the king, grieved without end, and so did his wife, and so did all the people; everyone, that is, except for the knight. He had shed a single tear before deciding it would be much better to go looking for her outside their little kingdom, than it is for them to sit and pretend as if she's gone forever.

- I quite like the knight. He seems sensible.

- Oh, yes, I agree. What use is there in sitting around? So, the knight saddled his finest horse, put on his sturdy armor and sharpened his sword, as knights usually do when they go out to save their princesses–

- What is a sword?

- Dear... Didn't you ever hear a story like this?

- No. I only know what princesses and knights are. They are little girls and boys. And horses, of course. They're simply horses.

- Quite. Well... How can I put this... A sword is like an umbrella, except it doesn't shield you from the rain. It is very sharp, and you use it to kill monsters.

- ... That sounds nothing at all like an umbrella.

- Well, that's the closest thing you'd have seen. We swapped our swords for umbrellas a long time ago. But, still, kids do

like to pretend that they are swords, even if they have no idea what swords really look like.

- That's true. We do those kinds of things.

- Well, anyhow, the knight prepared himself for the journey ahead, knowing that it might be a while before he finds the princess. Everyone wished him luck, and he wished it back to them and galloped off to beyond the kingdom. Around and around the two of them went, him and his horse, falling asleep at the end of every day and springing back to life next morning, just as the sun did above their heads. The days stretched as taffy, but only half as sweet, and the lights came up and down, and up and down again; soon enough, he finished scouring the entirety of the little island, and he still couldn't find her. All was pointless, as it usually is in these stories, but, the knight was persistent. All right, he said, if she's not here, perhaps she's on another island.

- There's another island?

- Seems like it.

- This story sounds really familiar.

- Oh, then it must be good.

- Why? Are all things that seem familiar good?

- Well, they should be. What a strange life it would be if it they weren't... Anyway, the knight boarded a ship, and traveled a night and a day to another island. The same thing happened once again. No sign of the princess. He asked everyone if they had seen her, and all that he got in return were strange glances and shaky heads. Nobody had even heard about her.

- My, my...

- Yes, indeed; his hope started to wane, but, only ever so slightly. He wasn't even aware of it in the beginning, so he continued looking. On to another island, and yet another, and yet another

- How many of them are there?

- Oh, just... Eight?

- Now it sounds even more familiar. Are you sure you're not talking about our world?

- Oh, no, no – this is a completely different world. Remember, they have swords.

- And we only have guns.

- Quite. So, don't interrupt. We're very near the end. Every island was a secret in itself, a strange new world unknown to the knight; he didn't pay any attention to them. All he wanted was to find the princess. He wanted it more and more with every passing day, and, as you already know, a lot of days had passed since he started his journey. But, still, it was as though he was looking in all the wrong places. When he finally reached the eighth island, he discovered that it was empty – not a man or woman in sight. With all the force he could muster, he hurried to the island's castle, hoping that she might have hidden there. But, little did he know that the castle was guarded by an evil knight, ready to fight with anyone who would try to enter. Look, here's a picture.

- Oh, that's gruesome! Put it away!

- Sorry. Didn't know you'd be that frightened. It's nothing new.

- Did our knight kill the evil one?

- Why yes, I believe he did. And then, like the wind, he hurried up the countless stairs, up the tower that reached out to the sun, and, sure enough, at the top...

- He found the princess?

- Yes.

- But, that makes no sense. Why would she escape one tower just to end up in another one?

- That's very observant of you. The knight told her about his journey, about all the time that he spent looking for her, about how worried everyone back at home was. And then, quite like you just now, he asked her why she escaped from one tower just to end up in another one.

- What did she say?

- ... Why, would you believe it – only one thing.

- ... Well?

-She said that she had tried her hardest to escape, had tried her hardest not to be found, but that, in the end, she couldn't... Because there was nowhere left to go.

- ...

- ... Quite. She took the knight's sword, lunged it into her stomach. See for yourself.

- ... She seems sad.

- ... Yes, I think she was. That is how the story ends.

- But, wait. What happened to the knight?

- Does it matter? What is a knight without his princess?

She leans over and kisses her... Only to notice that there is no heat radiating from her tiny body. The girl is cold as a rock. It is time. Strange. She almost forgot all about it.

- Would you mind me having a cigarette? I'll just be there, by the window.

- No, no... I'll just lie here and think about the story. I'm just... A bit... Can I get a blanket? – the girl says, shivering yet again. Her words are strained. Everything was temporary and now slides away.

-Sure. – says the woman, and grabs a blanket off the floor. Tucks the girl in real good. The child smiles. It is a smile that hurts like a bullet.

- That story of yours needs work.

- I know. – says the woman, smiling. -I've been making it up as I went along. But, it's a start, isn't it?

- ... What will happen to me?

- Don't worry. You're here now. I'm not letting you go.

- But, won't I disappear?

- No, you won't. You'll always be here. You'll just change.

- Into what?

- Into something beautiful.

It takes a while for the cigarette to kick in. She feels odd when she smokes, and that's why she doesn't do it that often. When there's smoke, everything is scientific, slowed down and magnified, able to be perceived and analyzed and felt. The world is a snow globe, and she an observer in complete control. But, after every cigarette, precisely a cigarette's worth of seconds escape her reach – they drop with astronomical velocity as the world speeds up to make up for the lost time. It is a strange phenomenon. A ritual of false companionship.

Her city is still there, with its scraping towers and spongy roofs, half awake and half awoken from a nightmare of fuchsia. It glimmers an accelerating glow. One day, the radiation from the sun's continual corrosion will eat away at everything. No piece of concrete or marble or wood will be left standing. Pride will make them all slowly atrophy and vanish. And yet, for now, the world cares only about what is and what was. A man stumbles on his way home, along a heavy road she sees clearly from her window. Evidently drunk. There is a cosm within that man, she thinks, as within all of us. But, when he turns his scarf into a pillow and falls to sleep, obstructing traffic and dignity, will she help him get back on his feet? She wonders for a second, and then stops to think why she wondered in the first place.

Where is she? Staring at light from the darkness of her room, surely; in the largest city on the largest island in the world, absolutely; nearing midnight, most definitely... But, where? Those are all just places and times, trapped in a grid of infinity in which we all determine our location, our little piece of heaven, our security, our point. She knows. She has seen it. The wind will erode it all. She needs something else. Another failsafe, a fact or an idea on which to rely. Where is she? Between the zero and the one? And will it all go to waste, too? Will she trip and fall, as she has always done, or will she persevere, fueled by some illuminating power that yawns at

nightfall and laughs in the face of certain failure? There is no longer any place for doom in her life. She stared into its eyes, and found them pretty, but then, just as they were sure she was taken, conquered, obtained, she turned her back on them, stabbed them with her coldness and arrogance, played with their containers of tears and the passion that made them eat. Her disobedience shattered them beyond repair. Isn't that, in itself, a victory? Isn't that breaking the pattern? In the buzz that surrounds her and that is her city, she cannot help but feel for all those who have yet to do what she has done. Theirs is a sense of security, of familiarity, of partial control which trumps total chaos, but hers, hers is the earth beneath their feet, and hers is the magic that animates the night, hers the sound that wounds all wounds. From here, she can go anywhere. She can choose her apartment, her framed photos, her nightstand and her bed, her job and her partner, most of all, her tomorrow. If she wanted to, she could annihilate them all with a sweep of her skinny, elegant hand. Or, she could give them life. She has the options and the means. Has the turbulent, violent storm to unleash with a strike of a match. Lo and behold, a winner. Why does it, then, feel no less fleeting than it did before? Is the one a crumbling pedestal? Will she be able to sustain it? Has she even reached it yet? Or is it all just another thing she popped into her mind? A victory, for a change, a mood change that prolongs the illusion and gives it renewed breath, a succession of images, sounds and thoughts no longer perfect and good, but faulty and corrupt as they ever have been, just clothed in a silk dress, a dream she made to keep her company, a game of torture she chose to play on herself? Has she really escaped, or only added a loop to her circle? The air is bitter and the ground no longer hard. Her masochistic nature passes by and salutes her; it has the face of her husband's orgasm. Nausea. Nausea. An uncompleted suicide. No vomit to clear the heart. We all turn to demons when nobody's looking; all of us angels when someone's around.

It is approaching. Whatever it may be. She cannot feel it yet, but soon, it will imprint her for life.

Her companion is decomposing into light. She cannot see it, doesn't know it's there. It is filling up the room, connecting shadows behind paintings of azaleas with the dumb sound of her stereo. The potted plants shiver at the oncoming apocalypse, and so do the frameless photos on shelves, and the pieces of bone her husband brought back as souvenirs. The memorabilia trembles into memory as the wood on which it stands springs back to life as well; the shelf is now a tree, and so is the desk, and so is the bed, and so are the wardrobes and credenzas and drawers. It electrifies the carpet, raising synthetic fibers to make a forest and an offering. Light bulbs shatter. The TV screen melts. Wallpapers peel to reveal the ancient paint. The room is cooking, brewing like an alchemist's cauldron, and everything gives way to change and movement. There is now life pulsating through, crying its birth out of all objects. It is a shriek of plastic and a squeal of cotton. They can no longer hold it in them. Paths of silver, paths of gold, iridescent with candor, lick through the stale air; they touch her covers, her decorative bows and arrows, her vases; they boil water, they purify dust, they banish stale embryos of darkness. She cannot see it, doesn't know it's there.

The girl levitates. Bit by bit, the light raises her body, turning her into a sacrificial lamb, an effigy, some sort of bonfire food. Her eyes are in seizure and threaten to turn over. She would give anything for water and a breath. It is making her tingle like a dying firefly, or, perhaps, a star at birth. She is now mid-air, and she is not yet ready, but it does not know forgiveness or wait. There is a final, momentous tension, an attosecond for reminiscence, a piece of time so small none can hope to use it, and yet, now, at her end, she receives it as a going-away present. It is enough to crystallize an image of a structure, a castle of sorts, surrounded by simple houses, cradled by the overhead glow of something that only resembles a

sun. The two are connected – a stream of light, thick, viscous, an umbilical between them. Down the column come clouds, puffy and gray, carrying rain; they position themselves over the land, watchful guardians of plant life and a menace to stargazers. They stop only at the surrounding mountains, as their peaks slowly make them cry. Coming from nowhere, a river, and people in strange vehicles gliding on it. Two men and two women. It is strange how happy they seem. And in the air, a quality. A novelty. A protection. It is a womb world. It makes her cry. But, there is no time to shed a tear.

... The bombardment. The implosion. The aftermath. Disintegration and reassembly. The complete and total, vacuum-like silence. And a tall entity, its flesh yet to weave, its blood yet to feed. She cannot see it, but, she knows it's there.

Step.

Step.

Step.

Its final shape is that of a tall, blond man, skinny as branches of a willow; his face warm and strong, his heart fragile and barricaded. He slowly puts his hand around the crying woman. Leans over. Whispers her name. And then disappears.

Slowly. Completely. Leaving behind only the gift of a knock.

Ivana Jovanović

Doktorica medicine. Rođena 1980. godine u Pirotu.
Živi u Nišu.

HODNIK

Razbudi me jutros svest jedna obnažena; mladić što tik prijanja svud uz mene, kao pokrivači; lice mu, što mi ko jastuk moj lice smiruje i miriše onako kako ga moje lice dodirne – svest jedna obnažena....

Želim ga, neznanog, onakvog kakav se podaje mojim snovima a nikada, nikada ne prikaže.

(Zemljo, ako ga i jesi u se sakrila – hvala ti.) Vrebaju me kretnje njegove dok neka devojkica hoda, govori i nosi se onako kako je on tome naučio. On mi posvud ostavlja dokaze svog postojanja. (Znam kad prepoznam otisak njegovog pokreta.) Ja dobro moram znati da se nešto ovde za mene pojavilo – nešto što iznosi me na Sunce kako dan vaskrsne i vraća u sebe dok noć prođe, jer sa mnom je svest jedna što me razbudi i ne da mi drugačije usnuti; Svest što sama nisam cela, nisam svoja, o životu provere nemam, sama, o, silno ja želim potvrdu svoju: Njega – ma i od zemlje ga sazdala i koprivom ozelenila; Njega što sanja kao ja – duboko i ume da mi izgovori ime!

(Pa ja ga i nisam osećala dok se nisam probudila i ne znam čime sam se do sada hranila i opijala.)

Njega, svest golu, obnaženu do kostiju gde se svi zakoni slažu, reči utemeljuju – dah reči što zamene ne priznaje....

Njega, svaki put da me razbudi i ne nestane potom.

Njega, što stoji možda na drugom kraju sveta, a ptica nema mesta između nas da proleti.

* * * * *

Ona bude, umiriše celu sobu i ode; nikada ništa ne donosi, a po onome što je ostavila ja je jedino poznajem.....

* * * * *

Nešto, kao da mu se moje moje usne same opisuju...

Znaš, nikada ne bacam zgužvuljke papirića, ni one najmanje. Moglo bi se čak reći da kolekcionarim; ne znam, ne smem. On je odlučniji. Odložio je za smeće jedva napuklu čašu. Ja bih možda zasadila kaktus u njoj.

A od svih načina da oštete čašu, nazdravljati sa zidom činilo mi se sasvim prihvatljivim. (Oduvek sam bila protiv tabuiziranja "malih unutrašnjih prijatelja")

Ipak mislim da je to zbog one devojke. Isprva je trebalo živaca dok sam se privikla na njene stidne vlasi svud po stanu. Otud sam se uverila da nije prirodna brineta. Terasa – izgovor, sam po sebi ofucan, davno iskorišćen prostor čak i za najbljutavije filmove – njen svet...

Ne verujem da su govorili o zvezdama. Prašina sa ograde bila je tek grubo otrta njegovim rukavima a otisci čaša, što ih je vino načinilo, na suncu su postajali blistavi kolutovi.

Shvatala sam nervozno njeno galopiranje prstima po čaši, ali držim da nikada ne bih razumela zbog čega joj je vino bilo toliko mrsko...

Sam je doručkovao (ipak nisu govorili o zvezdama – njegova čaša je još uvek na terasi, evo već peti dan...)

Kuhinja je ipak, kako mi se čini, bila sva u ostacima večeri:

...Prekipela kafa svuda po šporetu u trenutku kada ga je iznenadila uletevši, najverovatnije, i zato će sada ova mast za opekotine otužno da miriše sa radnog stočića dok se ne uspokoji u mraku ispod kreveta.

Taj mi se portret činio bliskim, ipak, Samopregora, malo Samopregora..

. * * * * *

Pretpostavlja se postojanje čestica toliko malih da se pri prolasku kroz Zemlju ne sudaraju ni sa jednom česticom. Trista hiljada kilometara u sekundi – sasvim dovoljno za česticu i sasvim bedno za čoveka...

Danas, kada bi mi neko „mazalo“ reklo da nikada nije bilo na severnom polu znala bih da je slagao; sve važi i za Mesec, za srce Etna, utrobu krokodila, tuš kabinu željene devojke, u TV studiu za vreme reklame...

Mi drugačije grešimo: kročimo brzinom svetlosti i onda sačekamo da prođe vreme čitavog jednog koraka da bi načinili sledeći. Čemu onda brzina za tako veliki vremenski raskorak?!

...Do kraja sveta i nazad... Put – sam sebi cilj... I zatim nazad. O povratku, kako bilo, već niko previše ne razmišlja, on kao da se podrazumeva, bez problema, to je ono za šta smo svi sigurni da se dešava, makar i kad se ne pokaže oku, to je gašenje svetla pred filmski poljubac...

Preskočivši verovatnoću prvog sudara, po povratku se događa mogućí, dozvoljeni sudar, ne znamo, ili – nismo ga mi izazvali, možda se neko namerno pomerio, loše odreagovao, pogrešno se zamislio; naša misao se zavrla negde poput čestice, novostvoreni Mi smo se zalelujali uletevši u pukotinu sa dnom, čamac se zaustavio nasred jezera, bez goriva, bez vesla, zaustavio u povratku, mi ne znamo, možda je vozio uz vetar...

Najednom, obreh se u hodniku,
svečanom od nagoveštaja, -
obespravljenom.

Vazduh – gust.

Vazduh – pun, ispunjen.

Ispunjen – hodnikom.

Svečanim od nagoveštaja.

Obespravljenih.

Ravno...

Godi struja vode... Opušta...

Svaki pokret sa velikim užitkom.

Prija...

Telo bez stega,

Oslobođeno sasvim

I mirno.

Obrisi čaša vina uz krevet.

Na parketu.

Oseti mekih stvari.

Toplo. Toliko prija...

Velika volja za radom. Mali predah.

Neko je igrao...

Ovde niko nije umoran!

Ovde možda i nema nikoga!

Vazduh je pun. Ispunjavanje...

- Dobri moj Bedniče, ako sam te
ispravno razumeo, dete je tvoje?

- Da, jedan od mnogih njenih pluseva
nadamnom...

- Kasno?

- Kasno...

- Još kafe? (Sipa)

- Ovaj put bez tvog dosadnog šećera,
nadam se?...

Srećo moja odatle bih se ja
menjao...

- Znaš, ove dramske pauze s tobom
nimalo nisu prijatne... I kao da
najednom uvlačiš usta dok se
smeješ... O božje ti sve... Gde ću ja
sa tobom!... Sve u svemu, da
završim: otkad sam se preselio,
skinuo sam mnoge poltrone s
okovratnika a ...

- Da ti promenim pikslu...

- A one devojke...

- Čini mi se da u ovoj ima manje
opušaka...

- Ne, ne, ne... Kraj je sasvim
predvidiv: ti istruneš ovde krmeljiv
a mene da stiže božja kazna... Ovaj
stan ti služi da kružiš biciklom po
njemu kada je napolju loše vreme?!
Sećaš li se ...

- Ne.

- Dakle...

- Ne.

- Dobro, jesi li...

-

- Nisam.

- Pa dokle...

- Ne znam.

- Mili, ti kao da nešto nemaš više
poverenja u mene, zaboravljaš
nešto brzo... (glasno uzdiše) Ovo
otprilike pokriva moje strpljenje za
današnji dan. Idi, operi zube, vodim
te do grada na kafu, samo nemoj
opet onako da mi se izgubiš, jedva
sam prošli put smirio one dve...
Mili?... Mili?!
- Nisam te dugo ostavio samog?

Pasta za zube, ponestalo mi je...

Ti ozbiljno ugrožavaš moje
kilograme!

Pogledaj mi prste!

Voleo bih da me je tog jutra makar bolela glava... Posle toliko godina, noćno pranje ulica u ovom gradu predstavlja mi jedinu zvučnu senzaciju...

Raspored ulica – odavno potčinjen mojim dnevnim potrebama.

Šupljine nikako da izlečim. To nije moja stvar; moje je da ih nesmetano glavu unazad i učinilo produbljujem u granitu sloge apatije sa mrzovoljom, i sve tako, i sve po šablonu, i samo ipak, voleo bih makar da mi je nabez prenela ta mala riđa poznanica kad se već onako ljubila... Kako se ljubila? Uporno nekako – sve da ne bi previše pričala, odgovarala na pitanja, komentarisala.

Izmislio sam jedno sazvežđe za nju, samo za nju, jer Danica se nije videla sa terase, praveći se pri tom da ne vidim kako krišom sipa vino u saksiju limunovog drveta. Jednom je, zasmejavši se, malo zabacila mi se da joj je kosa skoro ispod kolena – već dovoljno uveren da pokriva više nego suknjičak sumnjive namene. Bledo anorektično telo sa stomakom, butinama i zadnjicom, pihtijastim od celulita. Ne sećam se koliko se smejala, ali znam da je to činila tako da mi više nije bilo neprijatno zbog Hirošime po kuhinji uredno praćene finim smradom; taj smeh pokupljen sa kioska ispred zgrade, polivinil-hlorid prsluče i parfem... Dobar parfem, prijemčiv, prija u nozdrvama, budi neke uspomene... Tako poznato, naravno – pola ovog grada tako miriše, naprosto nije me bilo briga.

Htela je poljupcima da preskoči vreme, po mojoj koži noktima da utre neke krivulje.

Osećao sam kako moje ćutanje doživljava kao pakost (nisu joj se izmišljala sazvežđa), nije joj da je duže gledam i mučim svojim pitanjima – „Jesi li ti prosek ili naprosto zver?“. Želeo sam da se muči prijalo jer joj se samo onda možda ukazala prilika za to.

Načas se zamislila, slatko namrštila svoje iscrtane obrve, popravila razdeljak, malo otvorila usta, pa, kao da se nečeg drugog dosetila, trgla se i onda nasmešila, obavestivši me da joj je ovulacija prošla pre četiri dana. „Ti si satelit, latice“ – nemoćno sam uzdahnuo, na šta mi ona, jedva dočekavši, veselo zari zube u obraz i našavši to malčice neumesnim zahvatom ozbiljno i za ruku odvede do kreveta.

Posekao sam opekotinu na ruci tog jutra a da nisam ni primetio. Nije me razjarilo njeno iskradanje, već ono što je ona smatrala svrhom jednog ovako smešnog čina.

U kuhinji je izrazito smrdelo, ja sam bio u punoj snazi, leđa su me možda samo malo bolela, ali mladost i muškost navirale su mi već i na nos.

Nisam imao vremena da ugrejem vodu za sudove, poneo sam kese sa đubretom i nekim novim životnim formama, skoro da mi je bilo žao da ih izbacim, i nisam, jer sam ih zaboravio u hodniku zgrade. Valjalo je još zaboraviti i na posetu fakultetu i tako, rasterećen, povukao sam još jednu liniju po šablonu tog jutra...

Mogla bih da se izgubim u tom ormanu i opet ne nađem ništa. Uviđam: stanovi su dnevnici koji održavaju svoju privatnost na račun pristupačnosti; ja bih nešto ovde da „napišem“.

(Imalo je to nekog smisla, znam, mora da je imalo... Dodajem još šećera u kafu s mlekom, ne prestajem da žvačem kašičicu i sigurno znam – mora da je imalo...)

U prvi mah, učinilo mi se: voda mi prolazi kroz šaku a ne samo između prstiju, pa je više vremena proteklo „na vodu“ no što je vode oteklo.

Potom se cela kuhinja zapenila, pločice su se zapenile, zveket posuđa činio je penu obilnijom, ja sam klizila pločicama i, sećam se dobro, zastala sam da odgledam parenje dva velika krakata pauka u čošku. Imali su po dva duža kraka i najlepšu ljubavnu igru do samog porinuća. Šesnaest ukrštanja u velelepni zamak a dve kule su podražavale nešto što je podsećalo na maženje.

Nešto niže ispod mreže, crnio se dubok trag olovkom:

„To se ne događa jer ti ne pokušavaš“.

I sada dok se prisećam, držim da sam se oduvek čudila ljudima koji su tvrdili da ne umeju da ispletu svoju mrežu. Gledano kroz prizmu balege čovečanstva – ja pauke doslovno nisam ni videla.

Ladies first! Izuvanje–hodnik, povraćanje – WC šolja, kafa–kuhinja, soba–krevet, krevet – žena... Moje dame, okupirajte sobu i molim vas, ustupite mi kupatilo. Hodnik – izuvanje!

Ti jemčiš...

Ni reč više, kunem se! Možda sam pevušio malo po kuhinji dok sam kuvao kafu... Pločicama.

Milost...

...I isto tako se sećam da me je zapahnuo jak miris deterdženta pre nego što ga je miris kafe neutralisao...

On se seća...

A za sudove ti kažem...

Srećo, lamo jedna, popljuvaćeš me celog ako nastaviš ovako, rvi se u sebi s' tripovima, o devojkama mi pričaj!

Kako bilo... siguran si, je li, da su to One dve?

Koalo...

Jesi dakle... Pa, Bedaro moja, zakasnio sam na skidanje a oblačenje nisam ni dočekao...

I one su tako, sve lepo same?!

Da, izostavio sam sveće, daljinski upravljajč i lilihip.

Gotovo je. Ogladneo sam od smeha...

Ma daj, šta ti je, ti se ljutiš? Ispričaj mi do kraja, evo, evo ugojiću se dva kila danas zbog tebe, pričaj!

Osetio sam odjednom vučiju glad i izašao do pekare.

Tek tako?

Tek tako. Stan sam zatekao prazan. Voda u kuhinji tekla je skoro bez zvuka i osetno mlaka, kažem ti, što doduše, mojim promrzlim prstima nisam mogao da zamerim, uprkos paru malih nelogičnosti...

Tek tako. Stan sam zatekao prazan. Voda u kuhinji tekla je skoro bez zvuka i osetno mlaka, kažem ti, što doduše, mojim promrzlim prstima nisam mogao da zamerim, uprkos paru malih nelogičnosti...

Hijeno, ne cvili, da proverimo bolje da ti nisu nešto odnele...

Samo daljinski upravljač.

Hriste...

* * * * *

Pomislite na najgoru psovku na svetu i dodajte: ja sam je upravo izmislio; Moj „mesec“ se veoma retko mračī. Uz svo moje detaljno i temeljno preslišavanje, nisam mogao da se setim ni jednog jedinog opranog tanjira i to ni uz kakve prisile svesti. Na pakost, i onda kada razum presudi apsurd, gase se sva svetla.

* * * * *

- Ne, ne, Bedaro, ... Ne planiraj me...

- Čuj, nemoj ti meni opet istu priču, čupaj se malo iz tog tvog naftalina, Pavijane, a ja ti obećavam da ako posle ovog večeras budeš pozeleo taj tvoj naftalin, ja ću svečano da te vratim u isti, a?

- Da ti možda nemaš nešto novo da mi kažeš o ženama?

Slušaj i uči se: kao i obično, jutros sam se ispovedao WC - šolji i buljio u pločice iznad lavaboa i nekako shvatio da u stvari sve vreme buljim u tri male vinske mušice; jedna je bila vidno krupnija i po svim nepravednostima zakona Majke Prirode, verovatno ženka. Pažnju su mi skrenula dva verovatna mužjaka, koji ne samo da su je do iznemoglosti saletali, nego su se veruj mi, isto tako

međusobno, mlatili do iznemoglosti, ili je bar ono meni tako izgledalo.

- Ona, kao da je brinula da što manje energije utroši, ostavljala ih je antagonistički i sve u zadnji čas, Mili, nisam mogao više da ih gledam, verujem da su se na smrt borili, a gadura ih je samo zaobišla i odlepršala na drugi kraj lavaboa.
- Čitao sam da mala vinska muvica ima samo četiri para hromozoma i jednog dana ću, kunem ti se, da razotkrijem u javnosti da čak i mala vinska mušica negde na nekom od bedna četiri para hromozoma ima gen koji joj diktira kako da maltretira mužkarce!
- Iskustva iz prethodnog života, Bedaro?
- Nesrećniče...
- Čujemo se ipak sutra, pozvaću ja tebe da me malo podsetiš...
- Mili, čuvaj se molim te, ne znaš ti šta je to...
- Laku noć Bedaro!
- Mili... Ja ti ovo ozbiljno kažem.

* * * * *

On nikada nije bio istinski srećan, pa ipak, u svim knjigama bilo bi zabeleženo da je svoj život proživeo jako pametno i sračunato.

Stanovi koji su odisali disciplinom za mene su bili isto što i smetlišta.

Ovaj stan je umeo da živi umesto njega; dva rogovatna busena zvuka i jedna zvečka. Fekalije na terasi zavejane prašinom. Taj ugladeni stav mi je poznat: distanciran, tako da svi to primete.

Distanca, čak i prema samom sebi (dok drugi gledaju), ugladen i uvek sveže stvaran, ali ne nanovo. Poneki ljudi nedeljama štete prezir očekujući da ga sretnu.

Ja sebe oprezno izuzimam jer me ovakve stvari zamaraju. Jer sam ja ovde možda greškom bačena, a ako nisam, valjalo bi da mudro ćutim ili dremam u dokolici.

Zaboravila sam da spomenem kako se „ovo meni ne događa...“ jer se toga ni tad nisam setila.

„Sumorna žabokrečina provincije“ – jedan mladić je to tako divno sročio. „Mama, vaša kći ima jedno oko plavo a drugo zeleno...“ ostaće nam na kraju zla kob ova mimikrija, moć apsolutne adaptacije – užareni kavez za saosetljive...

* * * *

- Izvan svih telesa, kurve smo mi umetnici; u stalnom i neprekidnom snošaju sa svetom – semena impresije radi.
- Vi dakle odričete interferenciju sa bilo kakvim imaginacijama, Vašim ili tuđim?
- Za ime Boga, pa ta imaginacija o kojoj mi govorite Vas je i načinila ovim što ste sada: Biće u sistemu koji je kreiralo biće samo!
- Ne morate da budete toliko drski.
- Vi ste bleđi!
- Gospođice, molim Vas...
- Bleđi, bleđi, bleđi, bleđi,...

* * * * *

Niko koga poznajem ne piše onako. Od onih koje poznajem, niko nema

duplikat kojih ključeva.

Od onih koje poznajem, niko nema duplikat kojih ključeva. Oni što me ne poznaju, čudili bi se mojim kapricima po ćoškovima stana ili, podivljalo – loše prevedenoj u reči.

Sada, dok gledam duplikat svoje misli na zidu, duboko me razjeda pitanje „poznajem li ikog uopšte?“. Ma sigurno je to Moritz nazvrljao da ismeje moj akt, recimo dojam bio u prodavnici... Ne znam zašto sam tada sve dopisivao na račun momačke ležernosti; ostajao sam dosledan svojim porocima opravdavajući ih svakodnevno, u šta je moj otac često umeo da uračuna i mačevanje i jahanje – moj jedini izvor adrenalina.

Neki čovek želeo je da sačuva svoj mir. Isti čovek svakoga dana punio je čašu vodom – kap po kap. Trenutka kada bi čaša bila puna, razbijao bi je; kap u prepunoj čaši savršeno je odgovarala haosu kojeg je želeo da poštedi sebe. Moj „mir“ kao da je uporno rastao sa kapljama nekog nepoznatog prisustva.

Nisam verovao da vas i sopstvene reči mogu da promene. Na volju slučaju, nisam se usuđivao da „pokušam“, nesiguran u sve što se „događalo“...

* * * * *

Sa duguljaste žute terase sedamnaestospratnice, lepljiva aerodinamična forma krvi isticala je iz mene na crepove komisiona svadbene opreme. Ukus gvožđa u ustima, niz grlo... Staza u hodniku podizala se i spuštala u talasima zbog prevelikog strujanja vazduha.

Plava, muška maramica, preopterećena hladnom vodom i umoćena ovlaš u so, odavala je dojam kalupa na mom nosu.

Blagi pritisak rukom – i slana voda tekla je u mlazovima niz vrat, laktove, grudi, kolena. Glomazna crna šolja kafe sa karo dezenom čeka da bude prolivena lakom drhtavicom. Sklupčana poput fetusa, sa podignutom desnom rukom, čekam da krvarenje prestane, izmičem za dlaku osećaju lagane klaustrofobije...

- Vi mi se rugate, Adora?
- Pričam Vam...
- Šamarate me Vašim stilizacijama.
- Pitali ste me...
- Pitala sam Vas kako Vam je bilo danas... Vaša tvrdoglavost nas nigde ne vodi... Čitala sam dosta o Vama; reklo bi se da ste umeli da dobijete od života. Koliko bismo smeli da budemo sigurni da ovo „Spaljivanje Rima“ nije samo još jedan od Vaših kreativnih hirova?
- Kreativnost... Kreativnost ne počiva na blagostanju! Kreativnost je samo paravan iza kojeg su sve naše potisnute tendencije i želje. Kreativnost je nužnost zbog koje nas život ne klonira.
- Opet odbijate da sarađujete?
- Odbijam da lažem mirnog sna malograđanke radi!
- Jeste li se umorili od vređanja?
- A Vi od pretvaranja?
- Verovaću Vam kada budete počeli da mi pričate...
- Kako sam bila „izrazito maštovita“ protekle večnosti?!
- Vama kao da nikada ništa ne treba od „malih bledih smrtnika“?

- Kada mi zatreba... Ja se zatvorim u sobu i postaram se da sve to prespavam...

Nikada nikog nije zanimalo kako sam provela prepodne, popodne, večer, šta se dogodilo, da li se nešto dešava, niko nije pitao... Nekad sam i pokušavala – niko nije reagovao. Isto tako, nisam nikada razmišljala koliko truda se ulaže u pravljenje jedne šampite. Volela sam da se hranim češće inverzno (slatko pa slano) ali nikada se nisam do sada umela da zadivim postojanosti te velike mase slatke bele pene!

Slastičari su mađioničari: u par obrtaja mikserom, kao magičnim štapićem, zapovede nekoj lenjoj masi da stoji čvrsto.

Kuhinja se nanovo penila – ovaj put mirišući na vanilu.

Žene ponekad umeju da budu sigurne da u kuhinji sem kafe ništa nije mućeno... Sećam se da me je baka učila: smesa mo-ra da bude „čista“ – žumance ne sme da upadne u balance...

Molila sam se samo da „čarolija“ ne prestane pre vremena pa da se šlag ne istopi i postane tečan.

U ovoj kuhinji možda se ispisuje jedna krupna laž – nikada ne ugledavši lice čovekovo: boje su otpevane rečima, pesma je ispričana bojama, reči su naslikane zvukom – magija ukratko.

Pređašnje: „Zašto ako moram da urličem da bi me neko čuo?“.

Sadašnje: „Zašto uopšte moram da govorim da bi me neko čuo?“

Fioke su mi bile nedostupne; kroz neke predmete po stanu šake su mi jednostavno prolazile, materijalizacija uskraćena. Ne bih ni znala gde da tražim...

Već sam zamišljala kako je ovaj „Hodajući androgen“ zapravo velika neobrijana maza, jer uz sve pridodato ne samo da pribor za brijanje nije uredio, već to očigledno tu stoji predugo tako; mazio bi se i sa žiletima da sme, to je sigurno...

Sve i da nigde to glasno nisam smeo da priznam, slatko sam se odsmejao na račun tog šećera što mi lumpara po stanu kad mene nema. Zastrvši sve vanilom i prah-šećerom, razumeo sam šta je pokušavala i skoro da mi je bilo žao što se šlag gotovo sasvim razvodnio – baš kao i ja, shvatajući da ne prestajem da se osmehujem.

Ona je Moja tajna. Znam, vanilu je rasula zbog mene, možda su tufne šlaga po podu tragovi njenih stopala, a ja bih je celu pojeo...

Smešim se još i zato što prepoznajem da je devojka.

Pucketa u glavi porođena misao: ona je Meni tajna.

Ona je mogla nešto da mi saopšti i ja sam se postarao da joj to olakšam...

Drskosti! Stazu da mu utrem papirima, zar?!

Sve ih je pocepala...

Razbila je posudu s giricama.

I sad i ako bi želela nešto da mi kaže, bilo bi to sasvim preliminarno.

Ovoliko sati nisam provodila u snu ni kao beba. Nečuveno izležavanje tokom dana provedenog bez ikakve akcije, neko lenčarenje koje me čini još umornijom... Svaka moja ćelija samo ječi: bol, bol, bol. Ruke mi krte, kornjača u akvarijumu počela je obedovati sopstveni izmet pre nego što se okomi na obilnu žabokrečinu koja mi izmiče iz uma dugo, predugo vremena.

Opet taj bol u ramenima, dlanovi skoro odrani, neka bolest bi zadovoljila moju zabrinutost koju godinu unazad, ali ja do danas ne poznam to zdravstveno lice što se ikada zateklo u tom hodniku.

Hladnoća kuća me parališe. Ipak, volim stare kuće sa duguljastim prozorima, okrnjenim stepeništem, visokim tavanicama, drevnim masivnim drvenim ormarima, ali bez rolki, bez šalova, ništa, sasvim ništa oko vrata; vetar sme da nadjača pucketanje peći, ali vrat mora da bude slobodan. To je ono mesto koje se grize i steže na isti način, sveto za poljubac i nestvarno ubodu šila ili već bodeža...

Pauk u čošku, plač deteta na ulici, crv u drvetu, sve me usplavljuje. Jedino nisam sigurna gde sam kad progledam, gde kad tek otvorim oči posle kratkog treptaja, hoće li Zagor da mi ubalavi suknjuili podozrivo da zareži na mene zibunjen novim mirisom, na koji se ja

- skoro sasvim navikavam, upijam ga, * * * * **
zadobijam, prepoznajem, da, - Verujem da imaš nešto da mi kažeš?
prepoznajem ne otvarajući oči... - Smirila se malo... Dao sam joj šolju
Mogu da kažem gde sam, mogu da ključalog mleka da popije...
zarijem nokte poda se, za taj čas sigurna - A šta bi ona imala da kaže?
da propadaju duboko u čupavi tepih... - Sad ništa. Da si je samo video jutros:
Te meke slepoočnice. Usne bi lakim dodirom izgurala me s kreveta na parket i
ostale zalepljene za njih. Zato me starost tresla još neko vreme, onda se
ranjava: da se jednom ugrizem za usnu zalepila za vrata kupatila i nastavila
dok izgovaram „A kako je ovaj čovek bio da vrišti ubeđena da sam uveo neku
lep...“ - devojkicu dok je ona spavala.
Čovek! Ne govori! Ne diši! Ne vrišti! - Mili...
Nemoj da se pomeraš! Čovek! Ne, ovo - Kunem ti se da ne znam... Ona je
sam se ja loše probudila... Ali, to je vrištala i plavila od besa, šutirala
uistinu čovek! I ja sam ipak OPET ovde!!! vrata... Dok sam se prosvestio,
Draga moja, nestani dok se nije nekako je učutala i tu sam joj se već
probudio... Ali gde? Taj čovek... (Da li je pridružio u kupatilu, praznom
to Onaj čovek?) I te ruke, pa to su tri kupatilu... Ljuljala se i vrtela glavom
ruke... Ne, četvrta trlja oči... Ne, ne, ne: i ponavljala „Znam da je bila ovde,
taj čovek i ta devojkica! Pravo vreme da moraš da mi veruješ! Zašto me tako
počnem da se mrzim, omražavam. gledaš?! Ne gledaj me tako, videla
Hriste! Uz njega se budi jedna rasna sam je!“ i onda se rasplakala.
plavuša a ja etiketiram tepih uz sam - To su tvoje poslednje reči?... -
krevet. Misli! Priseti se! Kuhinja... Ne, ta - Ne, shvataš li šta ovo znači? Ona je
kuhinja se ne produžava u požarne BILA ovde!
stepenice... Ja moram... ja moram... - Šta je s tvojim osećajem krivice??
Divno, sad još i vrišti. Bajno. Neka se sad i - Trebao sam da budem tamo...
on probudi... Ne, on nikako ne sme SAD - Mili, ovo žensko čeljade u sobi...
da se probudi... Da, znam da se - Je moja potvrda! Ta devojkica ipak
probudio... Neka se samo sad i ja postoji, Bedaro moja, ona je nije
probudim... - izmislila!
Kupatilo! Skoncentriši se, misli! Kako - Da, ali ti bi mogao, vreme je da
da okrenem ključ... Ja haluciniram... Pa počneš da smišljaš!
ipak, glupača pokušava da probije - Smišljam?
vrata... Moja leđa... Grgh... O, prestani - Izgovor, mili! Izgovor!
da vrištiš!!! Ne mogu... više... Pod je - Ne razumem...
klizav... Ako uđe... Boli me... Leđa... - Sa ovom plavušom se ja večeras
Aaaaaaa!!! - nalazim u klubu, i gde je
U magnovenju osećam hrapav zatičem?!?!?
Zagorov jezik kako mi liže oznojene - I ti si je video??
dlanove, hropac pred rušenje i kratak pad - E, ovo je plafon. Pa koga to imaš na
sa stepeništa. - krevetu, hologram, Devu Mariju
?!?!?!?

- Tako mi ti vraćaš? Tako se vadiš?! Ne ne, ne,... Mili, hvala ti za ovo, hvala ti!...

Staklo akvarijuma raspršalo se u par dobrih komada. Njih sam dokrajčila bejzbol palicom. Luster je sasvim greškom stradao pri uzimanju zaleta; umalo da zgazim kornjaču; frižider je dobio duboku brazdu po sredini, kućica za lutke – sprat manje, nastavila sam da uništavam, tako sam se i greškom klepila posred čela, što me je vidno usporilo – bila sam besna; bila sam ojađeno čeljade, bolesno slonče koje puzi na prednjim nogama u nemogućnosti da se uspravi i dere kolena, unapred radujući se fatalnoj infekciji. Bila sam besna.

Ponoviću – nijednog trenutka uzrujana čudnim „putešestvijima“ bez soka logike i končića idile. Razuveravam sebe: nije to zbog one devojke, nije mi smetalo što sam kičmu izranjavila gurajući vrata kupatila, čak ne previše ni što je vrištala sve vreme i zaudarala na blud i razvrat – sahranjujem se: ona je svoje osakaćene okice protrljala tik uz Njegov vrat.

Zbog nje je on tog jutra imao dva para ruku i meni zaličio na veliko čudovište! ONA se probudila uz njega! Opet sam naletela na palicu. Ovaj put svom silom i svešću.

Ma šta sam to ja, E.T. kućepazitelj? Zaštitinik slepih i ubogih?! Kako on to samo može! Ne, kako Ja to samo mogu?! I ovo je možda bila jedina prilika da ga vidim, osmotrim, a sve što sam

videla dalo se zaokružiti na debele razvučene usne i jednu slepoočnicu.

Ovo mučenje me sasvim zbunjuje ali ne izlazi mi iz glave misao kako se nisam dovoljno kaznila.

Izvitopereni starac neumesno mi dobacuje sa ulice. Gađam ga palicom sa prozora.

Svaka degustacija okončava se onda kada vino koje si probao ne umeš da opišeš; put se obustavlja ma i pred samim pokušajem oslikavanja Nje – nestvarnije od pećine ukusa u mojim ustima.

Hladnog li spokoja, preljubniče! Koristiš se tišinom, ko dirignetom, da bolje od tebe upravlja ljudima.

U malo mleka dodati brdo soli...

Izviritala sam se danas na reljef tvog lica; imalo je ono pet strana sveta, tri bunara, osam fontana, pet parkova, dvanaest širokih bulevara, dve bolnice i deset ogromnih tamnica.

Kako sam disala, čini mi se putujem na sever.

Ti, onako uspavan; ja, pogubljena na tvom tepihu, peškir – ruka za tvojim uzglavljem, stog kose, jedan, pa drugi...

Prinosim licu izgužvanu košulju, koja miriše isto onako kako miriše prostrelna rana dok krv vrelo ističe.

U tom trenutku sa dve strane čaršava veštice, koja u nemoći pristaje na sve, izvrnuta oko kože – baš kao rukavi koje navlačiš i srcem njenim se hvataš za nebrojene stvari.

I koga da prikažem dvorištu!

Nisam primetila bakarne odsjaje
po lišću i sitnom cveću.

Ne umem da spavam. Štene mi je
jutros strglo pokrivač, par golubova
zobalo mrve pod stolom, nisam znala
kako svoj dom da nazovem.

Trebala sam neke druge ulice, koje
nikada ne zamiraju na lipu,
odgonetajući šta tako miriše u tvojoj
sobi, nežni vlasniče, Sustanaru.

Molim se da veruješ u Boga i
druge nepregledne Hodnike, da
ponavljaš jednu reč nebrojeno puta dok
joj ne zaboraviš smisao, da se jednom
nađeš sam u stepi, pa da tvoje disanje
nadjača vetar – a da te ne otkrije; da
školjku prislonim na uvo i da te jedino
ja razlikujem od šuma peska, vetra i
retkih trava.

Spokoj, zacelo. Jak miris voska i
tamjana. „Jedna za zdravlje, jedna za
mrtve...“. Nikad usamljeniji i nikad
posećeniji. Pomičan kao freska,
spokojan kao kandilo, stojim pred
ikonama kao prozvan, posmatram; ja –
pred velikom zagonetkom: otkud ženi
sa ikone treća ruka...

Ljubim joj ruku. Srce mi se
zadržava na usnama. Gorim, ja – živ na
nogama; palim još jednu sveću.

Manifestacija spokoja je sladak
ukus u grlu ali nas obično uznemiri ako
se ne razblaži.

Oprez! Ovde negde! Ovde je onaj
končić što ako slučajno makar
okrzneš, cela slika počće da se para.
Na prstima, na noktima, uz zid! Neću!

Ovako neću. Vрати mi moje krpice!
Neću te više! Lažeš – kao i sva ostala
deca! Ti si loš, pokvaren, zao i ja jedino
želim sve ovo da ti kažem pa ma gde
posle zaglavila... A ljudi su tako čedni
dok vrište...

Najpre se uključio bojler, potom
frižider. Frižider je zatresao nemarno
postavljene dunje, a vinska mušica
obletala je oko plastične čaše sa
ostacima jabuka.

Ne zaspiti! Ne spavati! Budi
umorna sutra! Zalivaj cveće, četkaj kosu,
Zadrži se! Zaboravi da odeš! Zaboravi
kako se odlazi.

Priseti se: voda kroz ruku, voda u
ruci, voda kroz ruku, voda u ruci, voda
kroz ruku, voda u ruci, voda kroz ruku,
voda u ruci!

Ako budem dovoljno mislila, ako se
potrudim, skoncentrišem, da je zadržim,
da voda ne prođe kroz dlan... I ako ga
dočekam... Bar jednom. Da voda ne
prođe kroz dlan...

Sa vodom u šakama zaspala za
kuhinjskim stolom...

Kog reda je otrov u tim rukama?
Opružene preko stola... Šta da
opisujem?! Ja sam mislio da trnje proliva
krv, mene su koraci urekli, ja sam stajao
u hodniku...

On!

Njen...

Ruke...

Obema rukama...

Usne opružene preko dlanova, dragocena tečnost, odgovor ptica, ja nisam gledala, meni su kopna bila daleko, ja sam tekla...

Nismo progovarali. Ječao sam da je zapamtim. I ona je mene gledala, skoro u grču, sa što manje pokreta, sa što manje otkucaja srca...

Letujemo u tom kratkom dodiru: sa dva kraja stola a sa dve strane sveta. Čudnu boju poprima sto gledan kroz ruku... Ne dam! Nije pravo... Zadrži me, zadrži, ja nisam Vazduh, ja sam parče Vatre, ruke ti gore koliko dišem, ako te ne poljubim, možda dobijem upalu pluća!

Večnost brza. Ne ispuštaju mi se tvoje ruke...

- Pričaj! Reci mi šta da uradim!
- ...Da voda... Ne prođe... Kroz dlan...

Ruke mi zatvara u njegove i prekidano diše, teško se pomera, smejuje pomalo.

- Mogao bi češće da zalivaš cveće.
- Jesi li ti Svet ili Satelit?
- Svet, mislim.
- Voće! Mirišeš na voćni žele.
- Kad „odem“ poneću sa sobom miris borovine.
- Da se nadam?
- Da veruješ... I nemoj slučajno da diraš one pauke u čošku... I ne smeji mi se više!
- Škrabatoroko!
- Probisvete!
- Da, da, ... Gle ko se javlja...
- A sad me pusti...
Svratiš?
Svratim.
Operesh zavese?
Sanjaj...

„Šta god bilo, važno je da je penušavo“, govorio je moj otac daveći se u šampanjcu, razbijajući kavijar o nepce.

„Povuci malo košulju napred, volim da ti sve lepo stoji“.

„Mi smo izmislili praznike tek nakon što si se ti rodio“.

Konačno, tokom onoliko godina, uspeo sam da ih vaspitam, skoro spartanski: poljupce primam svakog dvanaestog meseca i trideset prvog - opet svakog dvanaestog.

Danas, telefon se isključuje a vrata zaključavaju tačno u ponoć – tako bih da se nagodim sa usudom.

Ako vas zaboli glava, zaključajte i glavu, i svoju košulju obavezno rezervišite. Ja sam se tome za nju dosetio. A sada idem da nakupim pauke za jelku.

I zatim, koliko li je samo bilo potrebno dok mi se i vino dosadilo. Uz jedan gutljaj nekad se ostajalo po čitavu noć. Danas je svemu potrebno; drugačije se ne peva, ne uvija, ne ljubi.

Pa zatim ti stanovi. O, stanovi, stanovi (uvek prasnem u smeh kad ih ovako oslovljavam), beli stanovi, topli, suvi, plišani, stanovi, stanovi.. dodavši malo tepiha i jastuka, kao dete radujem se mirisu laka za parket, svežeg drveta i električnih uređaja.

Moram da vam priznam: čudo jedno, ti stanovi.

- **Oprostite još jednom, ali mi ovde činimo nadljudske napore dok ona ne prestaje da nam se podsmeva. Pa stvar je toliko očigledna, zašto još uvek oklevate? Slušajte šta govori, zar da joj i ovo prođe??**
- **Razlika između ludaka i genija meri se samo uspehom. Ona podleže inflaciji reči, Vi, naprotiv, intelektualnom vakuumu... Adora, sada me pažljivo slušajte... Vratimo se na prethodno veče....**
- **... Ulazim u sobu ne paleći svetlo.**
- **Prilazim krevetu, osećam kamenčice pod nogama.**
- **Stopala me žuljaju. Sakupljam mrvice s poda. Ako su to mrvice, onda mora da su već dugo tu, jer su tvrde. Mrzi me da pogađam, mrzi me da upalim svetlo.**
- **Ležem na krevet, osećam mrvice leđima... gađam prekidač mrvicama...**

konačno ustajem... Žito! Sad znam: jedna golubica već danima pokušava da svije gnezdo na njegovoj terasi, u saksiji sa limunovim drvetom. Znam, žito... ipak ne znam šta ta golubica još uvek traži na njegovoj terasi....

Tek što si pomislila, tvoj pozdrav je već dopro do mene i ja sada stvarno ne znam da li da se radujem što nam reči više nisu potrebne, kao i zbog čega sada krčim stvari sa kreveta tek da bih odležao sledovanje, jer moj prostor postoji tek neznatno u meni i bojim se da sasvim ne iščeznem ako ga ispunim tobom.

„ Pero, bio je to Lado, video sam ga.. eno ga na terasi, donesi mi sad lavor da operem noge i peškiri – da obrišem noge..... pun je bojler ždralova, Petre, Lado je bio, video sam ga..... beli krokodili su zli, oni nisu dobri...mrzim crvene veверice.... i decu crvenih veверica...“

„Zdrav smeh“, najavilo je svešteno lice sto je čitalo; zgranuta nad svojim umorom, radije sam ćutala, trudeći se sve vreme da se prisetim odakle poznajem devojkicu koja je sedela par redova ispred mene. Violinistkinja.

Toliko do jeze ružnih ljudi. Nosevi dugački, crveni, oči sitne, razmaknute, kose slamnate, žute, muškarcu u crvenim puloverima i dečijim kačketima.. rumeni, ružičasti, pegavi...

Oduvek sam verovala da ružni ljudi ne postoje, da se estetika za to pobrinula.. ali oni ljudi.. oni muškarcii.. bubuljičavi, debelih masnih vratova, masne kose.. bubuljica po vratu, rumene kože, žutih kosa, hrapavih grubih pulovera, pa ona sveštena lica, devojka sa ogromnim ustima, razvučenim u kvadrat, eksperimentalna muzika, gomile srodnih duša, verovala sam da umetnost oplemenjuje i spolja.

Dvoje sablasno rumenih i nosatih se ljubilo. Već sam zamišljala obilno lučenje kisele pljuvačke pred povraćanje.. Ujela bih da su me makar i dodirnuli.

Nekolicina neobrijanih, znojavih, dlakavih vratova kretala se ka meni. Ne izdržavam. Oprostite ja bežim.

Užurbano izlazim, mladić sa stolice kod izlaznih vrata dohvatio se grčevito mog šala, stržem ga sa sebe i istrčavam na kišu. Sve ulice toliko nalikuju jedna drugoj. Nema ljudi, mrak je, prija. Hladnoća postaje neprijatna.

Shvatam da sam i rukavice zaboravila. No, važno je da ovaj vazduh ne vonja na znoj. Prodavnice su zatvorene. Nedelja, jasno.

Neki Kaput izleće ispred mene i otvara se.. moli me.. ulica je potpuno prazna... Nikada nisam umela da vrištim, još manje da trčim.

On prilazi, moli me, pokazuje, opisuje, predlaže, gleda me... počinjem da se smejem grohotom, vrištim - povijam od smeha, prstom pokazujući na bolesni ud, ne prestajući da se smejem

On, postiđen, zatvara kaput i odlazi. Ja nastavljam spotičući se.

Hladnoća pokušava da me povraati. Hladnoća mi više ne pomaže. Pomaže mi brzi gradski autobus, koji je svu vodu sa ulice istisnuo na mene i trotoar. Blatnjava voda cedila mi se sa ivica kaputa, lica, kose, trepavica. Bila sam skoro zaleđena i mokra, temeljno okupana, izrezbarena pri tom neobjašnjivim smehom, koji mi je usput omogućio i nesmetani pad u blato pored puta, dok je uporna kiša sve vreme osobito radila posao momaka u rumeno-žutom.

- Ovo? A, pa ja sam danas vučica. Čini mi se da one imaju spojene obrve? Zato ih ja sada puštam da narastu velike, velike i da se spoje, a onda ću da Vas pojedem!

- Čekam novu četkicu za zube, Čekam pesak iz sredine dine, Čekam obrve da mi porastu Pa da vas sve pojedeeem!!!

On se nikada nije suzdržavao pred naletima vetra pomahnitalih dojki i jedrog zanosa, pa ipak, drugačije ga ne poznam, do u snovima svojim, gde u tankom vazduhu oka zastaje, što i samo zastade, između dva suženja, negde kraj počinka tamo...

Putujem, draga. Kao malo, nikad mi nisu dozvoljavali vozove. „Nikako sama, ljudi krađu, ljudi su ukružene kože koje ne umeju drugo, šta vozovi, pa ono po vozovima uopšte i nisu ljudi...“, tako su znali da mi odgovore.

Odakle da počnem, od čudnih nekih putnika.. Teško i da sam razumevala njihov jezik. Koji čas ranije, neka žena srušila se u gradskom autobusu, bela pena pokuljala joj je na usta..epilepsija. Masa je najednom ogluvela, oslepela, otupela, neki mladić uporno joj je gurao flašu vode u usta. Vrisnula sam. Žena se tresla. Vikala sam na gluve muškarce u autobusu...

Prošle zime jednako naprasno sam otputovala, živa jedino u tom kretanju, pisala sam ti, sećaš se, o predstavniku Onog dela vasseljene, tako pipkavo obojene – da nismo stigle načuditi se gde počinje a gde se završava. Stigla sam i krajem knjige da te obradujem.

Danas ne znam ni o kome pišem, ni kome, niti gde putujem. Nema kraja, ne smeji mi se, znam da se smeješ, zemlju bih volela bolje... O potvrdi svojoj neću da govorim, kao ni otkud dođe ovaj zov: On je živ negde ili nije, ja znam njegove ruke, on postoji, moram da ga pronađem.

Uvrstiću u svoju slikovnicu još samo par trikova... što izgovorim postaje učinjeno. Ostanem li sigurna iza svojih reči učiniću dela nezavisnim.

Otpočnu li svoj život, govoriće umesto mene.

To čini i mene nezavisnom. Nezavisnost uliva sigurnost a sagovornike onespokojava do slepila.

Laži su potkovice u rukama dobrog kovača. Ko je dovoljno siguran da posumnja?

Da vas uspokojim: trik je u disanju.

Ja Rob tvoj sam – Zemlju načinila si tamnicom za mene, Svetlosti, što me zarobljena držiš.

Do kiše – kišu ne poznajem.
Ti vreme obznane biraš,
Ređajući preda mnom trenutke bele.

Robiš me
Između neka neproverena dva vremena,
Nudeći se kazaljka od mojih ruku,
Žmureći na svojih dvanaest očiju.

Ti mora si, jesi!
Neumoljiva kao bilje...
Ni o smrti svojoj
odluke nemam
I ti si zlo koje me zarobi
Dok očima ga gledah isprva,
A evo te – unutra.
Namah, učini mi se čuvam te i radujem ti se dok rasteš.
Sad slutim kako i ime si mi izabrala;
Bojim te se ako si mlečni moj dah nerođena udisala,
Dok na svoj čekala si.

Zatočen onamo gde me ostavljaš,
Da se vratiš po mene.
I ako se vratiš,
Ja ne znam,
Ja nikada nisam umeo...
... tvoje su reči mape
A misli borove ulice...
Ja sam nemoćan kao ratnik
Što je nepoznato izgubio udove,
Oslepeo od bola
I preživljava kako te usnama oseća

Između dva neproverena vremena,
O, svetlosti, što me
Zarobljena držiš.

* * * *

- Sasvim ste me pogrešno razumeli. Nisam ja jeo nikakvo cveće. To je Žak! Možda sam brzao...
- Ko je Žak?
- Žak je bogalj sto prosi pred crkvom.
- I, on jede cveće?
- Ne, vidite, on je pojeo cvet za novac. Jedan mladić mu je obećao mnogo novca ako pojede ružu što je kupio devojci koja nije došla na sastanak.
- I?
- Video sam. Pojeo ju je zajedno s trnjem. Verujem da nije ni primetio. Pijan je bio. Kažu, ljubavnici se vabe gumenim bombonama, da bi na kraju ostali neosetljivi na trnje... ja nisam čekao...
Čemu tolika saosetljivost sa pijanim beskućnikom, kome ste još i pomogli u potrazi za devojkom koju je uzgred, možda i izmislio??
- Pokušajte da me razumete. Nadali smo se da ćemo je pronaći u nekoj cvećari, piljari, kafeu. Ona je svaki dan tamo prolazila. On je bio siguran...
- Prolazila... kako je mogao da zna? Možda je samo živela u blizini? Zašto ste pomišljali da je igde radila?
- On je znao.
- Mislite da je mogao da zna?
- On je znao.
- Hajte molim Vas, ne mislite li da je malo...
- Mislite da li je on dostojan nje?
- Nisam...
- Ili dostojan ljubavi uopšte? Priroda sakati ljude na razne načine, ljudi se razgovaraju na razne načine, ljudi se ljube na razne načine, kroz predmete, kroz reči, ma ponekad i kroz druge ljude!... „čista mehanika – ispire se običnom vodom“, tako je poljubac jednom opisala jedna moja koleginica. A da je samo pogledate, naizgled divno jedno stvorenje, presimetrično, presavršeno... ni jedna vlas kose van linije frizure. Sme li iko da je proglasi više živom od devojke koju smo tražili? Zar je nužno da neko vidi kako se ljubimo?!
- Niste ovako govorili ranije.
- Recimo da nisam osećao do kraja.
- O, gospodine, pa ako je Ljubav uzrok svega ovoga, ja se radujem zbog Vas! Pa ljubav tek, a i Vi ste tako mladi, skoro na početku...
- Ne mislite li da je malo perverzno očekivati od godina da sve pokriju?
- Nemojte opet tako, mladiću, ipak niste jedini čovek koji je ikad osećao na Zemlji.
- Po čemu je to Vaše toliko drugačije?
- Nije drugačije – upravo je isto kao da visite nad provalijom o konopcu koji Vas svejedno davi...
- A devojka pijanog bogaljja, niste je pronašli?
- Verujem da smo je tražili na pogrešnom mestu.
- Među „ljudima“?
- Obezbojenim ljudima.

* * * * *

- Umete li da se motivišete? Umete li da osetite tuđu ruku – ruku mirnu na vašem obrazu, ruku koja se čak i ne pomera sa Vašeg obraza a grli Vam struk, mazi stomak ili možda šamara... Umete li da... popunite prostor?
- Prija Vam da manipulišete?
- Ne – da dodirujem.
- Mislite da je to ljudima potrebno?
- Jeste Vama.
- Šta to?
- Da... neko... obgrli Vaša ramena i pokrije leđa svojim grudima, da svojim čelom ugrije Vaš vrat, da u svojoj šaci sakrije Vaše prste...
- Jasno Vam je da moram da referišem nešto sa ovog razgovora?
- ...“ ona je tako govorila – nerotkinjama je mleko prskalo iz grudi od njenih priča...”
- Kakvih sad priča?
- Uh... pa... jedna kreće ovako: „Jedan ceo život se šetao ulicama, pa se razmnožavao, razmnožavao dok nisu i ulice oživele...”
- Oh, Vi se, dakle, osećate življe danas?
- Ko, ja? Ja ne; od čega Ja živim – to sigurno ubija.
- Gospođice, ja Vas molim da počnemo ponovo?
- Dobro jutro!
- Dobro jutro, kako ste danas?
- Ne znam... oh, oh! Oprostite, očinjem da shvatam: svrha naših susreta su razgovori, a jedini uslov je da se meni nešto ovde desilo.
- Huh, meni... haha... meni. Ma da, mogu da počnem. Dobro jutro, dakle.
- Dobro jutro, kako ste danas?
- Ne znam.
- U redu, kako ste bili sinoć?
- Sinoć? Sinoć... hmhhh da vidimo... grad!
- Grad??
- Da... neka nametnuta proslava, tu u gradu... znate onaj kafić pored reke...
- Čekajte malo, mislite na Ovaj grad?
- Ne razumem, a na koji Vi mislite?
- Pa na onaj... “Vaš” grad... svet, kako Vam drago. Bili ste dakle tamo?
- Gde??
- Pa u gradu.
- Kom gradu?
- Ovom „našem“.
- Ah, da, „vašem“. Da bila sam...
- I kakav je to bio grad?
- Kišovit.
- Možda mislite na vreme, kako to grad da bude „kišovit“...
- Šta pa sad Vi znate o vremenu odjednom? I ko je Vama dao pravo da išta imenujete?! Zvaću ka Kiša! Dakle, „naš“ grad Kiša. Šta da Vam kažem, šta je uopšte kiša: mokre ulice, puževi, mačke i gliste. Unutra, sve isto. Veštački oplemenjen smeh uznemirenih udvarača, sve isto. Devojke sveže izbrijane. Neženje kojima već „ističe vreme“ trljaju svoje otekle udove o šank, sakupljaju pljuvačku po čašama sa izvetrelim konjakom...
- Gospođice?
- Ja to ne izmišljam – samo prepisujem. Inače sam jednom takvom zalila pantalone crvenim vinom, sa krajnje humanim namerama.

- Vama nikada nije neprijatno?
- Ma baš me briga. „Neprijatno, neprijatno..sramota me sramota me...“... i da li mi se bradavica ocrtala na bluzi i da li se čuje kako žubori dok piškim – to me ne zanima. Vas, uostalom, suština ne zanima, već njene površne manifestacije a To je sramota!
- Opet skrećete temu...
- Zar je bitno više šta govorim!
- Pa šta je sad opet sa Vama??
- Ja volim! Zapišite to, svega Vam! I nije važno što ste slušali referat sa propalog izlaska umesto da ste slušali kako je on lep, i nije važno što se hvatate za mantil svaki put kada vas neka navodno bljutava misao prožme i što ste šest kafa od jutros popili umesto da ste možda priznali da volite..
- ... Gospođice...
- Opet ona počinje.... Gospođice gospođice gospođice....

Gospođice, Vi Volite:

Gospođice Vi ste trudni,
Vi ste HIV pozitivni,
Vi ste mrtvi, Vi ste živi,
Vi ste sasvim sami,
Sasvim bi jednako zvučalo...
Gospođice, Vi nikog nemate,
Vi ste na samrti,
Vasa kuća je potonula u
nevremenu,
Prokockali ste oči i dojke,
Vama je užasno hladno,
Vi ste nepokretni,
Vi ste slepi,
Ono ispod kreveta je Vaša glava!
Vašem psu je mačka izgubala
njušku,

Sasvim je svedjedno šta se kaže,
Sasvim isto kako zazvuči,
Vi, uistinu, Volite, Gospođice.
I, kako su Vam nedavno posekli usne,
Vi se baš odlično služite
uzdasima...
Vi ste bolesni,
Vi ste se tek rodili,
Vi ste trudni,
Vi ste HIV pozitivni,
Vi imate tuđe ruke,
Vi ništa nemate,
Vama je užasno hladno,
Vi niste zaljubljeni,
Vi povraćate u snu,
Zar ima kakve razlike?!
Vi ste ljudi,
Vi niste pametni,
Vas ovde nema,
Ni mene nema da Vam pričam
Kako je sasvim svedjedno kako bi
zvučalo,
Idite bestraga i Vi i Vaše bespuće,
Vi naprosto Volite!

* * * * *

*Ja sam s tobom ceo ovaj dan proveo.
Mi smo danas toliko toga „radili“. Ja
sam kuvao ručak – dok si ti zalivala
cveće. Ja sam se tuširao – dok si ti
prala sudove, ja sam čistio cipele – dok
si ti dremala. Sad te samo molim –
dođi da vidiš kako mi je jelo prekipelo,
kako sam poplavio kupatilo i kako sam
ceo hodnik učrnio kremom za cipele i
dođi, da ti ja ne prepričavam više sta si
mi sve „uradila“ danas, dok sam se
šunjao po stanu i
krišom birao najlepšu muziku za tebe,
Čergarko!*

Evo čarolije, dovoljno jake da jedino jecaj može doneti potpuno olakšanje.

Ne stišavaj me. Hoću sopstvenim ušima da čujem strast; da se pauci zatresu u mrežama, lobanji da poispadaju zubi!

I ne crni me. Gorka sam i dečija; još su mi jastuci beli, oči ljubičaste, suknje dugačke a kosa prašnjava od leptira.

Moje grudi su svaki put – prvi put. I pogled mi je sve više blag. I nikoga ja nisam svezala. Niti je moje mesto u tvom svetu numerisano.

...

I ne crni me. Nisam te nikad molila; znali smo da ne teče krv od ružinog uboda, nego sama ruža... ruža sama... Ti si moj lek protiv glavobolje i moja glavobolja.

Ja nemam ime, kao što mi je i pol redak.

- Ti??
- Opet si došla! Lezi tako, ne pomeraj se...
- E znaš sta, stvarno dosta mi je, nije ovo moje mesto...
- Tvoje je sve što poželiš, i krevet i ova dlakava brada...
- I onda?
- I onda su... ove grudi u stvari moje...
- Nisu tvoje!
- To onda nije fer.
- Ne vuci me za jezik da tebi pričam šta sve nije fer. Hah, uostalom, kada ćeš već jednom ti Mene da posetiš?

- Kad me naučiš kako se putuje.
- Zoltane!
- Adora?
- Ne bulji tako u mene, neprijatno mi je...
- A ako prasnem u smeh?
- Šta onda??
- Onda su ove grudi u stvari moje.
- Nisu tvoje!
- Pa to stvarno nije fer Adora, ja bih tebi dao sve... i dlakavu bradu.
- Šta će mi tvoja dlakava brada kad ne mogu da je ponese sa sobom...
- Pa ti onda ostani.
- Adora?
- Molim Zoltane? Zašto se pokrivaš?
- Hoću da čujem kako ti kuca srce.
- I onda?
- Onda ću da zaspim.
- Onda lepo Zoltane?
- Adora?
- A ako se probudim u svom krevetu?
- A ako te poljubim... tu...?
- spavaj.
- Onda?!
- Onda su ove grudi u stvari moje.
- Nisu i nisu...
- Adora?
- Zoltane?
- Što se već jednom ne pokriješ...

To je bio onaj čovek
Kome su ostale zalepljene dve latice na nogama...
To je bila ona devojčica koja je tražila peškir.
To je bio onaj mačak
Što je ukrao dve kapljice vode...

* * * * *

Malo, a to je tako malo

Kad ja kažem,
Kad ti ne govoriš,
Na barikadama,
Iza barikada,
Ograđeni očima;

Preterano – kad ne progovaraš;

Reči,
I ti ne voliš da mi vraćaš reči;
Prividi,
I tu tako iščezavaju prividi
Kad ti ljubiš,
Kad ja ne ljubim;

Okruglo,

Tu je nešto toliko okruglo
Kada gledaš,
I kad se ja ne usuđujem.

* * * * *

- Svaki put kada ovo uradim izazovem lučenje hormona sreće u organizmu...
- Kad ubaciš opušak u teglu sa kiselim paprikama?
- Kad izvučem jezikom krem iz punjene čokolade... to ti je baš kao kad...
- Znaš da nemam ništa protiv tvog latentnog sadizma.
- E ja imam protiv tvog mazohizma! Kad si poslednji put pozvao Crvenu?
- Obećao sam sebi da ću da je pozovem kad naučim napamet nazive svih kompanija za izradu kremica na svetlu.
- Dobro, onda mi bar reci zašto si Noge izgurao iz stana?
- Bila je toliko maligna i toliko loše

vaspitana.. priprosta, ma satelit od žene, šta da ti pričam...

- Dobro, tu te razumem... a... moja Plava?
- Pa ona je pobegla sama, ako si zaboravio.
- Oprošteno. Čoveče, šta je tebi s tim pranjem sudova! Ostavi to sad, dođi ovamo!
- ... da vidi da se trudim, a i sramota je... koliko dugo stoje...
- Lemure nakazni, šta radiš to?!Ja? Ništa...
- Apsolutno ništa??
- Na šta misliš?
- Mislim na taj jastuk što si ga ostavio u hodniku.
- Šta s njim?
- Pa zašto ga ostavljaš u hodniku?!!!!!!
- Tako će da zna da sam je i noćas čekao...
- Koga si čekao, jadniče? Imaš devojkju??
- Imam.
- Pravu?
- Kako to misliš „pravu“?
- Hteo sam da kažem da li je tucaš ili...
- Volim? Tebi to ne umem da opišem
- Ne umeš da opišeš ali pereš sudove, ma, sudove u redu, ali zašto, molim te, zašto si stavio jastuk u hodnik?
- Vidiš, Moritze, ljudi razgovaraju na razne načine, ljudi se ljube na razne načine, ljudi vode ljubav na razne načine, i vidiš, mi ponekad ovako razgovaramo.
- Hm.. razgovarate... a... molim te, ovaj, kako vodite tu vašu ljubav? Isto tako?

- Ponekad, da.
- A gde ona živi?
- Daleko.
- Koliko daleko?
- Baš, baš daleko.
- Aha. I vi se... često vidate?
- Dovoljno često.
- A-ha? I, ako sam dobro razumeo, ona nekad navrat i kad ti nisi tu?
- Tako nekako.
- I, kako ona „razgovara“ s tobom? Kako znaš da je svraćala?
- Obično soba zamiriše na voćni žele, mada jednom kad mi je mutila šlag...
Ma da ti možda nije i pamet smutila?? O, gotovo je, on je njoj već dao i ključeve od stana...
pa hoćeš li Ja da ti kažem epilog ove priče, noju jedan?!Smiri se, molim te. Nisam joj dao ključeve.
Ma da, nisi joj dao... daj ti meni njen broj telefona da joj ja malo kažem... Čuješ li me bedniče!! Njen broj, odmah!
Ne mogu...
Ma šta ne mogu, moraš!
Ne znam.
Ne laži!
Ne lažem.
Pa kome ja pričam? Neka pacijentkinja, očigledno još gora od tebe, te zavlaci a ti još oklevaš da mi pomogneš da je razotkrijem! Koliko sam ti puta rekao kakve su žene, bezumniče! Hriste, pustio je u stan, dao joj par ključeva...
Ma nisam joj dao ključeve!
Šta bulazniš, nesrećo? Kako onda ulazi u stan kad te nema, kroz zid??
- Ne znam, pusti me...
- Mili? Ti znaš šta mi sledeće pada na pamet?
- Pretpostavljam.
- Postoji li makar neka stvar da me odvрати?
- Mislim da ne.
- Pusti me bar da probam da ti pomognem.
- Ne razumem, zašto?
- Mili, ja sam siguran da nije ništa ozbiljno u pitanju, verovatno si samo premoren, prezasićen, zbunjen malo...
- Zašto izmišljaš?! Pa ja sam se toliko promenio da u životu nisam bio bolji, bar kao čovek.
- Da da, promenio si se, to je sigurno. Zašto me ne razumeš?
Možda razumemo različite stvari. Kaži mi, da čujem: šta bi za tebe značilo kada bi pozeleo da piješ vodu sa nečijeg dlana?
Mili??
Odgovori mi!!!
Izvor. Voda sa izvora... jednom sam se napio sa očevog dlana kao mali, ne znam... za takve stvari je valjda izmišljena plastika...
Ne učini li ti se nikad da je malo previše šuplje?
Moja glava je potpuno mirna, a to je preduslov za jedan zdrav život.
Tvoji krvni sudovi su potpuno šuplji, a to je preduslov za bledilo.
- Nesrećo, tebe samo još sile Zemljine teže drže za Zemljicu, o čemu sad uopšte govoriš? Ja sam, dakle, bled, zato što ne tripujem u koloru kao ti?
- Hoćeš da kažeš da izmišljam?!

- Kako to da je ja nisam nikad video? Kako to da ti uopšte ikad išta vidiš?
- O, pa sad još i vređaš?!
- O, pa sad si još i uvređen...
- Ti si bolestan! Bolestan!
- Ti si zdrav! Zdrav!!!
- Umukni! Dosta! 'Ajde molim te priznaj mi lepo da se drogiraš, bilo šta mi kaži, samo me ne plaši ovako više..
- Vidiš, to je tek čudno, ono što je kod mene probudilo najviše emocije, kod tebe je probudilo strah.
- Dosta s tim! Čuješ! Samo umukni!
- Ne razumem.
- Stvarno mi ne ostavljaš izbor.
- Radi šta ti je volja...

Šta još mogu da vam odgovorim... Živećemo. Na Zemlji. To je sasvim sigurno. Manipulacija Vatrom, Vodom i Vazduhom – sa Zemlje. Peti se na Zemljana brda. .. jesti iz Zemljanih činija plodove Zemlje...

Stračivši reči koje su zasmetale, preživete sve one godine tokom kojih niste živeli. Neka su vam čuda na pomoći ako se onih drugih godina loše sećate ili ne sećate. Nađete li se među preživelim, pobrisaćete svu sramotu sa poslužavnika blelih.

Ako još mogu da vas utešim, na žalost slučaja – neće vas mnogo boleti.

- **Zoltan Kordari, dobro došao.**

Hajde sada
Otvori vrata i kaži: navlačim cipele za nju.
Priznaj bravi koliko je voliš.
Produži debelim stepenicama
I ako se ne spotakneš, znaćeš da sva si svoja ogledala slagao.

Požuri s tim vratima;
Ona sedi gde nikad nije sedela.
Ne čuješ ptice bez razloga??
Ona ulicu učini gluvom, pa je zvonkim smehom s večeri prođe.
Reći ćeš: Volim je
Misleći na njene usne
U ulici ogluveloj od jare?
Kako znaš kada si se rodio?
Zbog čega si siguran toliko godina?
Hajde sada
Prođi ulicom i reci kako je sve izmišljeno!

... Jutro je bilo toliko staro i toliko bolesno starih pogleda otkrivalo...
„Šolje! Ona, molim vas, ovde vidi neke šolje!“ Bira uvek istu. Jer prija.
Jer mirisi
Su je tamo doveli.
Ih je čuvala.
Pogrešila?
Pomešala?
... eto vidiš kako autobusi nisu uvek pouzdani...
Uh! Uuuuuuuuh! Pa ona je već i zidove umorila! Zidove hodnika?
„B.U. be yourself, be your own feelings, be wild, be free, be young forever, be fresh and beautiful, be sweet and sensual, be your dreams, Just B.U.“

* * * * *

Mogu ostatak života da proživim
daleko odavde,

Govorim tuđim jezikom dok ne umrem,
Da ti pokažem trikove,
Da ti pozajmim klompe,
Dam stručnu analizu prolaznika,
Napišem ti na papir sve šablone
Za osvajanje žena,
Za osvajanje muškaraca,
Za osvajanje mrtvog prostora.

Mogu u zadnjicu da te šutnem dok te
ljubim.

Mogu i samo da te ljubim.

Mogu da te ljubim i volim.

Mogu da te ljubim i želim.

Mogu jednostavno da te volim.

Lažem – ne jednostavno.

Mogu da te našminkam,

Da te prestravim,

Da te uspavam,

Da te smirim,

Da te izmasiram,

Da te samo slušam,

Da ti pokažem stomak,

Da te malo lažem...

Mogla bih da ti se poverim,

Mogla bih da te pustim da me grliš,

Mogla bih i da uživam dok te...
puštam..

Mogla bih da večeram sa tobom,

Mogla bih da zaspim pored tebe,

Da ti recitujem na francuskom.

Mogla bih da te izmislim za stolom,

Da te preprišem,

Ocrtam tvoje butine na WC - šolji,

Da ti namažem džem na hleb,

Da ti otvorim padobran,

Da ti se objašnjavam dok ne zaspim,

Da sanjam kornjače dok se ne probudim,
Da te zamišljam kako piješ vino...

Mogla bih sad i ovde da presvisnem
koliko te želim,

Govoreći kako to nije istina,

Kako si me loše razumeo,

Kako ne znam šta sam tražila tamo i
tad...

* * * * *

*Moje dete... Kako se on samo trudi;
sve je u najboljem redu, konačno ne
moram da perem sudove. O, džezva za
kafu pristojno odložena u sudoperu,
nema kesu sa smećem... Ali kako je
razmažen, opet je zaboravio da isključi
bojler. Pa dobro, bar mogu da se
istuširam dok ga čekam. Kao da je znao
da baš danas dolazim...*

*Kolekcija najrazličitijih bočica,
uredno poređanih po veličini a zatim po
boji. Mene zabavlja što na takve stvari
obraća pažnju. Da počnem sa žutom
kupkom i malo crvene mirišljave soli...
da, i ove zelene... skandal...
fenomenalno... ne izlazim odavde dok se
ne zaledim... pretvaram se u grudvicu
soli koja čeka da zamiriše u njegovom
zagrljaju...*

*Što ne dođeš već jednom! Ne mogu
da izdržim ovako nameštena još dugo...
a ova poza mi se najviše dopada... i voda
miriše na crveno voće... Ukočicu se. Kako
ne možeš baš sad da naiđeš, a da moja
ruka i moja glava stoje baš ovako... E ne
mogu više da se smrzavam! Šteta...*

Mmmmmmm kako sam ja slaba na tople stanove...i ovako mirišljave. Samo da nije tih prokletih cigareta! Trebalo je da pretpostavim, onaj Prasad... Pepeljara je naravno puna. I smrdljiva. Bombonjera je naravno prazna. Šolje kafe. Kad li su otišli?

Stolica, doduše i dalje vonja na znoj i jeftin after-shave... možda su otišli baš pre mene... Da, sigurno je izašao s njim da bi ga se otarasio. Sa onakvim čovekom niko ne bi dugo izdržao.

Pa dobro, možda par sati. Onda je bolje da ništa ne pospremam, taman da pomisli da smo „pristigli“ u isto vreme...

Ili da malo dremam.... Ili da prvo otkrijem gde je skakavac ostavio jastuk... u frižideru? Na terasi? U ormaru? U saksiji? U hodniku?!!!! Šta li je tamo radio? Spavao? Haha, znam, sunce moje malo, baš divno od njega, samo... odakle mu uopšte pomisao da sam ikada ušla kroz vrata... Sad ništa više ne razumem, koristio je jastuk kao otirač?! Prilično je dobro izgažen.. Ali ovo nisu otisci njegovih cipela. Ne razumem, njih dvojica su popili kafu a onda pozvali drugare da izgaze jastuk u hodniku.. Ko ovde priča koješta... Vrata su zaključana...

Da li je u mom gradu sada jutro ili večer... nisam nahranila Zagora. Opet gomila nezavršenog posla. Bar da sam otkucala članak... Kada bi bar u nekoj od ovih fioka mogla da nađem papire i olovke... Bar da ne buljim u prozore dok čekam...

Već pet minuta stojim šokirana pred prizorom na stolu: talog kafe u

šoljama je prekriven finom buđi. Isto je i sa džezvom u sudoperi. Šta se, pobogu, ovde dešavalo??!!! I kad?

Zoltane...

* * * * *

- Sve ću sada da Vam priznam: vlaga!
- Vlaga?
- Da, memla, razumete!
- Memla?
- E, u jednoj kući u kojoj sam stanovala bilo je vlage.
- I?
- I taj vazduh, takav, promenjen, on je čudo nad čudima: malo ga udišete i odmah možete da putujete gde god hoćete. I da upoznajete ljude. Tako sam ja upoznala Zoltana.
- Kako?
- Pa na putovanju!
- Možete li da se priselite odakle Vi ovde?
- Zato što je putovanje postalo duže od puta.
- Polako, smirite se, hoćete li malo vode da popijete?
- Mogla bih... malo soka od sveže iscedjenih mušica.
- Vaše ime i prezime, molim Vas?
- Adora...Gvidor.
- Znete li gde se nalazite?
- Amonijak... smrad masnih skalpova... vazduh koji se ne udiše nego guta – sanatorijum, rekla bih.
- Znete li zašto su Vas ovde doveli?
- Uplašili su se. Mnogo su se uplašili. Uvek je strašno kad nema opipavanja, mirisanja, lickanja, strašno je da se poveruje.

- A stvarno vam kažem, neke stvari postoje, verovali mi u njih ili ne. Sad, to što većina nije doživela...
 - Šta ste Vi to doživeli?
 - Zaglavila sam se. Više puta, tačnije. U hodniku. U stvari, tako je sve počelo. Od hodnika. Kasnije se dešavalo da zaglavim i na krevetu, pored kreveta, u kuhinji.
 - Kada Vam se to prvi put dogodilo?
 - Ovog proleća. U stvari, baš nekako kad su se topili snegovi i kad je nastavilo sa kišom neko vreme. Tačan datum mi nije poznat.
 - U redu, ispričajte mi kako ste se „zaglavili“.
 - Pa... pretpostavljam da Vam se nikad nije desilo da iz tačke A u tačku B stignete u jednom trenutku? Ne... verovatno nije... rasejana sam... Da! To je! Bila sam rasejana! Kako bih to drugačije rekla... možda dezintegrisana. Eto. Rizikujem da pomislite da sam teško obolela ali moram da Vam kažem: dešavalo mi se da se sasvim spontano, bez ikakvog prethodnog nagoveštaja dezintegrišem i da tako, „rasejana“, povučem liniju kroz Zemlju, prošetam se, ali, kako bilo, na liniji mog putešestvija u povratku, isprečio bi se neki prostor...hodnik jedan, tačnije. Tu se zadržim svaki put. Da. Inače bih se ne primetivši vratila kući sledećeg trenutka.
 - Moj integritet u tom prostoru nije konstantan. Nisam baš shvatila ni od čega to zavisi. Plašilo me neko vreme, u početku, kad primetim da su mi ruke skoro prozračne, da mi voda prolazi kroz dlanove...
 - Voda?
 - Pa da, znate, voda... hladna voda.
 - Iz kuhinje.
 - Haha, tamo je uvek bilo posla.
 - Ne voli da pere sudove. Ko još to voli... trebalo bi da vidite moju kuhinju...
 - On?
 - Zoltan.
 - On je...“saputnik“?
 - Ne, ne... on nije tako putovao. U stvari, on je boravio u tom stanu ponekad... kad nije bio negde drugde...
 - Sreli ste se nekad?
 - O da, više puta... divan mladić. Da znate kako sam ja bila smešna; bila sam toliko vesela i nikako nisam mogla da razumem zašto.. hahaha, kakvo zelenilo... A i on je bio smešan: ja mu lepo kažem „Zoltane, ne mogu ja sad da ti prolazim kroz zid, ne ide to tako...“
 - I, kažete, on stanuje daleko?
 - Pa, hih, sad, daleko... koliko je blizu ako se voda u njegovom lavabou okreće u suprotnom pravcu u odnosu na situaciju u mom kupatilu...
- * * * * *
- Dobro jutro, kako se osećate danas?
 - Ne tako pospano, hvala na pitanju.
 - Ja se izvinjavam, moramo da ispoštujemo formalnosti za početak; dakle, Vaše ime i prezime?
 - Zoltan Kordari.

- Znete li gde se nalazite?
- Ako mogu da primetim, donacije su pravilno iskorišćene...
- Znete li zašto su Vas doveli ovde?
- Čovek sa kojim sam dosta vremena provodio u izvesnoj fazi svog života zabrinuo se za mene. Tačan redosled njegovih misli ne bih znao.. Mislim da je jako uplašen, nije lako tek tako verovati nekom na reč...
- O čemu ste to razgovarali?
- Nismo mi puno razgovarali. Ja sam pokušavao da mu ispričam i jednom, kad sam uspeo, on je zaključio da sam sumanut i, eto me ovde.
- Khm khm, dijagnostiku ipak prepustite meni.
- Svakako. Tek kažem... to je večiti problem svake manjine...
- Da se vratimo na priču...
- Ha ha ha... bednik... kad se samo setim njegove grimase dok sam mu govorio. Nesrećnik je zaključio da sam opsednut i da moj stan posećuju duhovi sa kojima komuniciram...
- Duhovi?
- Da, oni što prolaze kroz zidove... znate iz priča...
- A, jeste li imali slična iskustva?
- Ni približna.
- Nikakvi duhovi? Nikakvi glasovi?
- Kakvi glasovi?!
- Oprostite, molim Vas, nastavite.
- Huh, sad me i Vi zbudnjujete. Evo da Vam malo olakšam i skratim priču: nisam video nikakve duhove, ne čujem glasove iznutra koji mi govore da radim neke čudne stvari,
- nisam član nijedne sekte, čak ni u Boga nešto posebno ne verujem, ne drogiram se i nemam kriminalni dosije.
- Imate li, u tom slučaju, ikakvu ideju zašto vas je gospodin Moritz prijavio?
- Znajući ga, biće verovatno da je to zato što jedino tu devojkicu nisam nikad podelio s njim.
- U kom smislu?
- U svakom.
- A tu postoji i neka devojkica?
- Naravno da postoji. Samo, On je nikada nije video.
- A je li je ko video?
- Koliko znam nije... u stvari jeste... da, jeste – jedna plavuša sa kojom sam jednom proveo noć: probudila se pre mene i Adora se baš u tom trenutku stvorila na tepihu pored kreveta.
- Kako to mislite „stvorila“?
- Znam, znam, dobro pitanje. To do danas ni meni ni njoj nije postalo jasnije. Tek, stvorila se u mom stanu... nekad i kad nisam kod kuće.
- Govorite o Vašoj devojkici?
- Moja jeste, samo ne znam ni sam kako da je nazovem... Sustanarka možda... haha.
- Ona živi sa Vama u stanu?
- Ponekad živi. Bože gde li je sad... brinuće se, to je sigurno.
- Želite li da je obavestimo da ste ovde?
- Bojim se da to ne ide baš tako...
- Mora da Vam je prilično stalo do te devojkice čim živite zajedno?
- Pa... da Vam pravo kažem, u početku smo izvesno vreme živeli

- odvojeno u istom stanu... nismo se mnogo ni srećali. Ja sam često bio odsutan, zato mi je verovatno i trebalo malo vremena da shvatim da i ona boravi tamo.
- Zar nije češći slučaj da dvoje zaljubljenih, kad započnu zajednički život, najviše vremena provode zajedno, baš u početku?
 - Ma ne razumete. Potpuno je obrnuto bilo... haha, kladim se da ovo još niste čuli...
 - Za to ne brinite, moj posao je da slušam. Ispričajte mi od početka kada je počeo taj vaš sustanarski život?
 - Prošle jeseni. U stvari baš nekako kad su prestajale one višednevne kiše i počeli snegovi. Tačan datum mi nije poznat. Ja sam prilično praktičan tip, tek da znate. Tim čudnije; ne gubim vreme sa devojkama. Zna se tačno sta znači kad devojku pozoveš u stan „na vino“... Kad govorimo o tome, trenje je za mene bio skoro pa jedini vid komunikacije. Te jeseni sam počeo da učim potpuno drugačiji „jezik“. To je Vama možda poznato, ali meni je bilo potpuno novo: ljudi mogu da komuniciraju na toliko različitih načina. Nekako mislim da smo ona i ja skoro u isto vreme to shvatili. I bilo je više nego zabavno.
 - Postali smo detektivi tog novostvorenog Našeg jezika, a moj stan je postao Rečnik. Pošto se u početku nismo srećali, ona je čitala iz predmeta, sklapala slike događaja, upoznavala me; mnogo sam puta zatekao promenjen raspored predmeta po stanu, sitnice u početku.
 - Sam znam koliko je teško da poveruješ čak i u ono što vidiš
 - U početku sam mislio da sam samo rasejan, da sam možda pijan oprao sudove, obrisao prašinu, ali, molim Vas, ja ipak ne umem da umetim šlag... pa onda i te rečenice... po zidu... Stan je svaki put drugačije mirisao: znate, ona bude, umiriše celu sobu i ode; nikada ništa ne donosi, a po onome što je ostavila ja je jedino poznajem...
 - Kažete mi da je potpuno nepoznata osoba imala ključeve Vašeg stana?
 - Ma ne, kakve ključeve... njoj nisu ni trebali ključevi: jeste ušla kroz hodnik ali ne kroz vrata. Znam kako zvuči, ozbiljno i sam sam mislio da ludim... a onda sam je jednom zatekao u stanu. Iz hodnika se video kuhinjski sto... spavala je sa vodom u šakama, ispruženim preko stola. Taj trenutak, pa ja sam bio najsrećniji čovek na svetu! Kratko smo pričali i nekako je nestala... isparila, da ne poverujete. Od tada sam ređe napuštao stan... nisam hteo da je propustim. Ni na telefon se nisam mnogo javljao... ha, verujem da je Moritz besneo... treba širine za razumevanje, znam ja to, ali nadam se da mi sada verujete.
 - Van Vašeg stana je nikad niste srećali?
 - O, mislite u istom gradu? Hah, ne... ne ne ne. Ona užasno daleko živi, ma najdalje moguće... to je tek kuriozitet...
 - Kako znate da je toliko daleko?
 - Pa... po garderobi znate. Par puta sam je zatekao u debelim puloverima usred leta...

SADRŽAJ

UVOD	4
Milica Rašić	5
<i>PUT</i>	6
<i>REČ</i>	7
<i>SUMNJA</i>	9
<i>U OVAJ ČAS</i>	10
<i>OSLOBAĐANJE</i>	11
Vladimir Jovanović	15
<i>PERSPEKTIVA</i>	16
<i>ONI</i>	17
<i>JEZIKOVANJE</i>	18
Dušan Milenković	20
<i>GORITE, VATRE ZEMALJSKE</i>	21
<i>NIKAD RAVNODUŠAN</i>	22
<i>JEDNOSTAVNA PESMA</i>	23
Marko Marjanović	24
<i>KRUG</i>	25
<i>ČISTA PESMA</i>	25
<i>MOJA ZEMLJA</i>	25
<i>ŠETNJA</i>	26
<i>PROFESORI</i>	27
<i>ZELENA ODBRANA</i>	28
<i>O ANINIM PISMIMA</i>	28
<i>PESMA O SREĆI</i>	29
<i>ZAKLJUČAK</i>	30
Branislava Novković	31
<i>SREĆA</i>	32
<i>SREŠĆEMO SE NEKADA</i>	33
Vladan Milkić	34
<i>NEKE TU I TAMO PESME</i>	35
<i>POSLE KIŠE</i>	37
<i>OVDE SAM</i>	40

PRIČE O VLADANU	41
Nikola Marković	44
BURA	45
NE SANJAM VIŠE TAJ SAN	46
Ana Mitrović	49
PRIČA O DUŠANU I MIHAJLU	50
Branka Đokić	51
NAJSVETLIJI DAN	52
MAJMUNSKA POSLA	55
DON'T TALK TO STRANGERS	60
Tijana Tošić	61
SVANULO JE	62
Aleksandar Anđelković	65
ZUBAREVA KĆI	66
<i>(fantastična drama koju ne bi trebalo postavljati)</i>	66
O SOCIOLOGIJI SPORTA	67
SVET DANAS	68
ŽRTVA	69
URBANIZACIJA AGRARA	69
ĆUTANJE	70
Danilo Simonović	72
TREĆA RUKA PSEUDO-HARMSA	73
Milan Jačević	78
23:59:59 (or, Marooned)	79
Ivana Jovanović	105
HODNIK	106